



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Kraków, dnia 30 września 2016 r.

Poz. 5508

UCHWAŁA NR XXIV/154/2016 RADY GMINY RZEPIENNIK STRZYŻEWSKI

z dnia 23 września 2016 roku

w sprawie zmiany Uchwały Nr XIX/116/2016 Rady Gminy Rzepiennik Strzyżewski z dnia 29 kwietnia 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 446) w związku z art. 8 ust. 1 i art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r., poz. 1777 zm.), Rada Gminy Rzepiennik Strzyżewski uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Zmianie ulega załącznik nr 1 do Uchwały Nr XIX/116/2016 r. Rady Gminy Rzepiennik Strzyżewski z dnia 29 kwietnia 2016 r. i otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Zmianie ulega załącznik nr 2 do Uchwały Nr XIX/116/2016 r. Rady Gminy Rzepiennik Strzyżewski z dnia 29 kwietnia 2016 r. pn. „Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych gminy Rzepiennik Strzyżewski wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji” i otrzymuje brzmienie jak w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rzepiennik Strzyżewski.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Przewodniczący Rady Gminy
Zbigniew Bajorek

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXIV/154/2016
Rady Gminy Rzepiennik Strzyżewski
z dnia 23 września 2016 roku

Mapa obszarów

(1, 1)

┌

└

┌

└

└

┌

└

┌

┌ (2, 1)

┐

┐

┐

┐

└

└

└

└

┌

└

(3, 1)

┐

┘

┐

┘

└

┌

└

┌

(4.1)



(5, 1)











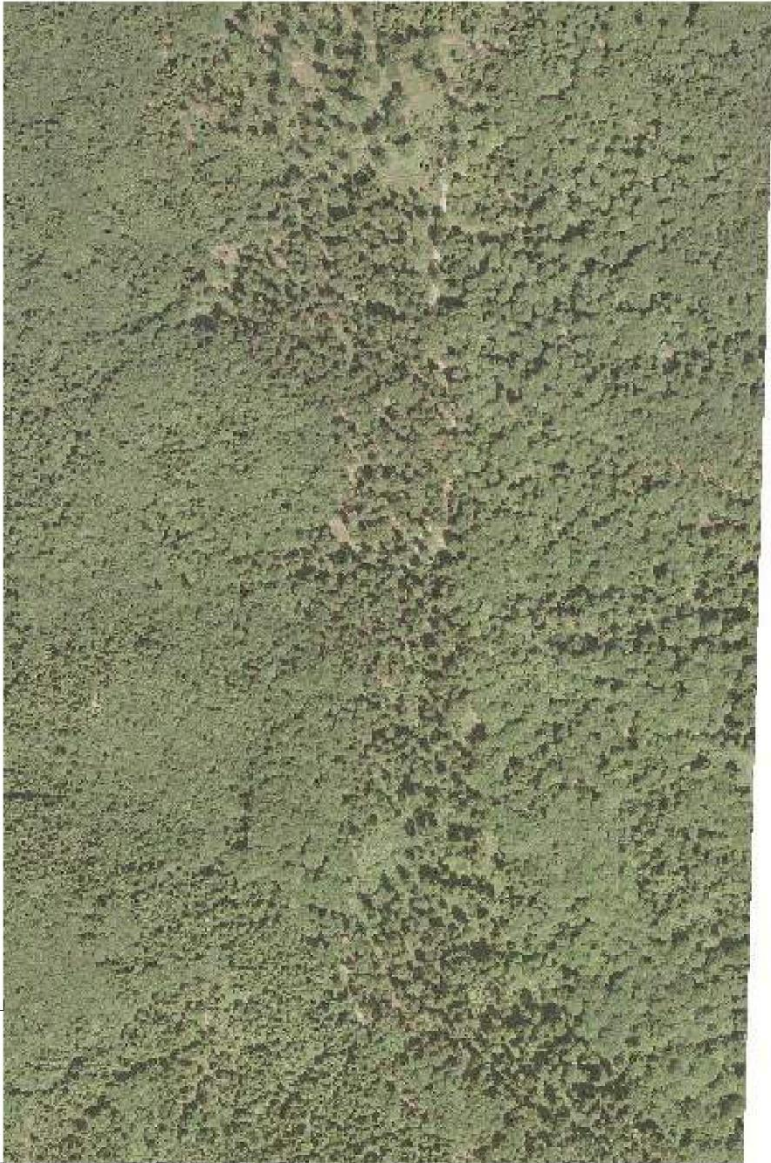








(14, 1)



┌ (1.2)

┌ ┌

└

└

┌

┌

└

└ └

┌ (2, 2)

┌

└

└

┌

┌

└

└

└

└

(3.2)



(4.2)



(5.2)



(6.2)



(7.2)



(8.2)

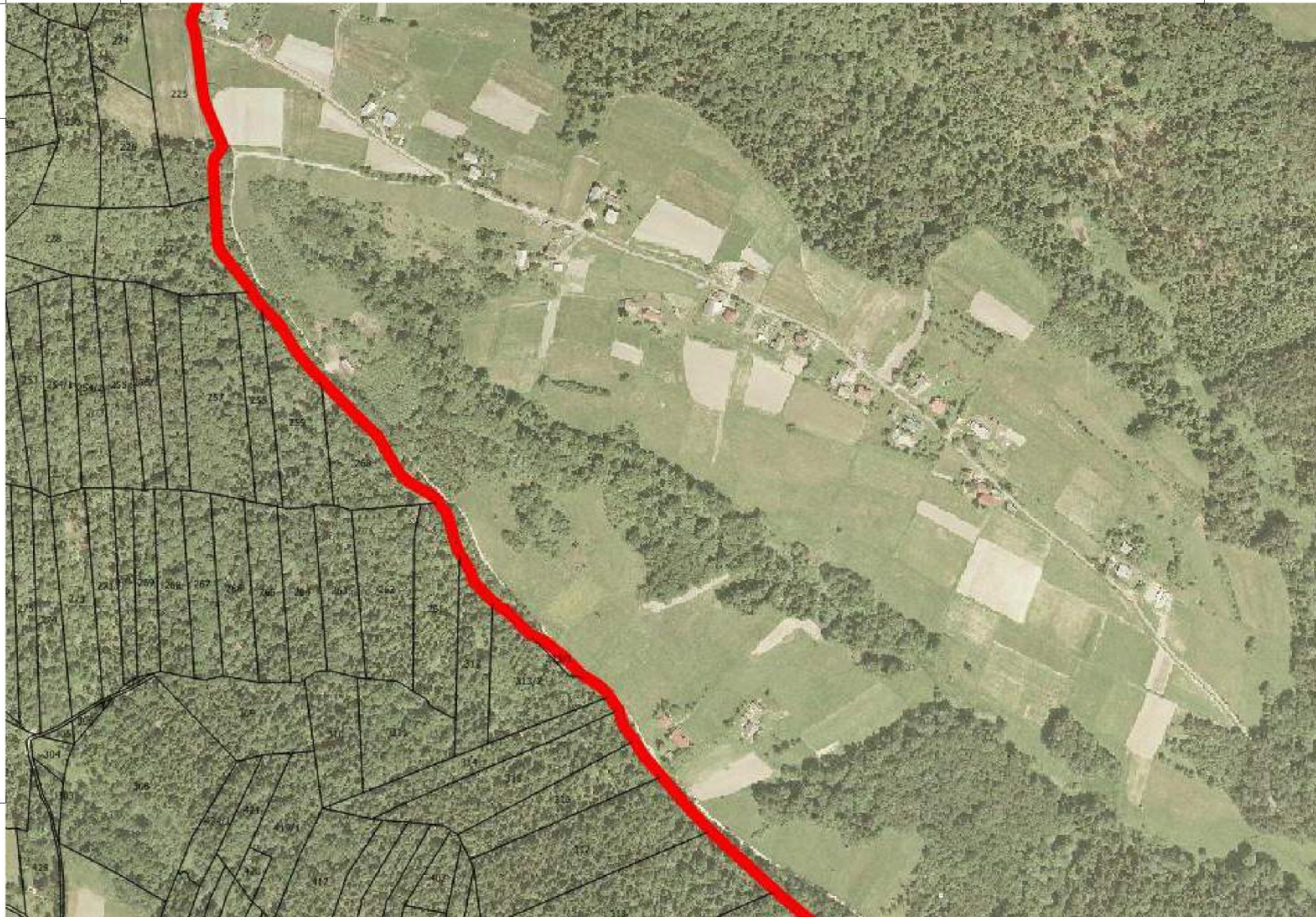


(9.2)





(11.2)



(12. 2)



(13, 2)



(14, 2)



┌ (1.3)

┌ ┌

└

└

┌

┌

└



(2.3)

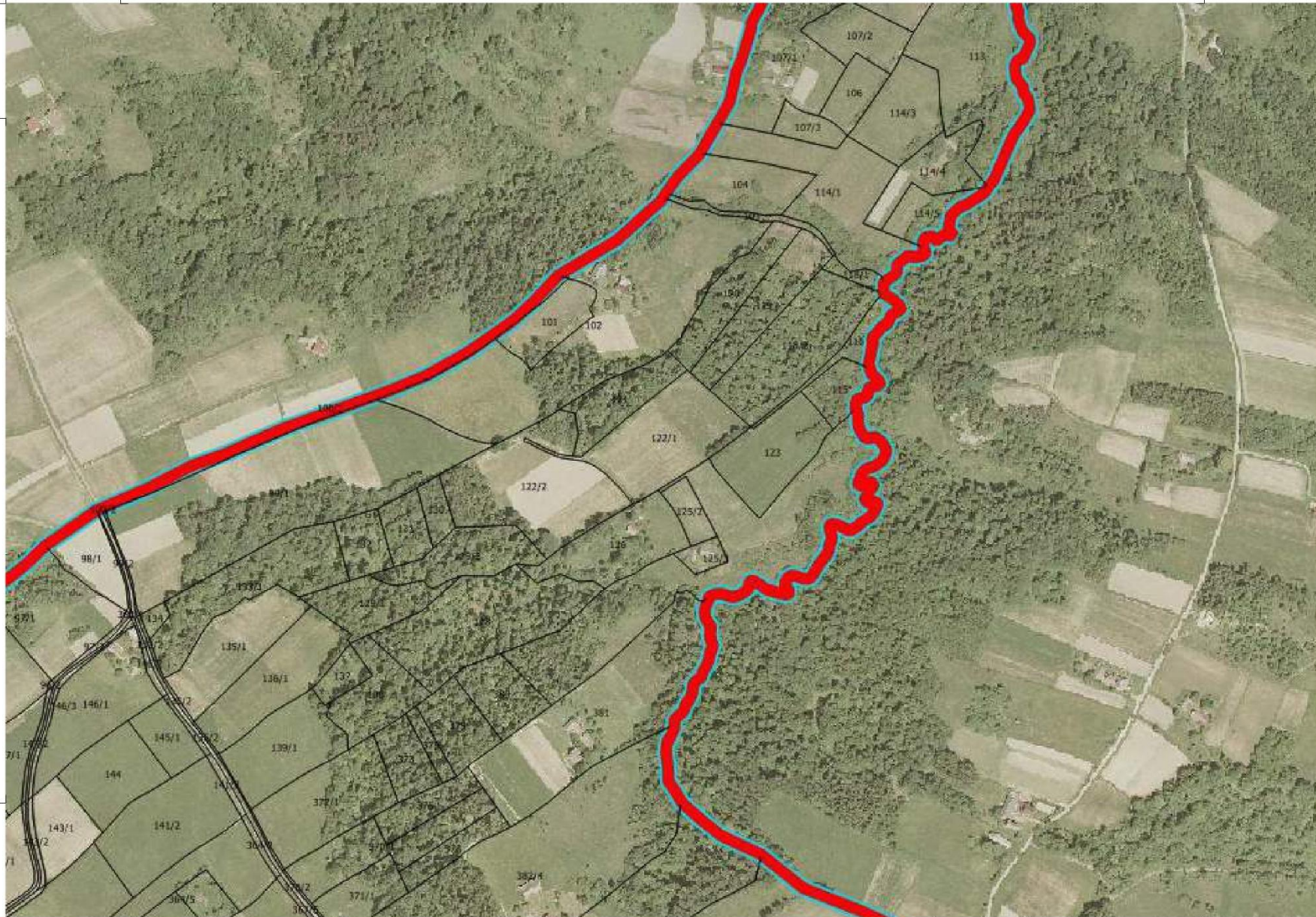


(3.3)



(4, 3)





(6.3)

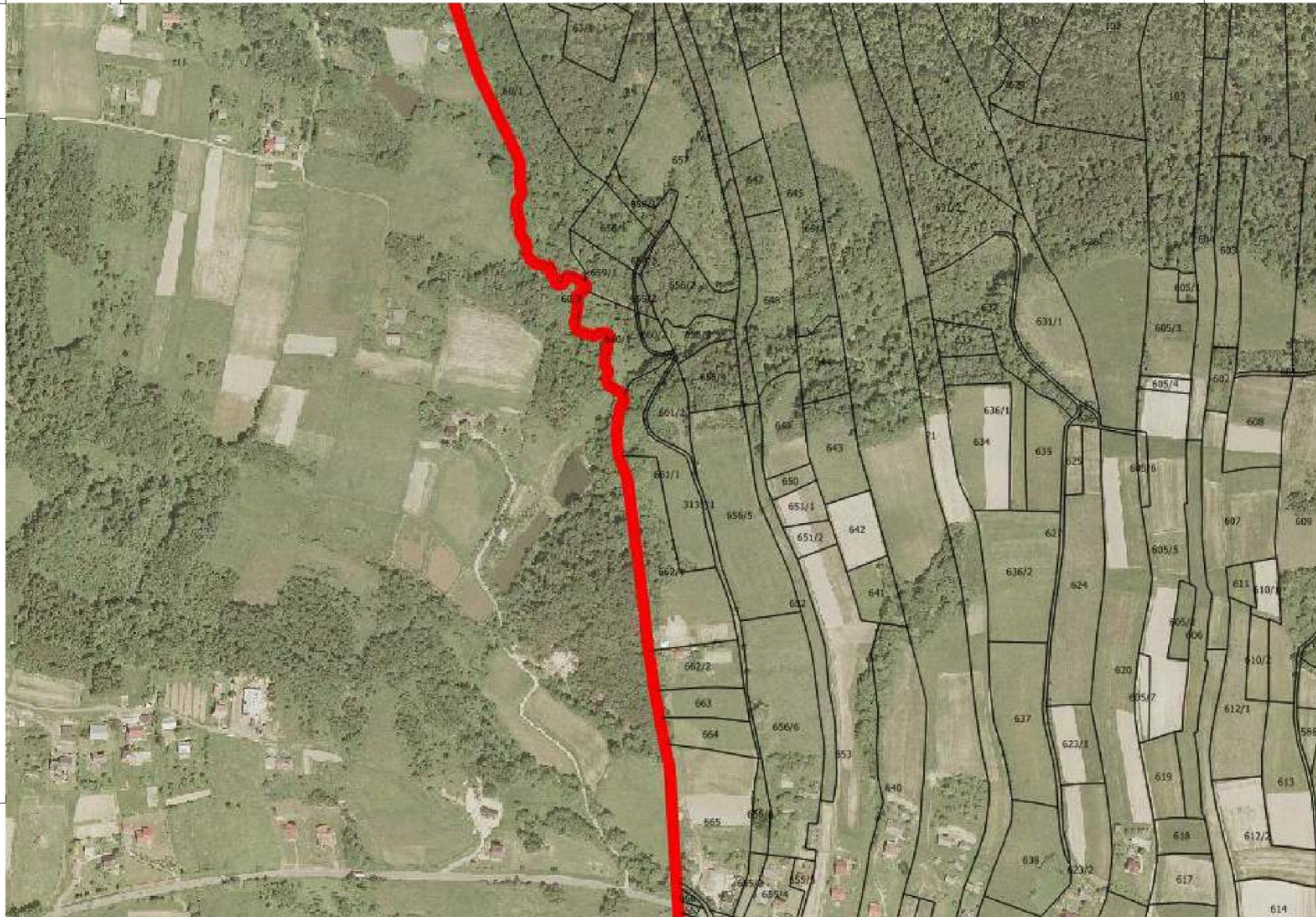


(7.3)



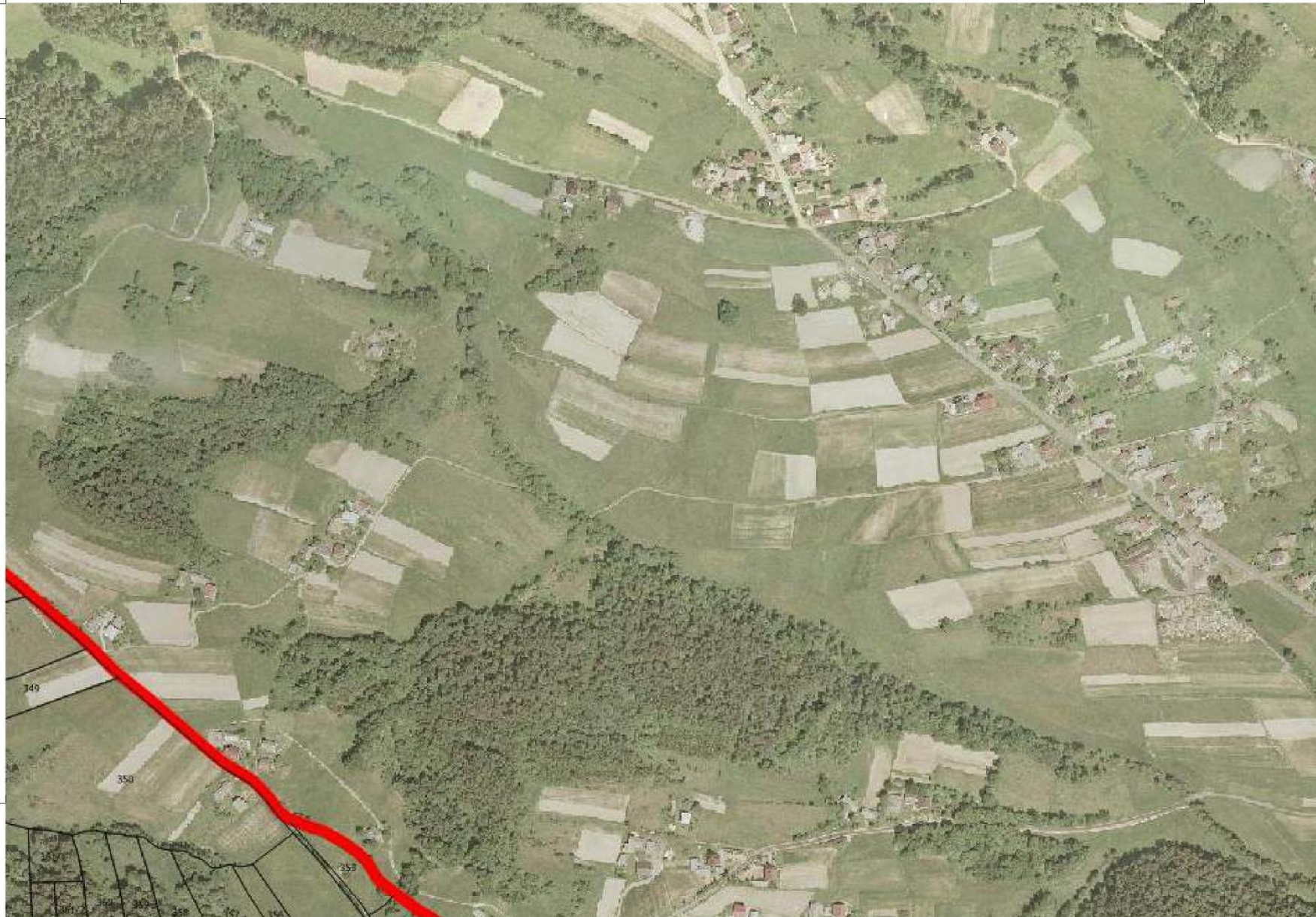
(8.3)













(14, 3)



(1,4)



(2.4)



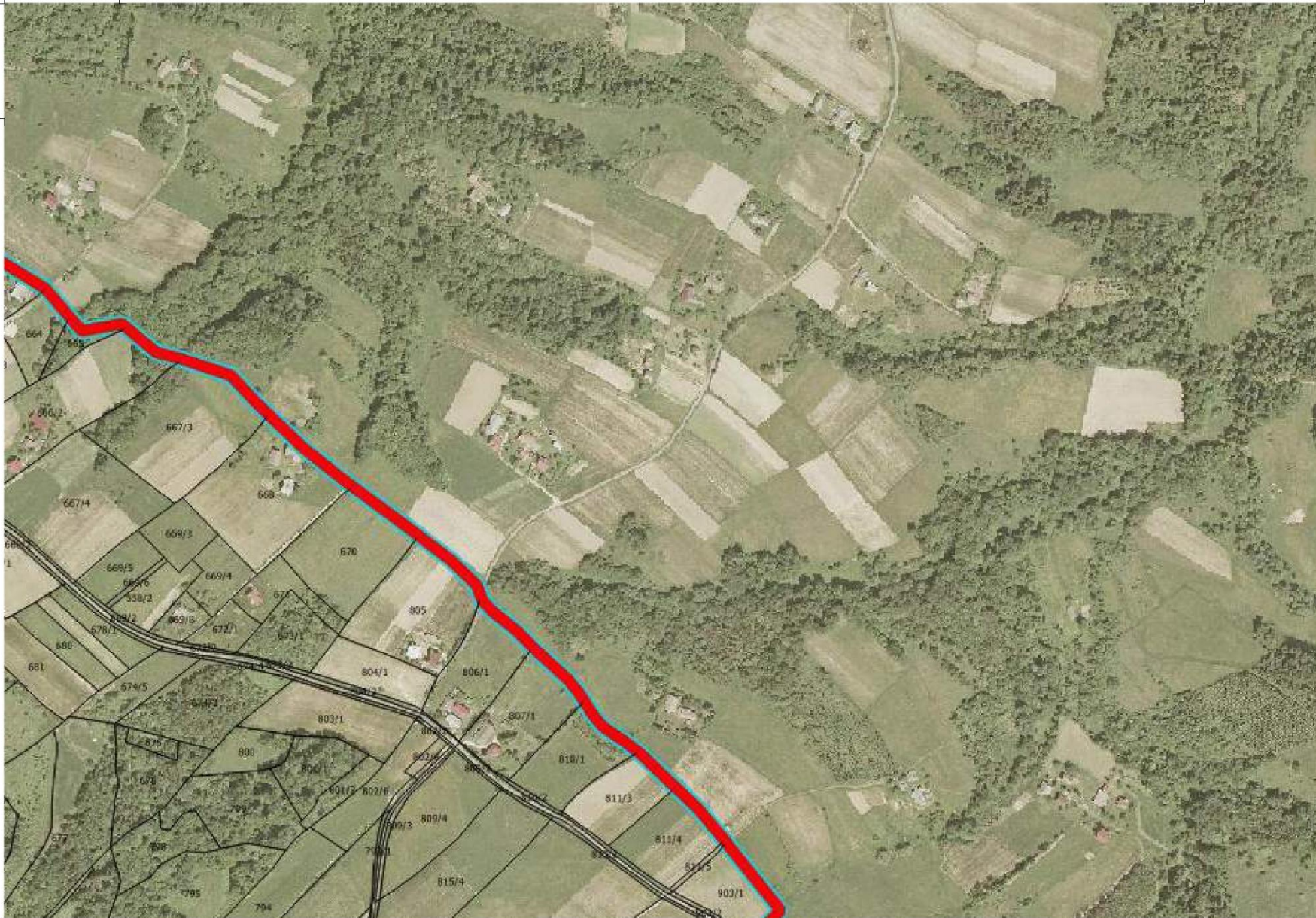
(3.4)



(4, 4)







(7.4)



(8, 4)











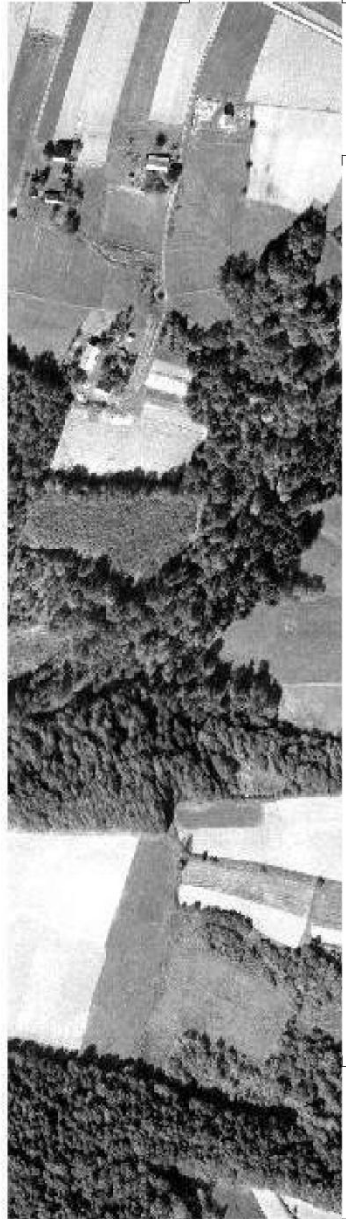
(13, 4)



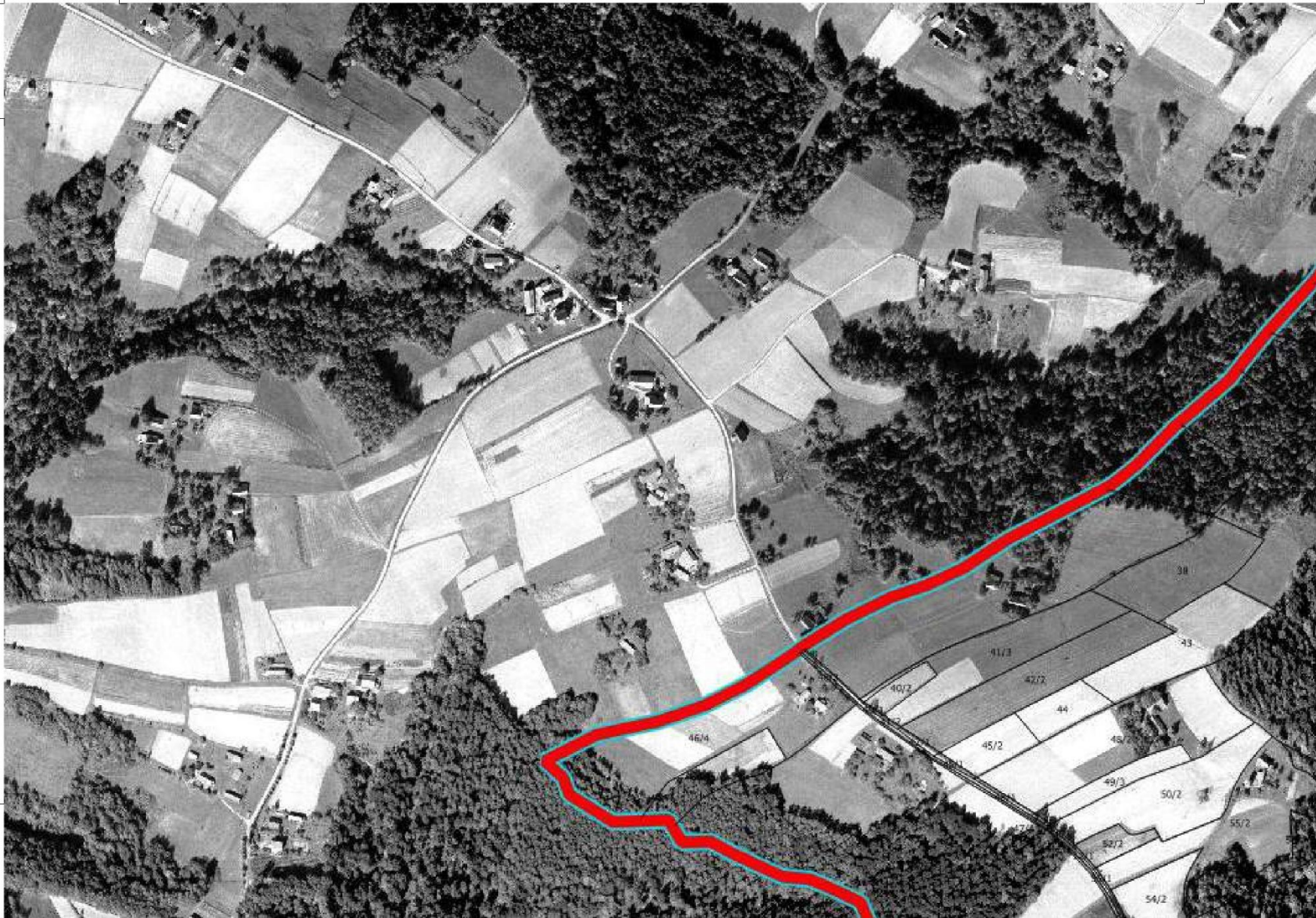
(14, 4)



(1, 5)



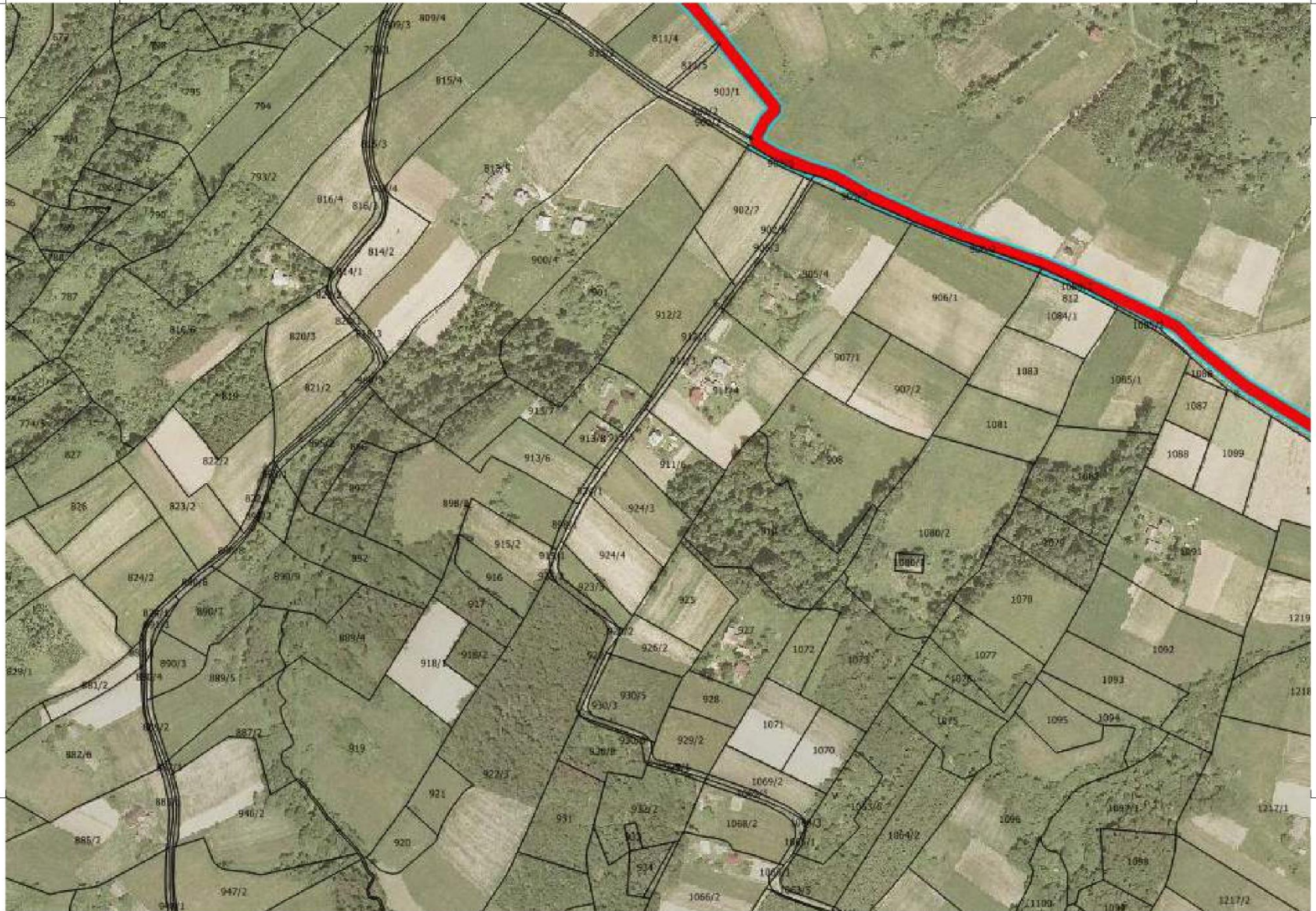
(2.5)



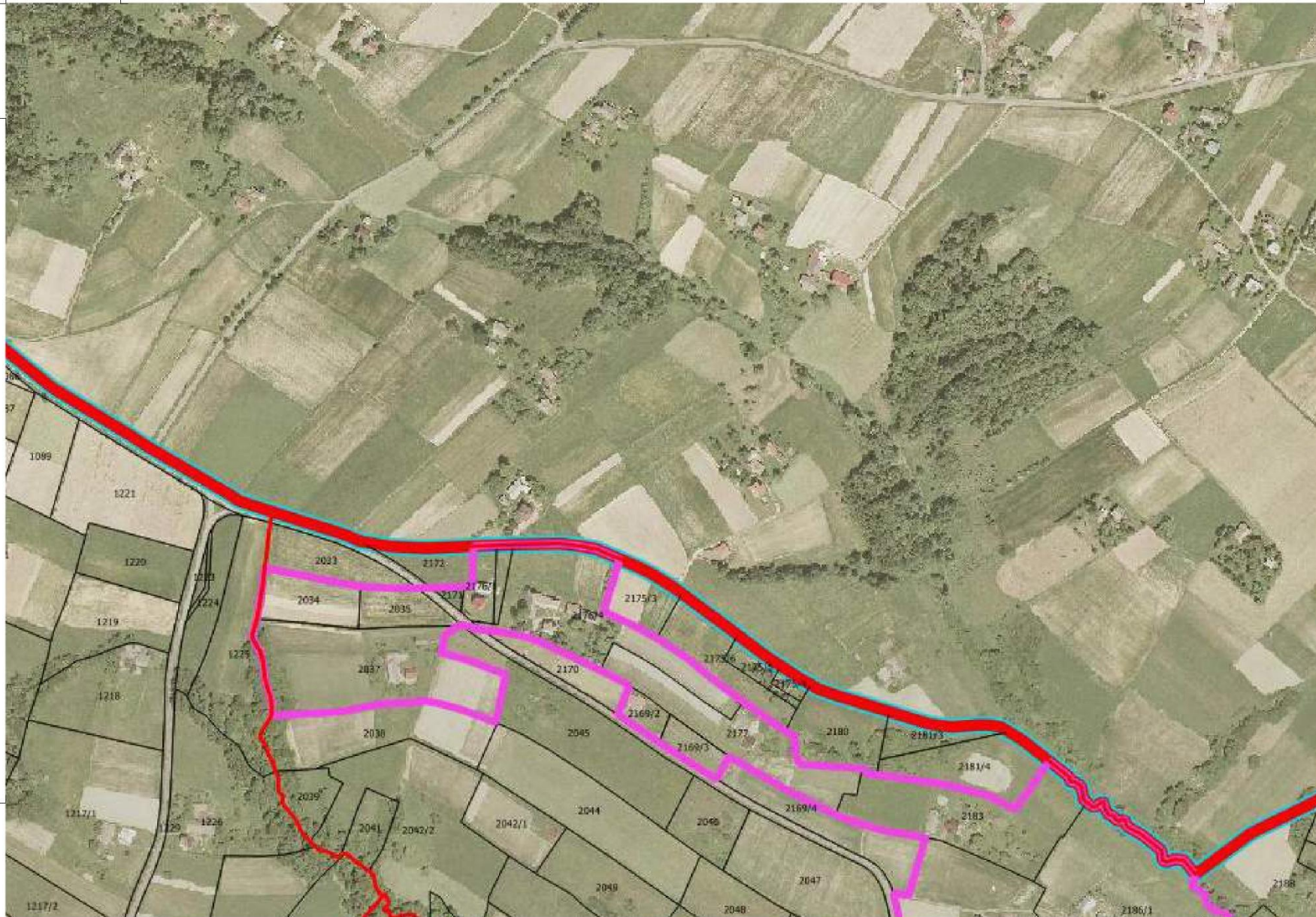




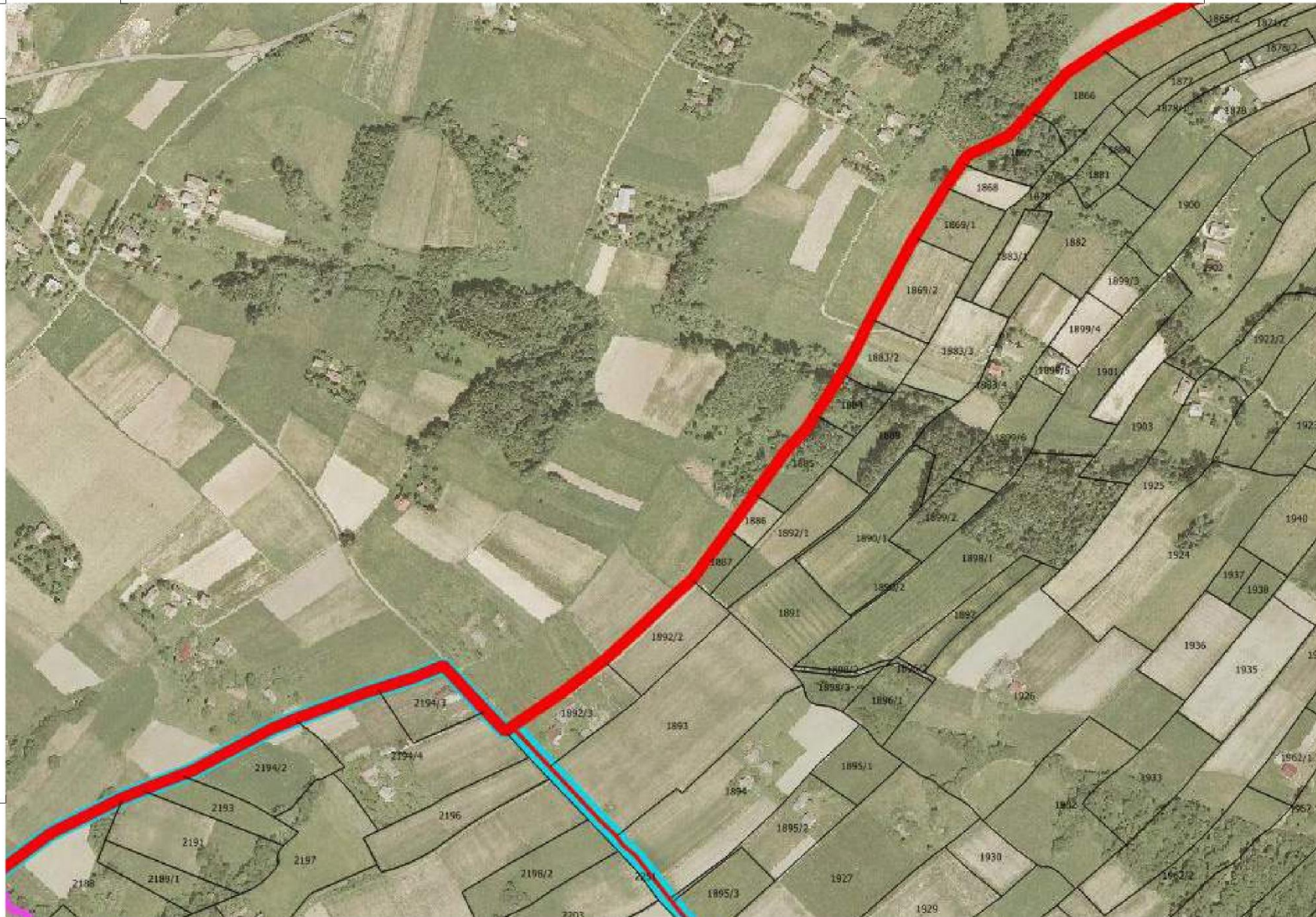




(7.5)



(8, 5)











(13, 5)

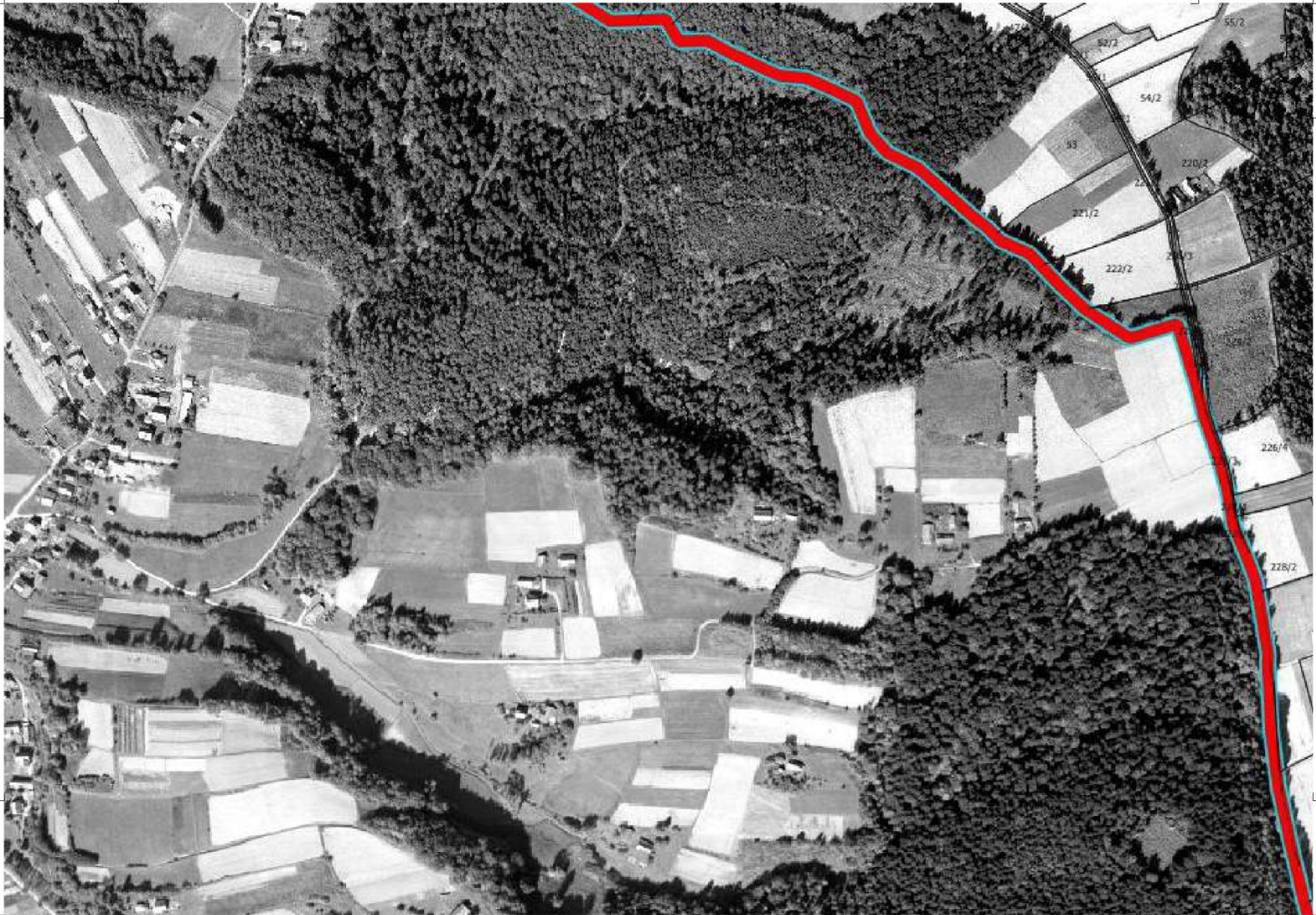


(14, 5)





(2.6)



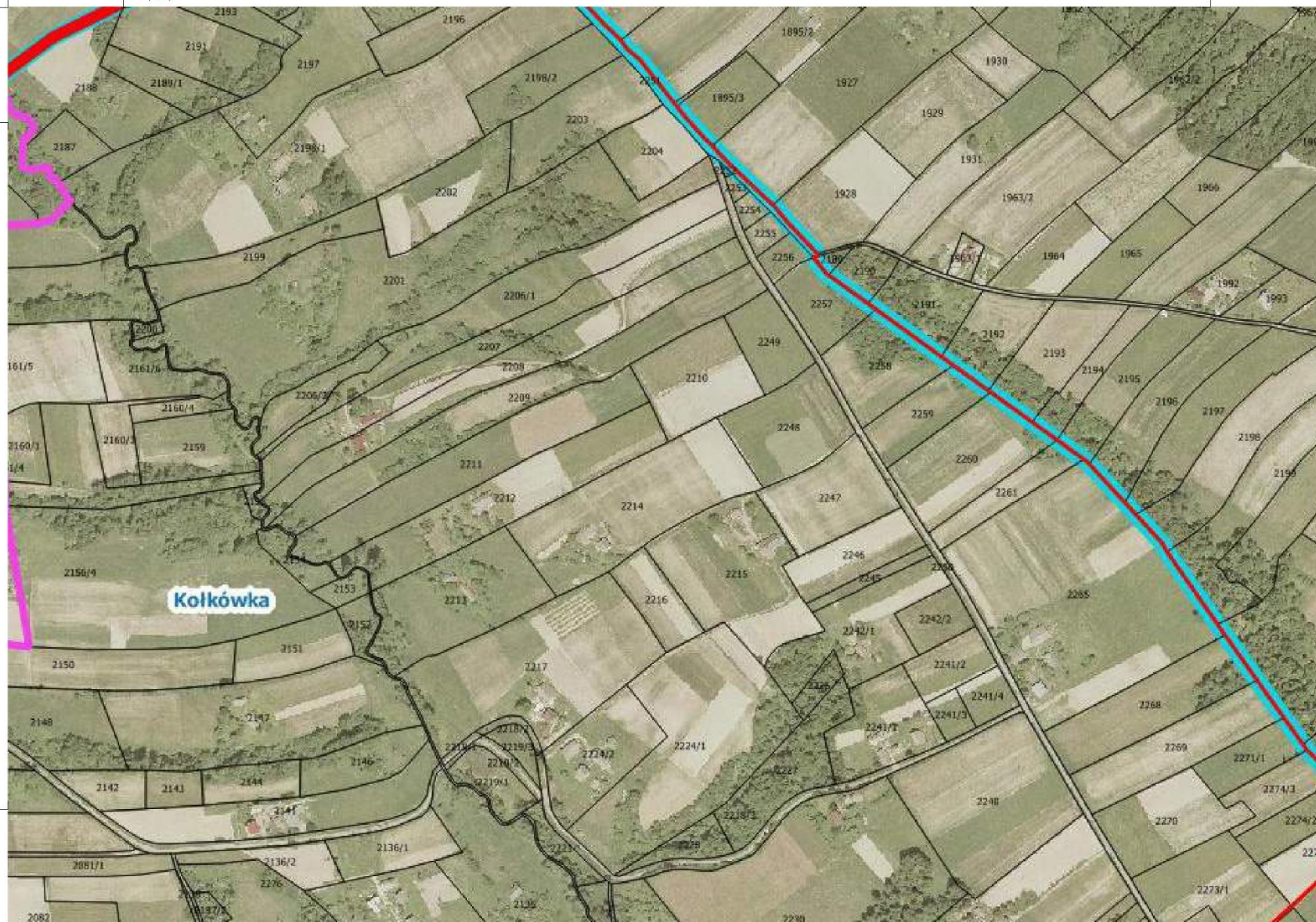
52/2
54/2
55/2
93
220/2
221/2
222/2
226/4
228/2





















(14, 6)



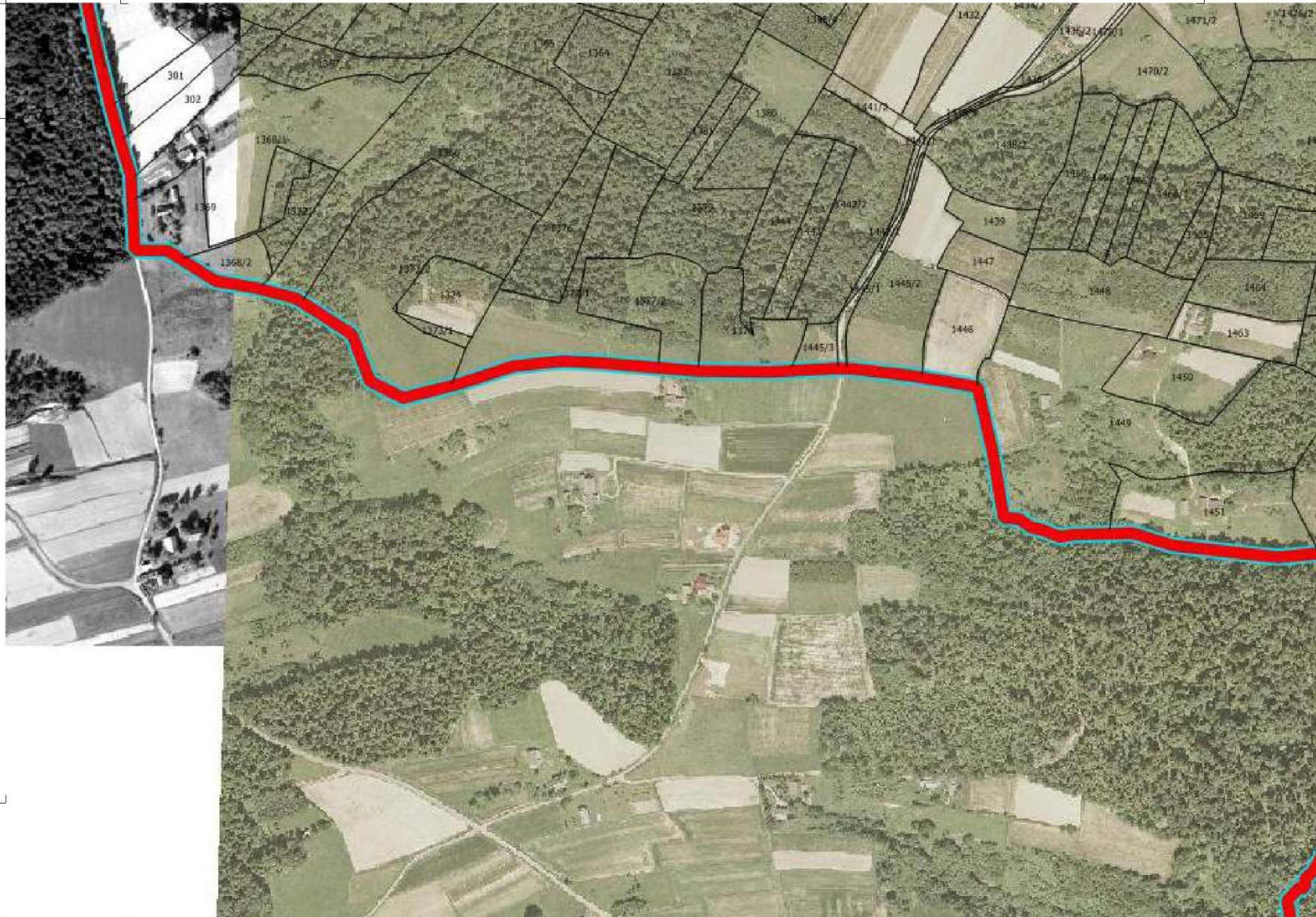
(1.7)



(2.7)



(3.7)



(4, 7)



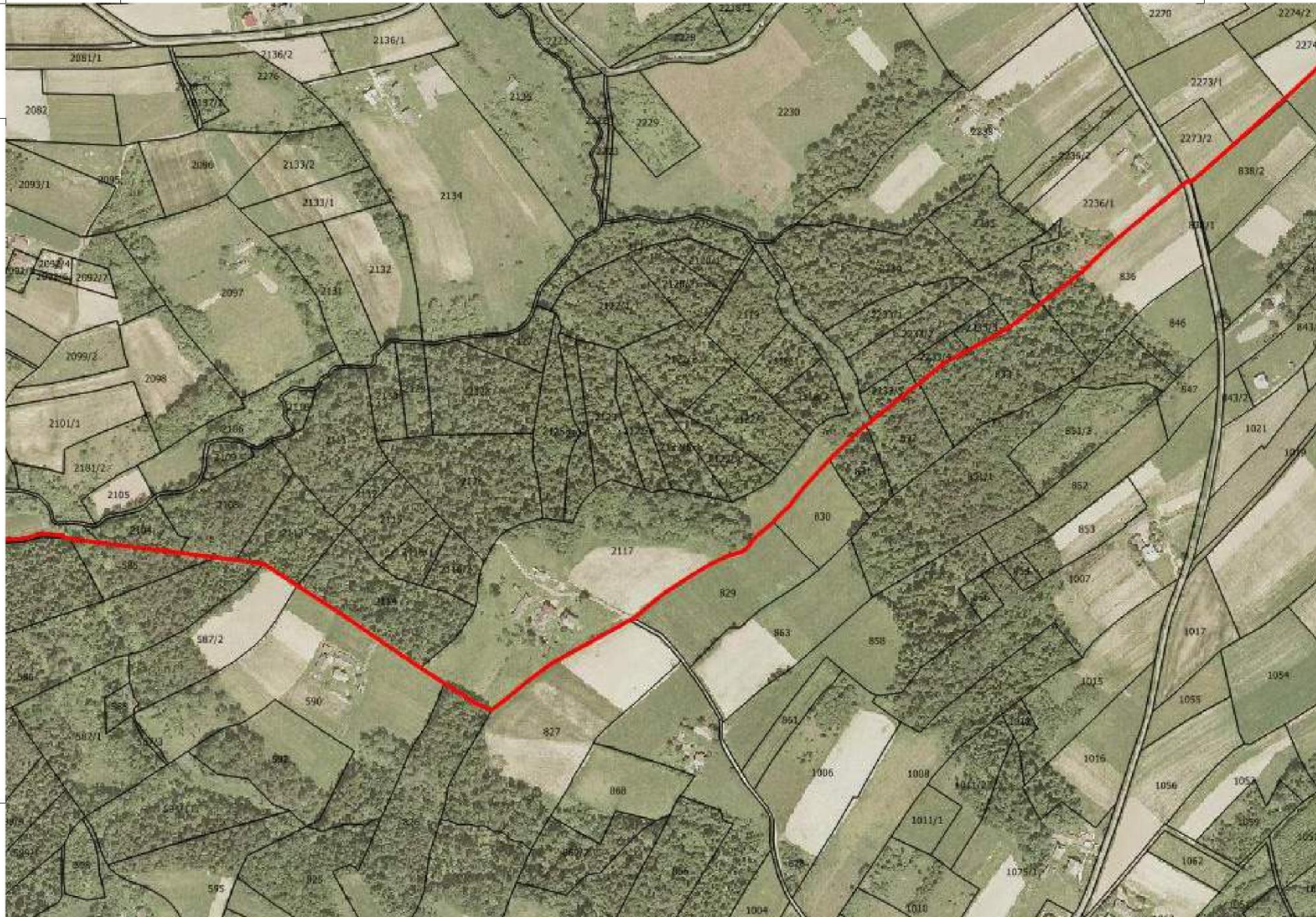




(7.7)



(8.7)



(9.7)









(14.7)



┌ (1, 8)

┌ ┌

└

└

┌

┌

└

└ └

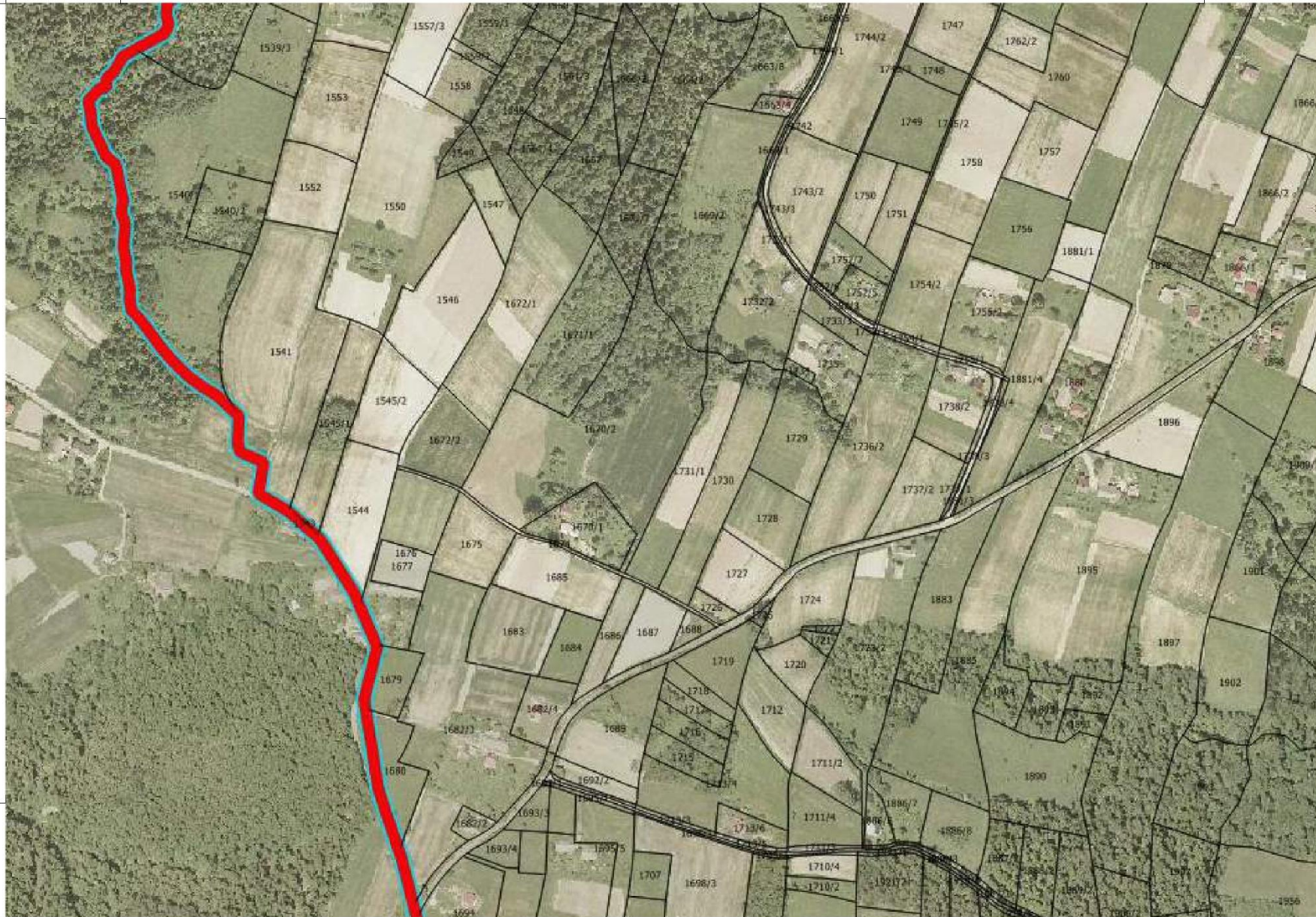


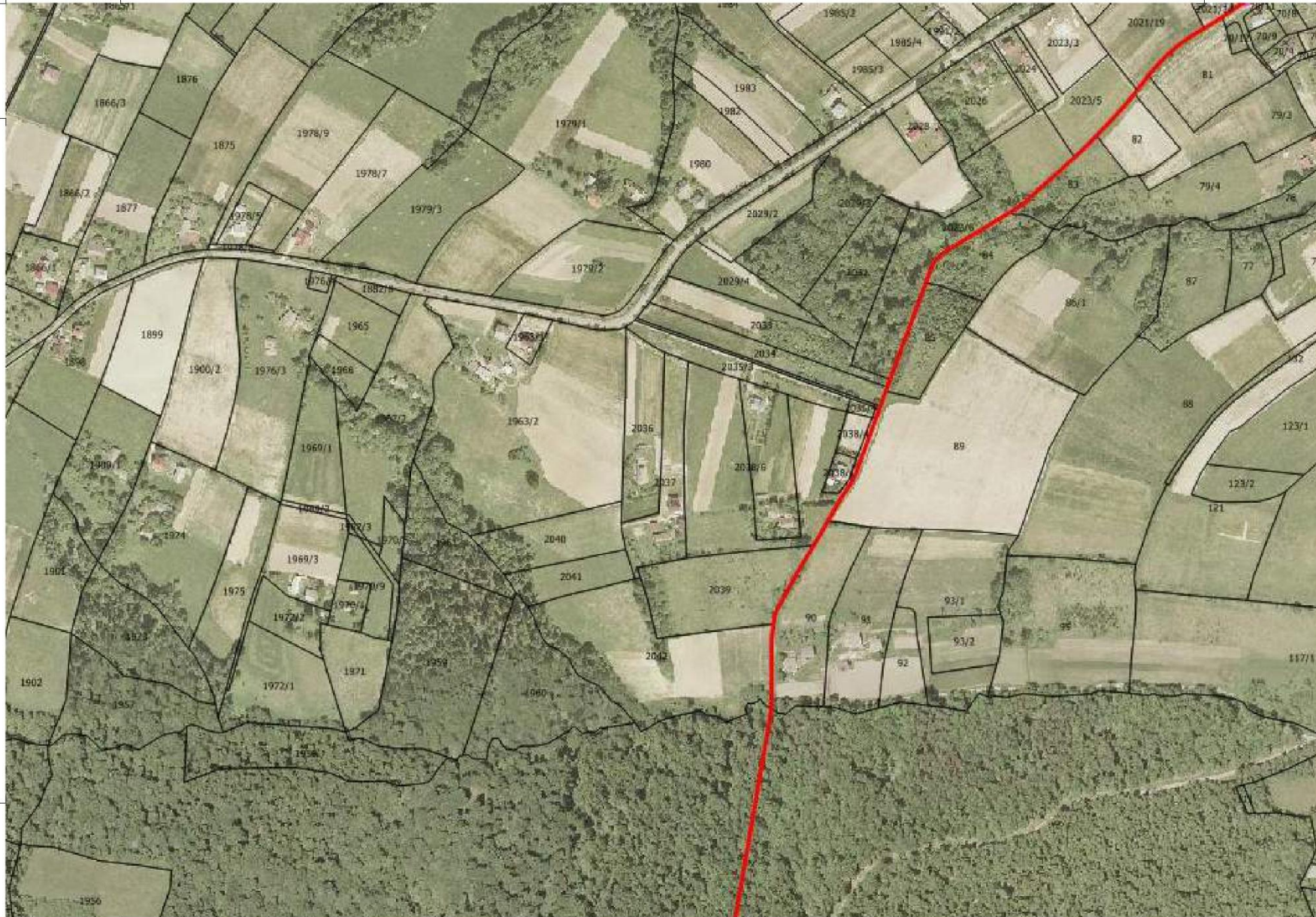
(2, 8)

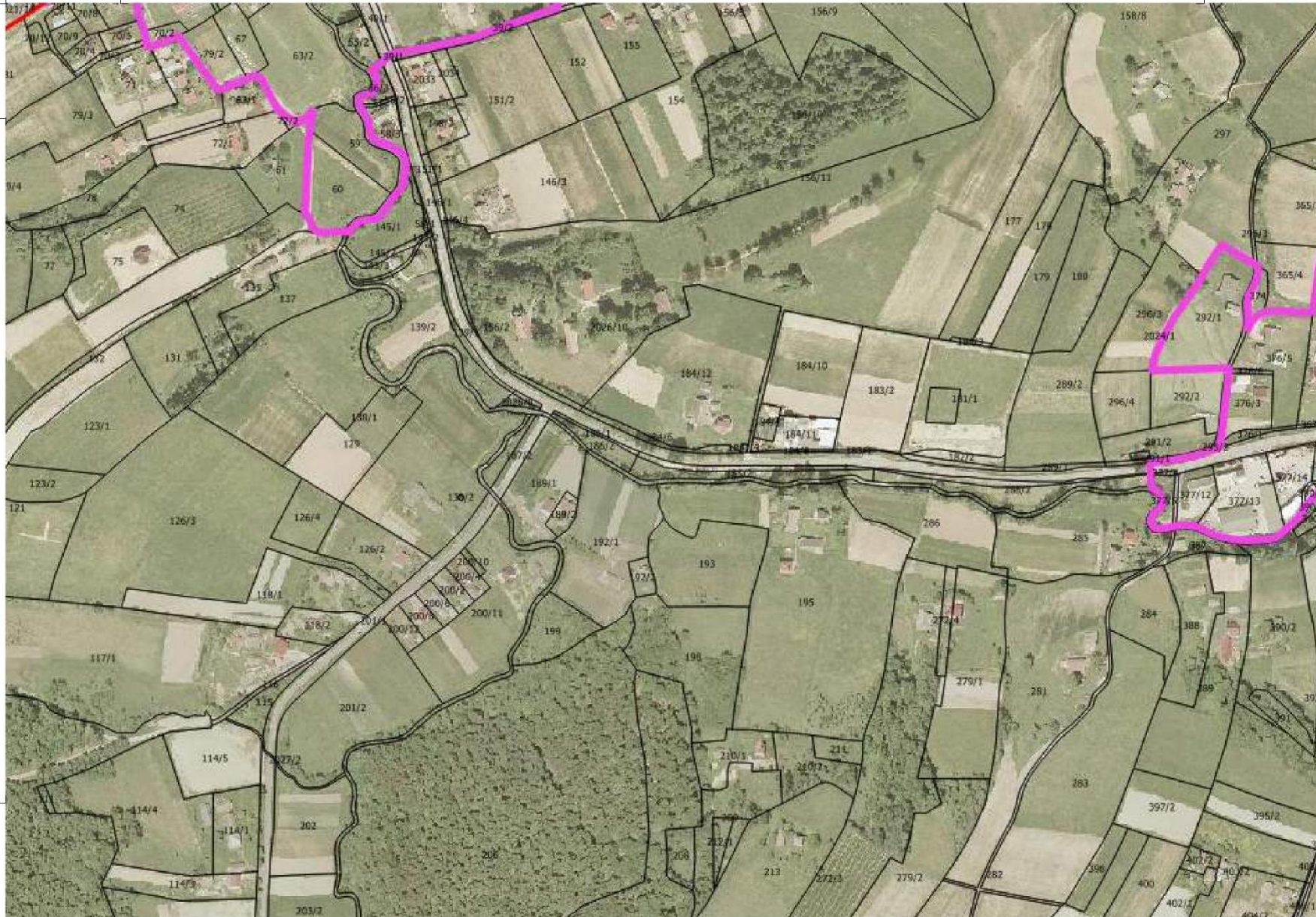


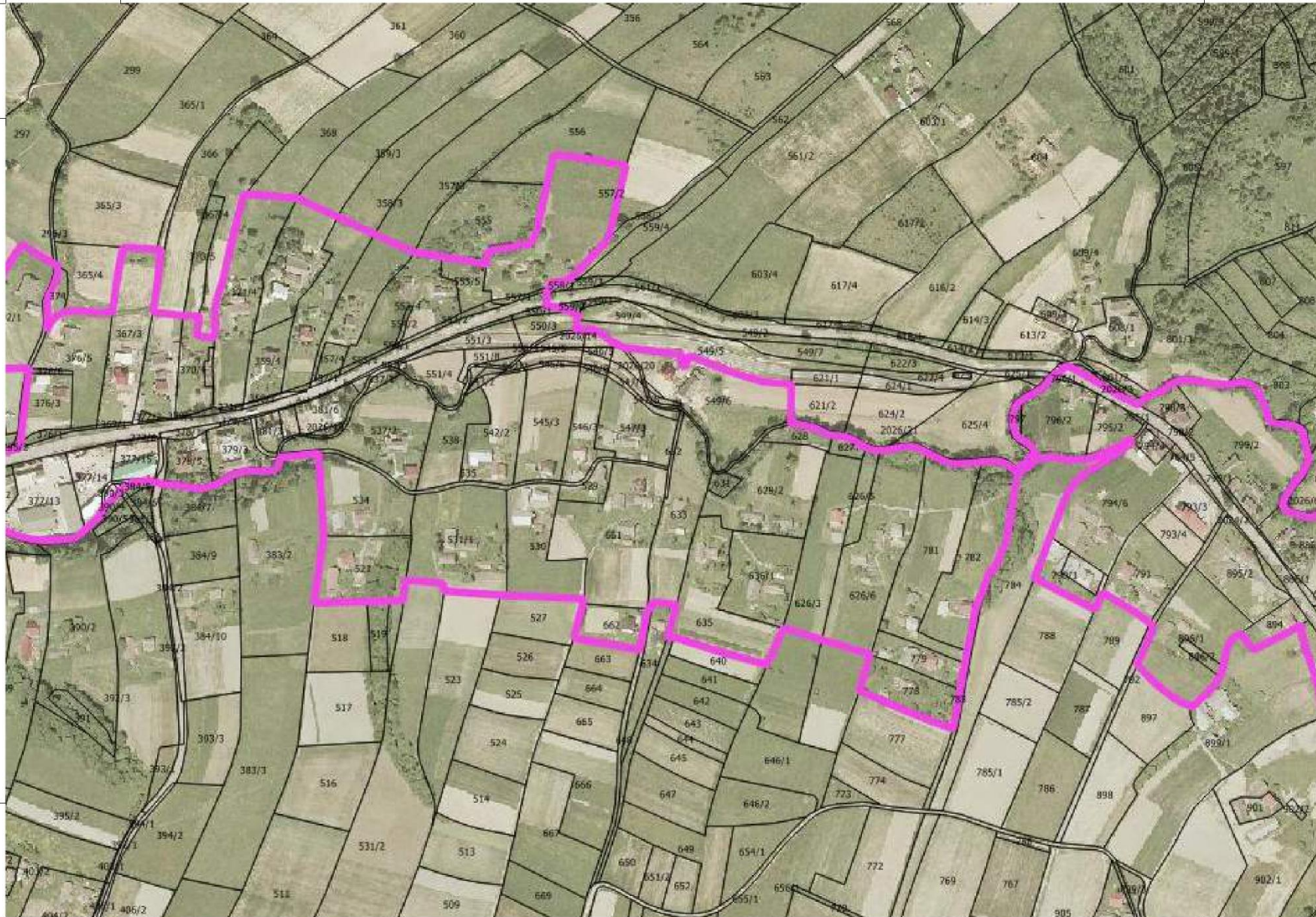
(3.8)





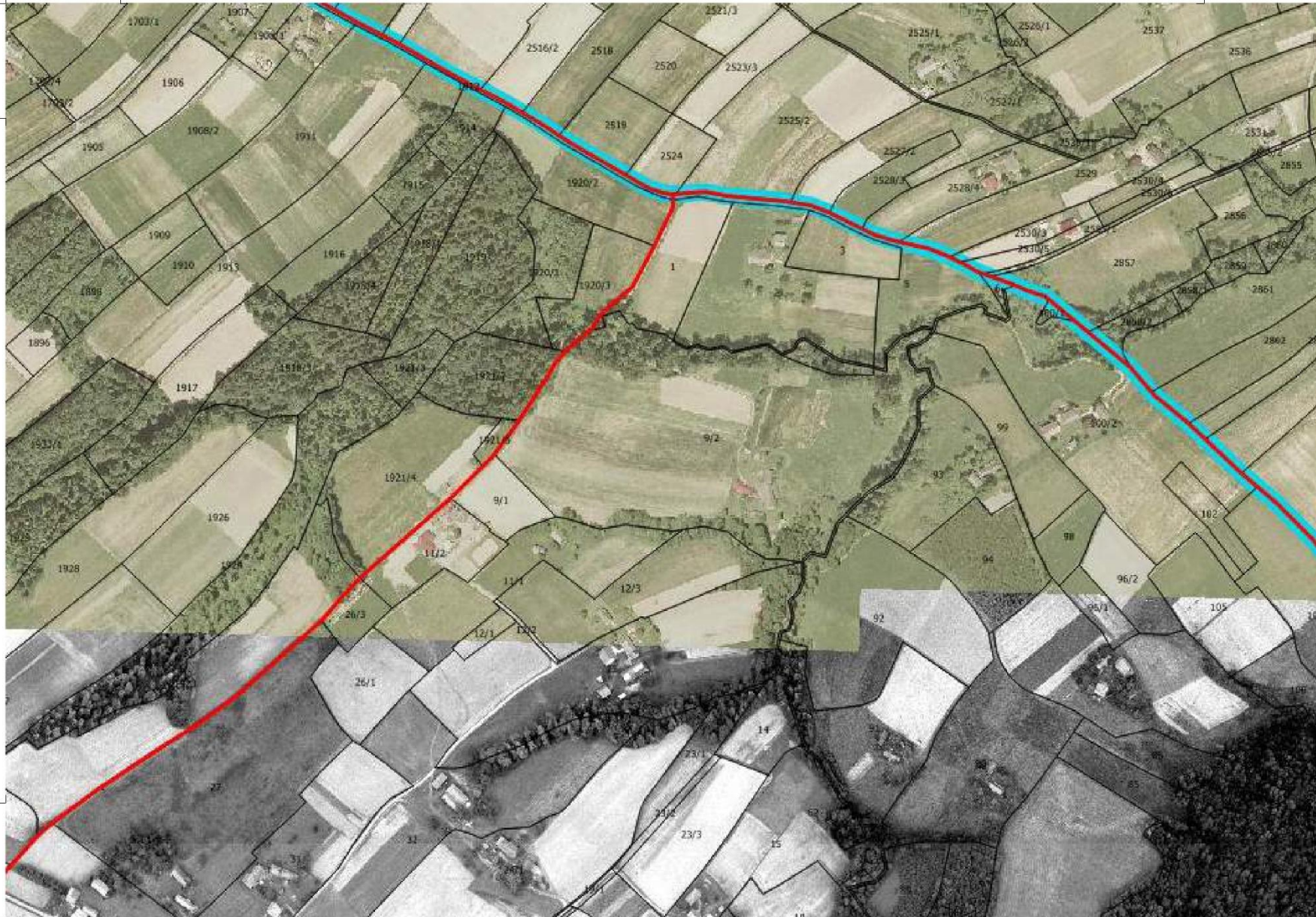


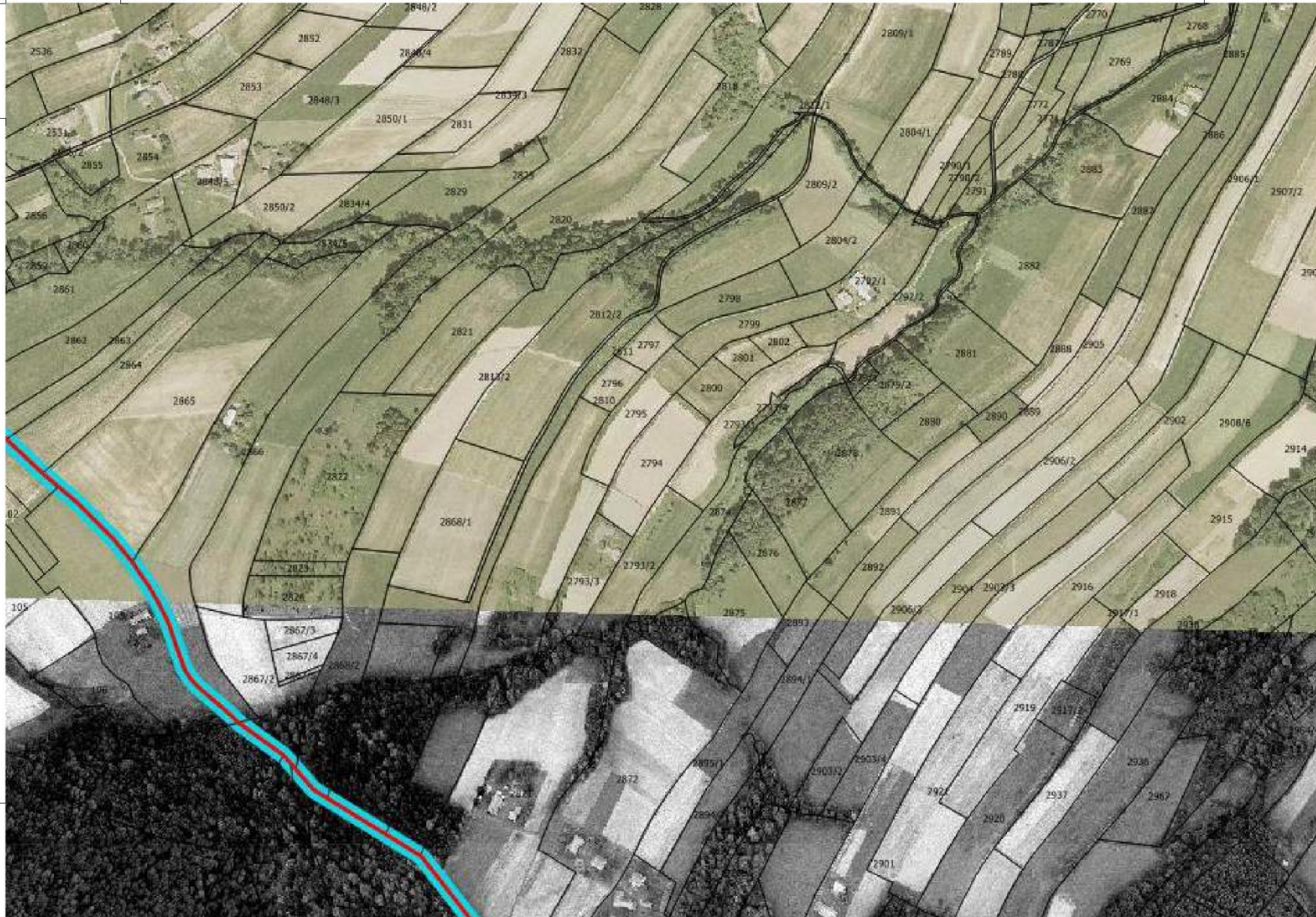


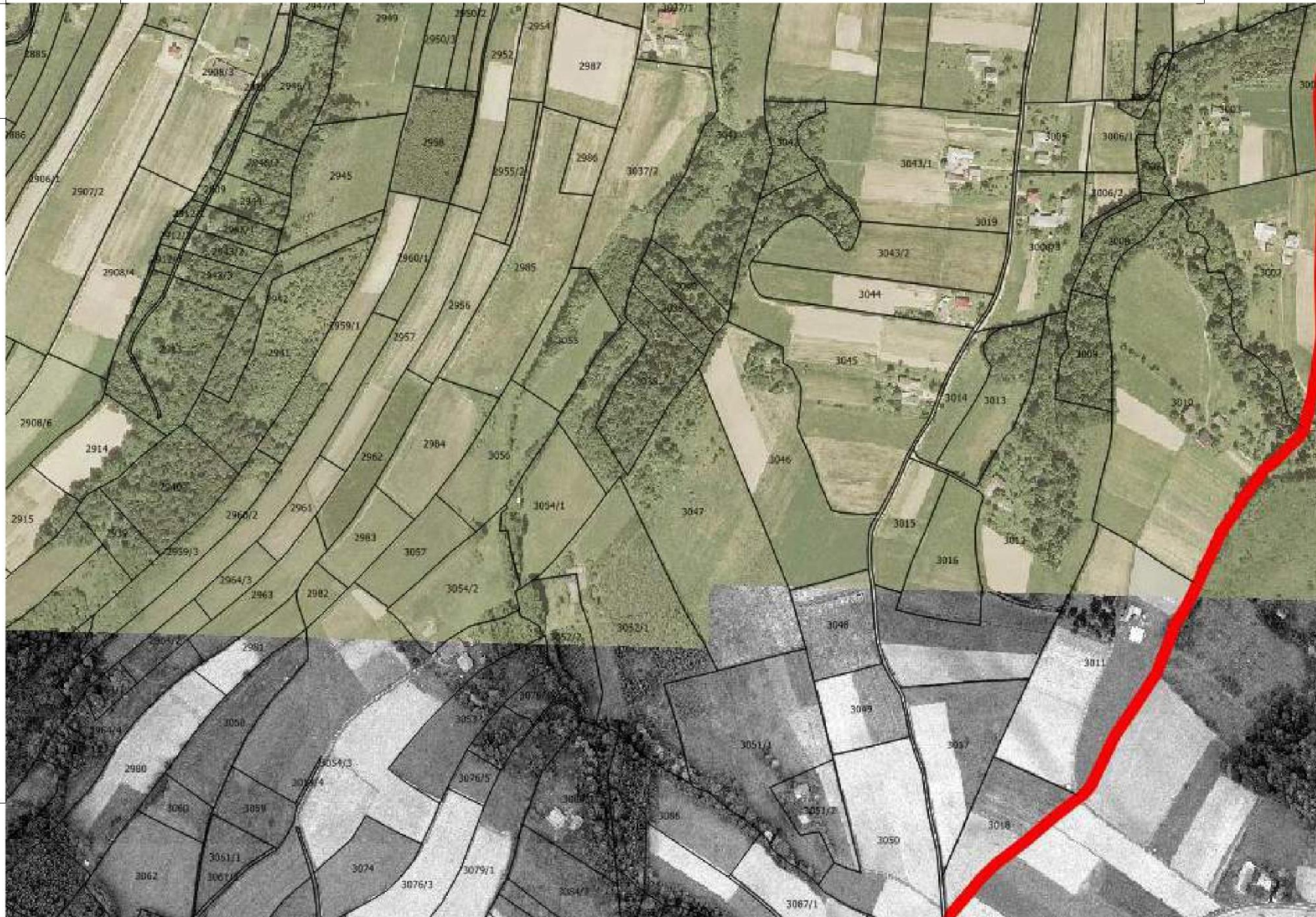












(13. 8)



(14. 8)



┌ (1,9)

┌ ┌

└

└

┌

┌

└

└ └

┌ (2, 9)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

└

└

└

(3.9)









(7.9)





(9, 9)







(12.9)



(13.9)



┌ (14, 9)

┌

└

└

┌

┌

└

└

└

┌ (1, 10)

┌ ┌

└

└

┌

┌

└

└ └

┌ (2, 10)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

└

└

└

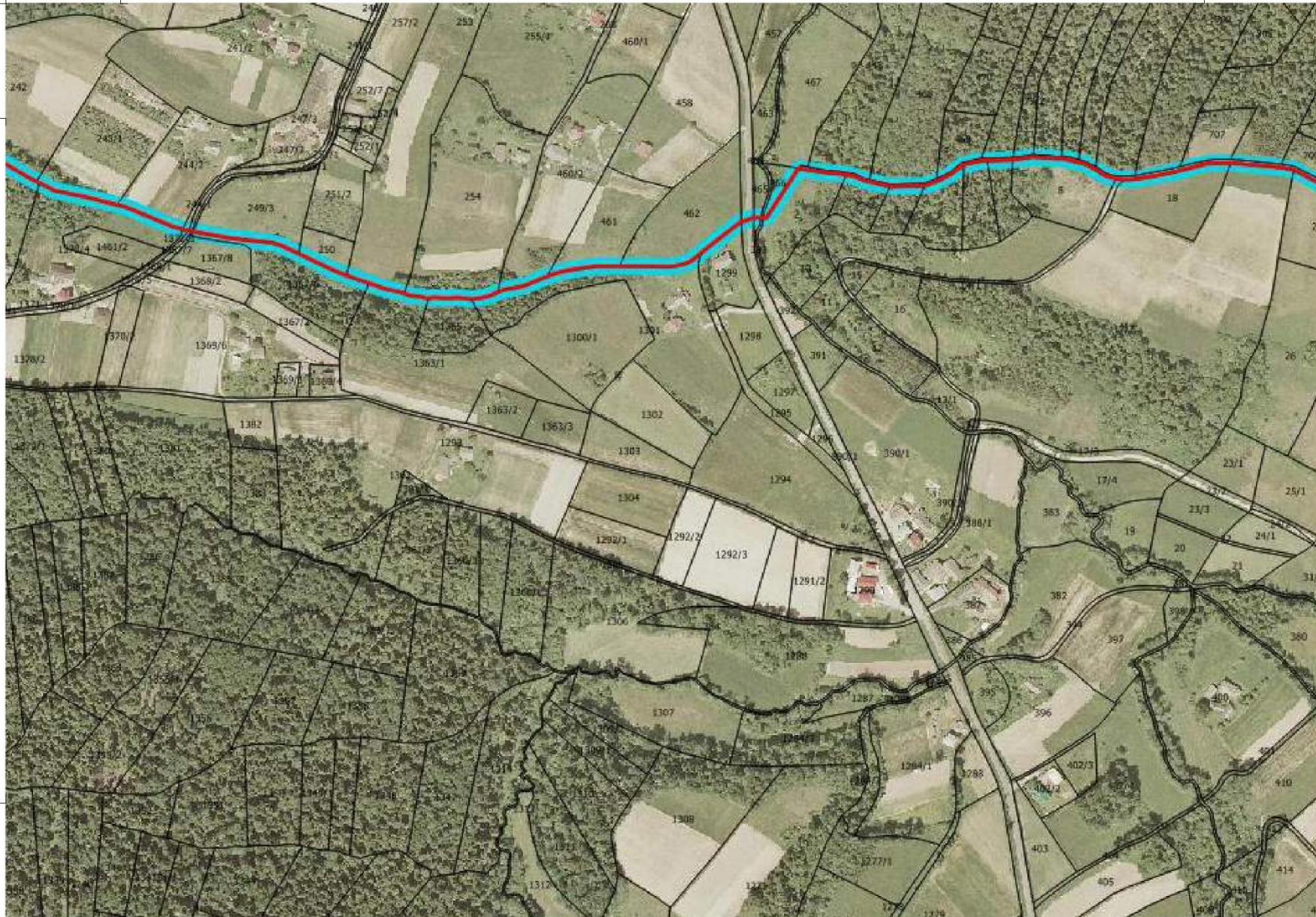
(3, 10)



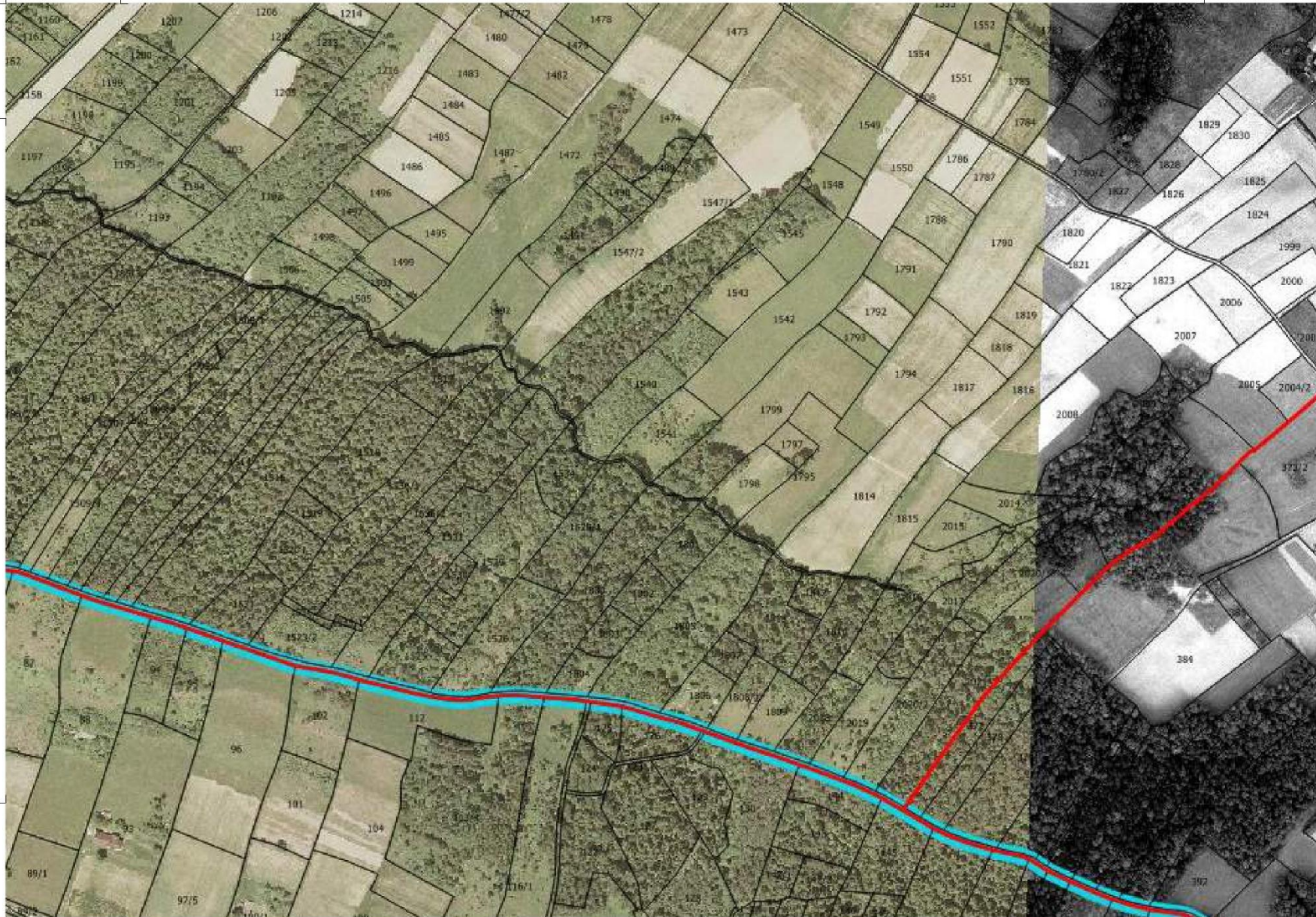
(4, 10)



















┌ (14, 10)

└

└

┌

└

┌

└

┌

└

┌ (1, 1)

┌ ┌

└

└

┌

┌

└

└ └

┌ (2, 11)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

└

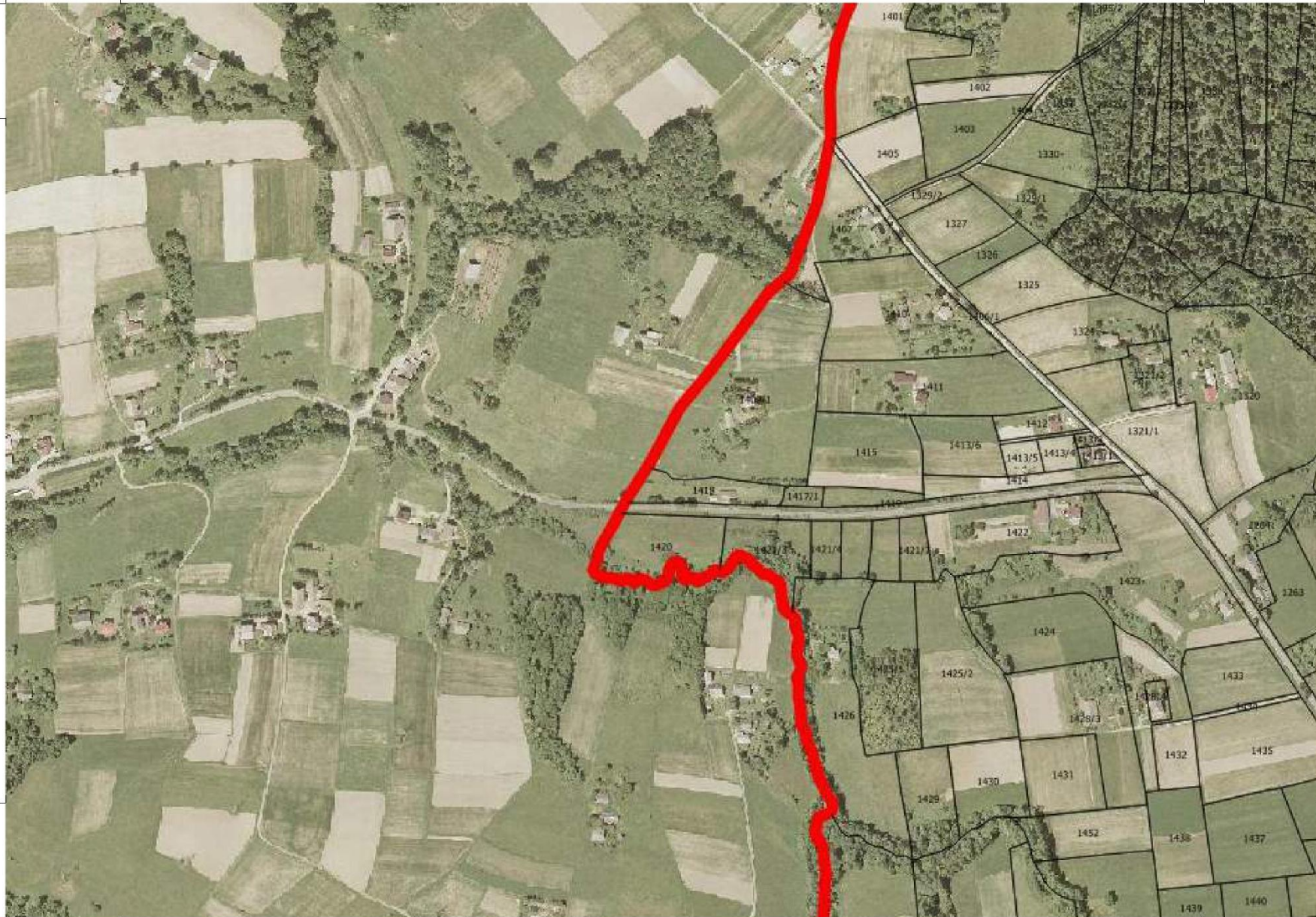
└

└

(3, 11)



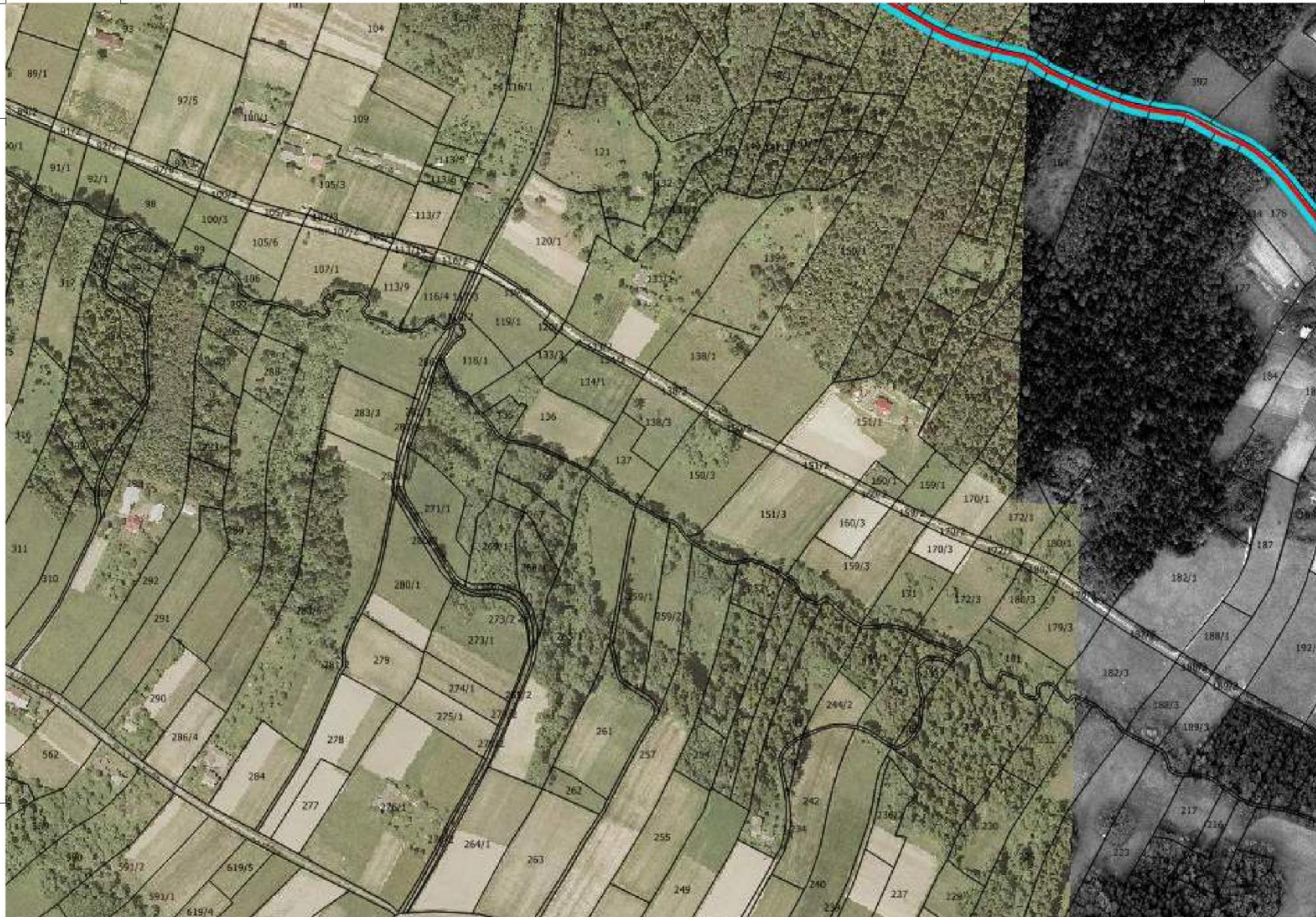


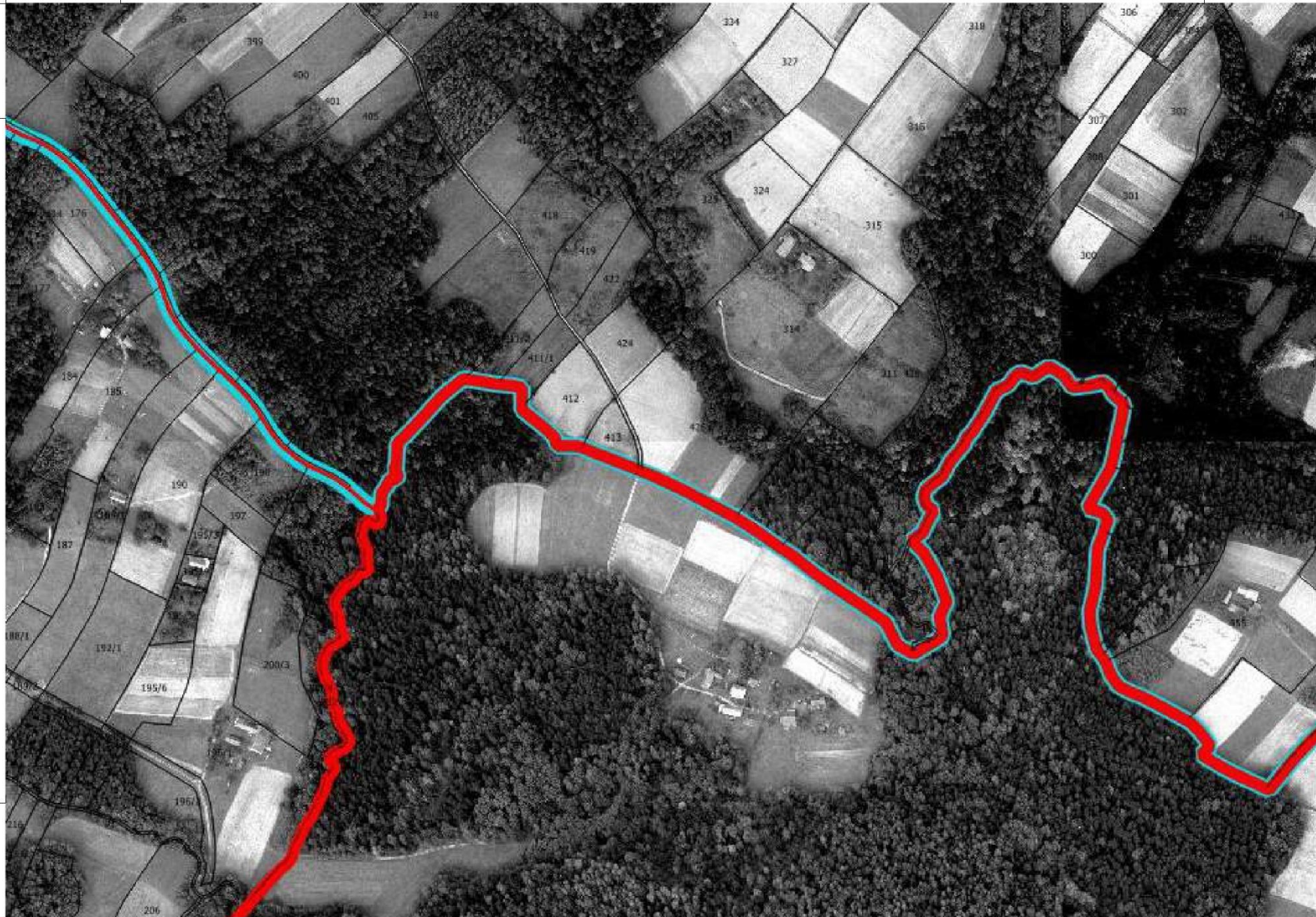




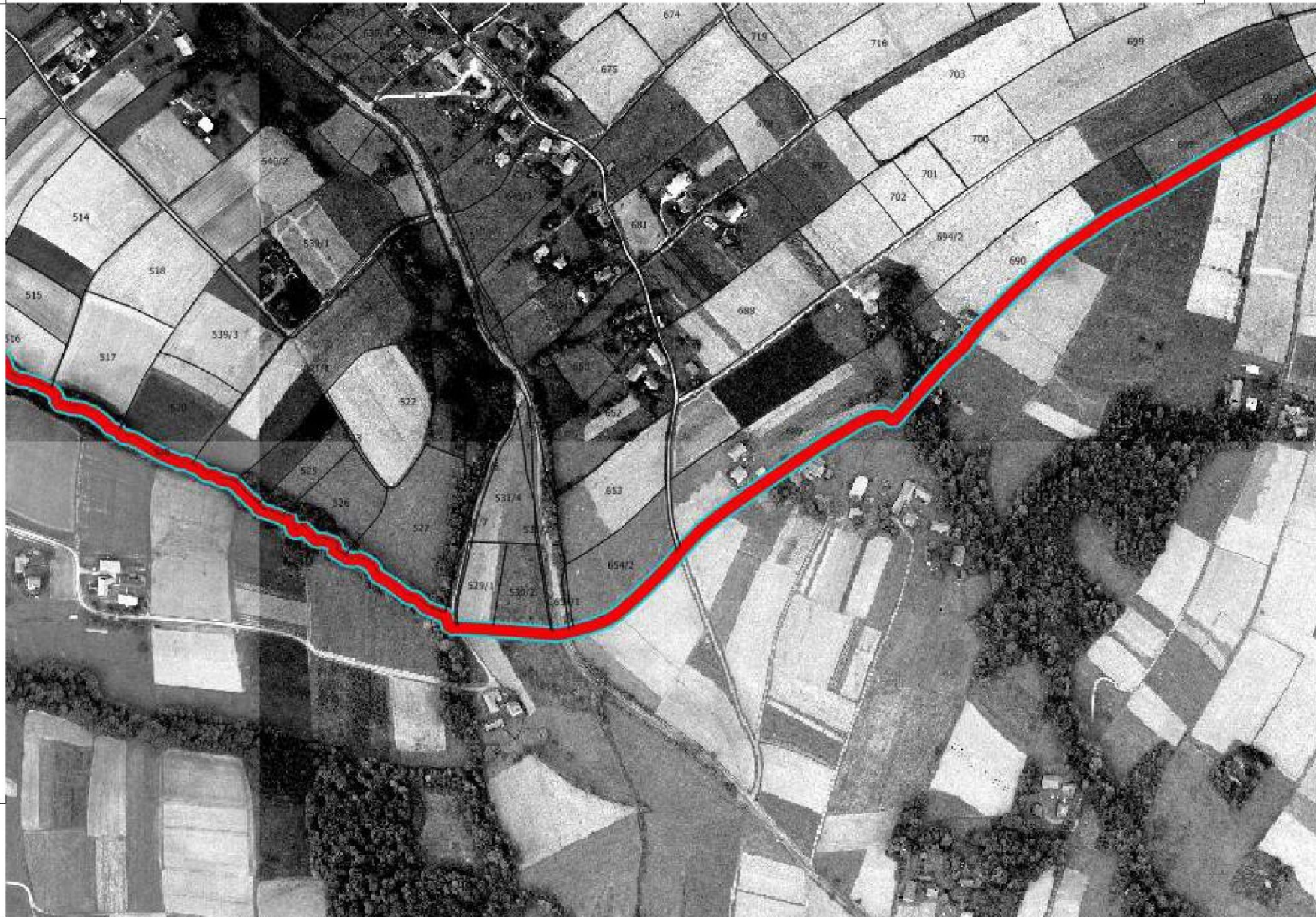
(7, 11)











(12, 11)



(13, 11)



┌ (14, 11)

┌

└

└

┌

┌

└

└

└

┌ (1, 12)

┌ ┌

└

└

┌

┌

└

└ └

┌ (2, 12)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

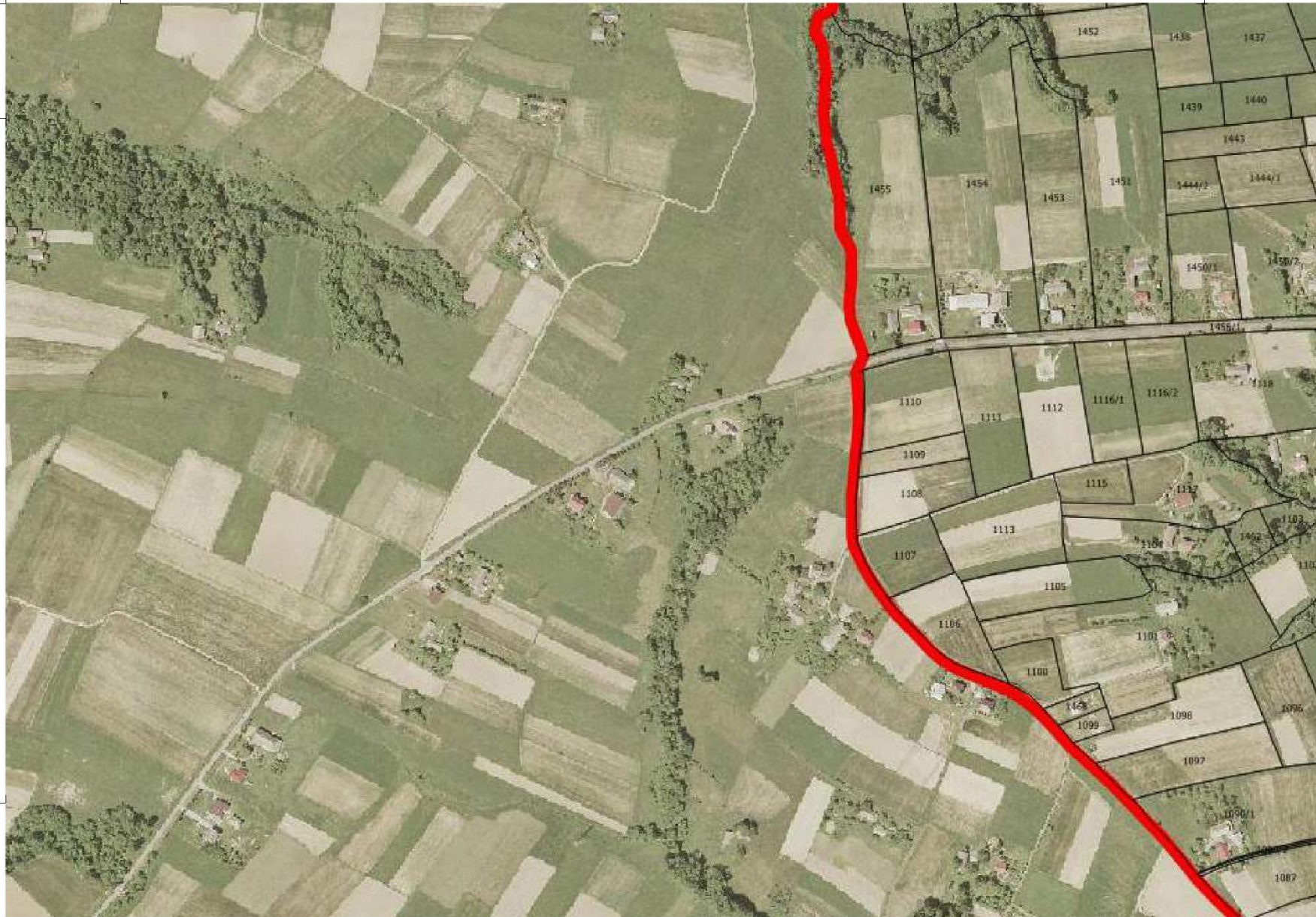
┐

└

┐













(9, 12)



(10, 12)



(11, 12)



(12, 12)



┌ (13, 12)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

└

└

└

┌ (14, 12)

┌

└

└

┌

┌

└

└

└

┌ (1, 13)

┌ ┌

└

└

┌

┌

└

└ └

┌ (2, 13)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

└

└

└











(9, 13)



┌ (10, 13)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

└

└

└

┌ (11, 13)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

└

└

└

┌ (12, 13)

┌

└

└

┌

┌

└

└

└

└

┌ (13, 13)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

└

└

└

┌ (14, 13)

┌

└

└

┌

┌

└

└

└

┌ (1, 14)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

└ ┐

┌ (2, 14)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

└

└

└

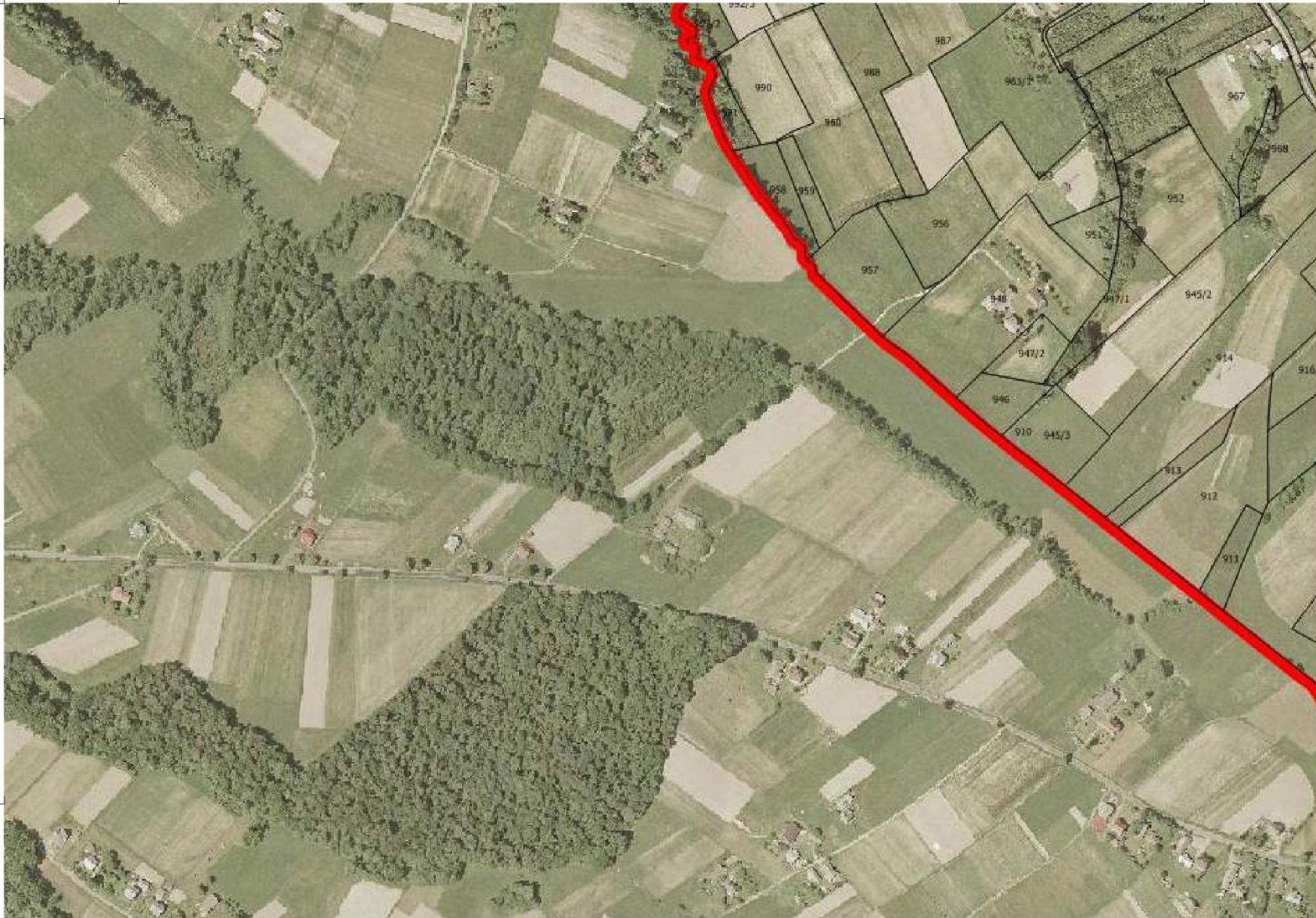
(3, 14)



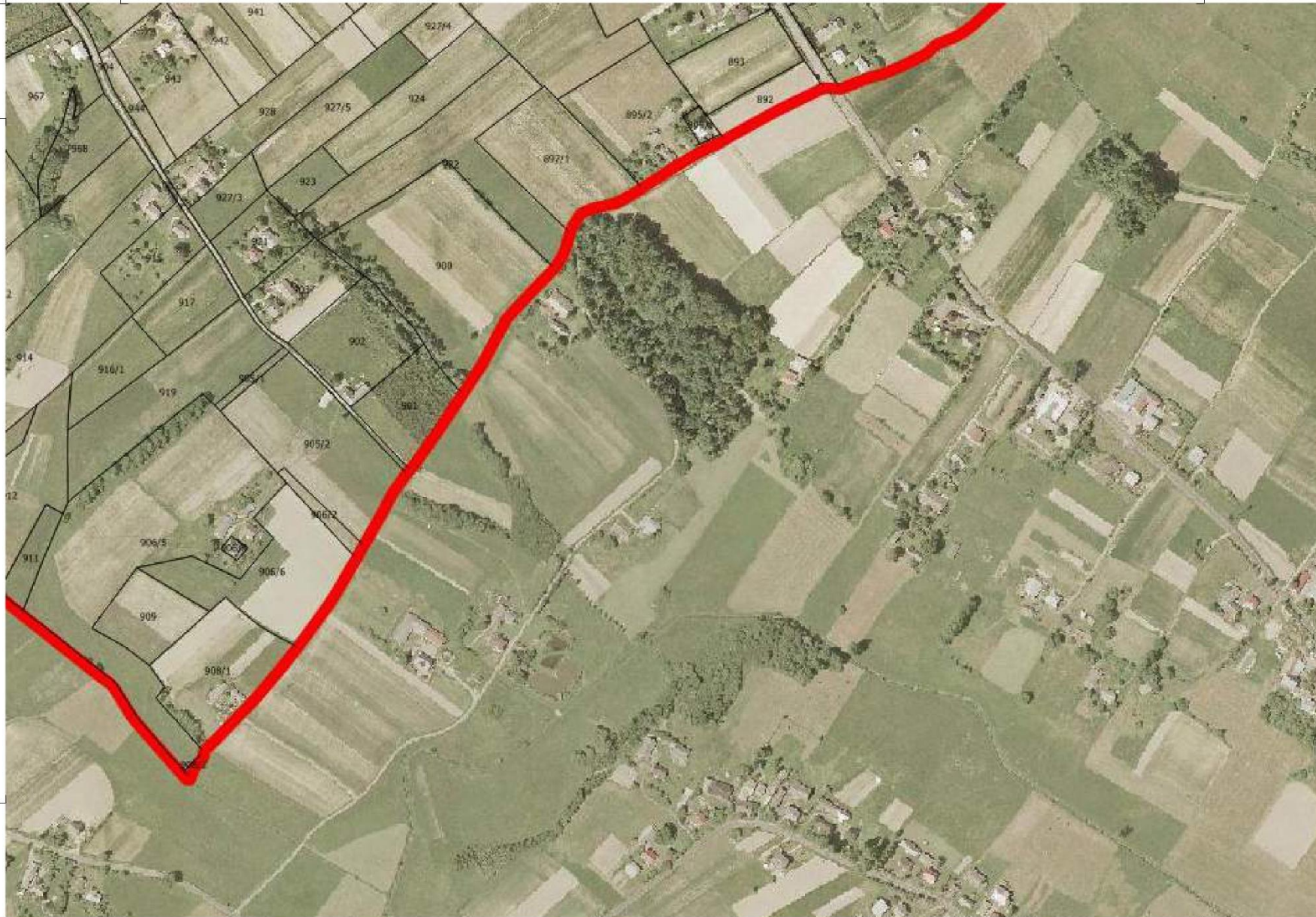
(4, 14)







(7.14)



(8, 14)



┌ (9, 14)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

└

└

└

┌ (10, 14)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

┐

└

┐

┌ (11, 14)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

┐

└

┐

┌ (12, 14)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

└

└

└

┌ (13, 14)

┐ ┌

└

└

┐

┐

└

└

└

└

┌ (14, 14)

┌

└

└

┌

┌

└

└

└

┌ (1, 15)

┌ ┌

└

└

└

└

┌ (2, 15)

┐ ┌

└

└

└

└

└

└

┌ (3, 15)

┐ ┌

└

└

└

└

└

└



(4, 15)



(5, 15)



(6, 15)



(7.15)



(8, 15)



┌ (9, 15)

┐ ┌

└

└

└

└

└

└

┌ (10, 15)

┐ ┌

└

└

└

└

└

└

┌ (11, 15)

┐ ┌

└

└

└

└

└

└

┌ (12, 15)

┐ ┌

└

└

└

└

└

└

┌ (13, 15)

┐ ┌

└

└

└

└

└

└

┌ (14, 15)

┌

└

└

└

└

Przewodniczący Rady Gminy
Zbigniew Bajorek

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr XXIV/154/2016
Rady Gminy Rzepiennik Strzyżewski
z dnia 23 września 2016 roku



*Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji*



Załącznik Nr 2 do Uchwały nr XXIV/154/2016

Rady Gminy Rzepiennik Strzyżewski

z dnia 23 września 2016 roku

***Diagnoza zjawisk społeczno-
ekonomiczno-przestrzennych gminy
Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru
zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji***

AKTUALIZACJA

Rzepiennik Strzyżewski, sierpień 2016



*Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji*

Spis treści

1. Wstęp	5
2. Charakterystyka Gminy	6
2.1 Zjawiska społeczne	8
2.2 Zjawiska gospodarcze	14
2.3 Zjawiska środowiskowe	16
2.4 Zjawiska przestrzenno-funkcjonalne	16
2.5 Zjawiska techniczne	17
2.6 Pozycja rozwojowa gminy Rzepiennik Strzyżewski na tle powiatu i województwa.....	18
3. Metodologia wyboru obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	20
4. Uwarunkowania społeczne, przestrzenne, gospodarcze i infrastrukturalne gminy	23
4.1 Diagnoza zjawisk społecznych.....	23
4.1.1 Czynniki związane z ubóstwem i wykluczeniem społecznym	23
4.1.2 Czynniki bezpieczeństwa	30
4.1.3 Czynniki demograficzne	32
4.1.4 Aktywność mieszkańców	32
4.1.5 Dostępność do usług wpływających na jakość życia mieszkańców	34
4.2 Diagnoza zjawisk techniczno-środowiskowych.....	37
4.2.1 Czynniki gospodarcze	37
4.2.2 Czynniki przestrzenne	37
4.2.3 Czynniki techniczno-środowiskowe	38
4.3 Wybór obszarów zdegradowanych wraz z uzasadnieniem	43
5. Wskazanie obszaru rewitalizacji wraz z uzasadnieniem	45
5.1 Podobszar 1: Kołkówka - Zachód	45
5.2 Podobszar 2: Rzepiennik Suchy - centrum	47
5.3 Podobszar 3 Rzepiennik Biskupi - centrum	49
5.4 Podobszar 4: Rzepiennik Strzyżewski - centrum	51

**Spis tabel**

Tabela 1 Porównanie wskaźników charakteryzujących analizowane zjawiska w 2014 r.....	18
Tabela 2. Wskaźniki z zakresu społecznego.....	28
Tabela 3. Wskaźniki z zakresu czynników bezpieczeństwa.....	35
Tabela 4. Wskaźniki z zakresu czynników demograficznych.....	35
Tabela 5. Wskaźnik z zakresu aktywności mieszkańców.....	36
Tabela 6. Wskaźniki z zakresu dostępności do usług wpływających na jakość mieszkańców.....	36
Tabela 7. Wskaźnik z zakresu zjawisk techniczno-środowiskowych.....	42
Tabela 8. Wartości wskaźnika sum standaryzowanych dla zjawisk społecznych.....	43
Tabela 9. Wartości wskaźnika degradacji.....	43
Tabela 10. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały na obszarze Kołkówka.....	46
Tabela 11. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały na obszarze Rzepiennik Suchy.....	47
Tabela 12. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały na obszarze Rzepiennik Biskupi.....	49
Tabela 13. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały na obszarze Rzepiennik Strzyżewski.....	51

Spis wykresów

Wykres 1. Piramida wieku w 2014 r.....	7
Wykres 2. Wskaźnik obciążenia demograficznego: gmina, powiat, województwo.....	9
Wykres 3. Saldo migracji ogółem na 1 tys. ludności: gmina, powiat, województwo.....	9
Wykres 4. Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych: gmina, powiat, województwo.....	11
Wykres 5. Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół gimnazjalnych: gmina, powiat, województwo.....	11
Wykres 6. Liczba udzielonych porad na jednego mieszkańca: gmina, powiat, województwo.....	12
Wykres 7. Zasięg korzystania z pomocy społecznej.....	13
Wykres 8. Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku: gmina, powiat, województwo.....	13
Wykres 9. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności: gmina, powiat, województwo.....	15
Wykres 10. Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa, podatek dochodowy od osób prawnych na jednego mieszkańca: gmina, powiat, województwo.....	16
Wykres 11. Udział korzystających ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności: gmina, powiat, województwo.....	17
Wykres 12. Liczba korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców.....	24
Wykres 13. Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców.....	24
Wykres 14. Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu długotrwałej i ciężkiej choroby na 100 mieszkańców.....	25
Wykres 15. Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu bezrobocia na 100 osób w wieku produkcyjnym.....	25
Wykres 16. Liczba korzystających z pomocy społecznej w wieku 65 lat i więcej na 100 osób w wieku poprodukcyjnym.....	26
Wykres 17. Liczba dzieci objętych opieką przedszkolną na jedno dziecko w wieku 3-5 lat ...	26
Wykres 18. Liczba przestępstw na 100 mieszkańców.....	30
Wykres 19. Liczba kradzieży i rozbojów na 100 mieszkańców.....	31
Wykres 20. Liczba kolizji i wypadków drogowych na 100 mieszkańców.....	31
Wykres 21. Wskaźnik obciążenia demograficznego.....	32
Wykres 22. Liczba NGO wg rejestru powiatowego na 1 000 mieszkańców w 2014 roku.....	33
Wykres 23. Wydatki inwestycyjne na mieszkańca.....	35



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Wykres 24. Liczba interwencji OSP na 1 tysiąc ludności 41

Spis rysunków

Rysunek 1. Gęstość zaludnienia w gminach powiatu tarnowskiego w 2014 roku.....	7
Rysunek 2. Przyrost naturalny na 1 tys. ludności w 2014 roku.....	8
Rysunek 3. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w 2014 roku	10
Rysunek 4. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2014 roku	14
Rysunek 5. Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa, podatek dochodowy od osób fizycznych w 2014 roku.....	15
Rysunek 6. Udział osób korzystających z wodociągu w ogóle ludności w 2014 roku.....	17
Rysunek 7 Jednostki urbanistyczne w gminie Rzepiennik Strzyżewski.....	20
Rysunek 8. Liczba oczekujących na mieszkania socjalne na 100 mieszkańców w 2014 roku	27
Rysunek 9. Frekwencja wyborcza w 2014 roku	33
Rysunek 10. Liczba aktywnych czytelników na 1 000 mieszkańców	34
Rysunek 11. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1 tysiąc ludności w 2014 r.	37
Rysunek 12. Stężenie pyłu zawieszonego PM10 – kryterium ochrony zdrowia	38
Rysunek 13. Stężenie pyłu zawieszonego PM2,5 – kryterium ochrony zdrowia	39
Rysunek 14. Zagrożenie azbestem w gminie Rzepiennik Strzyżewski.....	40
Rysunek 15. Liczba dzikich wysypisk śmieci na 1 km ²	40
Rysunek 16. Liczba zabytków na 1 km ² w 2014 roku	41
Rysunek 17. Obszary zdegradowane w Gminie Rzepiennik Strzyżewski	44
Rysunek 18. Podobszar rewitalizacji <i>Końkówka - zachód</i> z uwzględnieniem działek (kontekst całego sołectwa oraz przybliżenie)	47
Rysunek 19. Podobszar rewitalizacji <i>Rzepiennik Suchy - centrum</i> z uwzględnieniem działek (kontekst całego sołectwa oraz przybliżenie).....	48
Rysunek 20. Podobszar rewitalizacji <i>Rzepiennik Biskupi - Centrum</i> z uwzględnieniem działek (kontekst całego sołectwa oraz przybliżenie).....	50
Rysunek 21. Podobszar rewitalizacji <i>Rzepiennik Strzyżewski - centrum</i> z uwzględnieniem działek (kontekst całego sołectwa oraz przybliżenie).....	52



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

1. WSTĘP

Przemiany społeczno-gospodarcze na przestrzeni ostatniego ćwierćwiecza - wywołane procesem globalizacji oraz transformacją ustrojową i wyzwaniem gospodarki wolnorynkowej - spowodowały szereg niekorzystnych zjawisk i procesów na obszarach jednostek samorządu, takich jak degradacja tkanki materialnej oraz narastające problemy w sferze społeczno-gospodarczej. W takiej sytuacji szczególnego znaczenia zaczęło nabierać **planowanie oraz realizacja kompleksowych projektów rewitalizacyjnych**, obejmujących sferę przestrzenną, społeczną, gospodarczą, środowiskową i kulturową, a tym samym odpowiadających na indywidualny zestaw zidentyfikowanych problemów danego obszaru.

Na potrzeby projektowania i wdrażania interwencji w ramach procesu rewitalizacji, współfinansowanych środkami Unii Europejskiej, rewitalizację należy rozumieć jako: **wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany przez określenie i realizację programów rewitalizacji.**

Udział w takim procesie jest ważny dla wielu osób i podmiotów z obszaru objętego działaniami rewitalizacyjnymi – w tym dla samorządu gminy, mieszkańców tego miejsca, organizacji społecznych, przedsiębiorców, zaś w szczególności w sposób wszystkich grup społecznych zagrożonych kryzysem na obszarze objętym procesami rewitalizacyjnymi.

Opracowanie *Diagnozy* zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych gminy Rzepiennik Strzyżewski wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji inicjuje działania związane z rewitalizacją gminy Rzepiennik Strzyżewski. Celem *Diagnozy* jest wskazanie, za pomocą zobiektywizowanych metod i wskaźników, tej części gminy Rzepiennik Strzyżewski, która charakteryzuje się szczególnie intensywną koncentracją szeregu niekorzystnych zjawisk. **Analiza zagadnień społecznych**, a w drugiej kolejności także **gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, techniczno-budowlanych** pozwoliła dokonać pełnej diagnozy problemów i zagrożeń, **wskazać obszary o największej koncentracji zjawisk kryzysowych, a w konsekwencji wyznaczyć obszary zdegradowane i obszary poddane rewitalizacji.**

Diagnoza została opracowana zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (Dziennik Ustaw 2015 Poz. 1777 tom 1) oraz *Wytocznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* opracowanymi przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju (MiR/H 2014-2020/20(01)/07/2015) w lipcu 2015 roku.



*Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji*

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Na potrzeby *Gminnego Programu Rewitalizacji* (GPR) charakterystyka Gminy Rzepiennik Strzyżewski została przygotowana w sześcioletnim horyzoncie czasowym, dla lat 2009 – 2014. Ponadto, w celu lepszego zobrazowania zjawisk tło analiz stanowią analogiczne wskaźniki dla powiatu tarnowskiego oraz województwa małopolskiego, w tym samym okresie. Charakterystyka gminy składa się z analizy pięciu obszarów wyróżnionych zgodnie z definicją zawartą w *Ustawie z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji* i *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* przygotowanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju. Obejmują one kwestie społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe.

Całościowe spojrzenie na gminę, a także odniesienie się do wartości średnich z poziomu powiatu i województwa pozwoliło w dalszej części prac nad dokumentem lepiej rozumieć i diagnozować procesy zachodzące wewnątrz gminy, a także ich skalę i na tej podstawie wyciągać wnioski co do istotności zdarzeń zachodzących w poszczególnych jednostkach urbanistycznych zdefiniowanych na poziomie gminy Rzepiennik Strzyżewski. Pomimo, iż dokument odnosi się do sytuacji wewnętrznej gminy w prowadzonej analizie zjawisk nie można abstrahować od wartości średnich dla porównywalnych jednostek, bowiem tylko wtedy możliwe jest rzetelne wskazywanie czy dane zjawisko rzeczywiście jest, czy nie jest, problemem i przesądza o obiektywnych czynnikach obniżających jakość życia mieszkańców danej jednostki urbanistycznej.

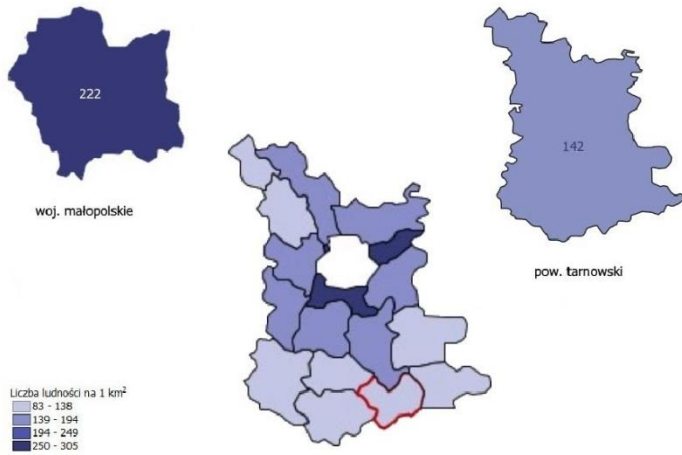
Gmina wiejska Rzepiennik Strzyżewski położona jest we południowej części powiatu tarnowskiego, pomiędzy rzekami Ropą i Białą, w dolinie rzek Rzepianka (Rzepiennik) i Olszynka. Obszar Gminy rozciąga się na pograniczu Pogórza Ciężkowickiego. Przez Gminę mającą powierzchnię 70,7 km² przebiega droga wojewódzka DW 980. Czas połączenia drogowego z Krakowem wynosi ok. 88 minut zaś z Tarnowem ok. 45 minut¹. Rzepiennik Strzyżewski zamieszkuje obecnie 6,8 tys. mieszkańców, a ich liczba spada od 2012 roku. Zmniejszająca się liczba ludności miała wpływ na malejącą gęstość zaludnienia, która w ostatnim roku wynosiła 96 osób na km².

¹ Na podstawie Bazy Informacji Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

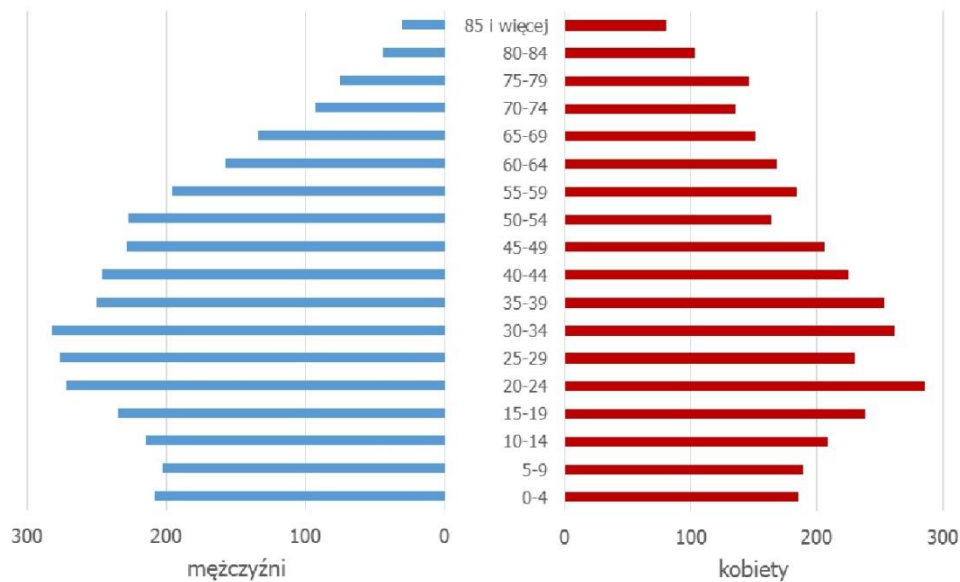
Rysunek 1. Gęstość zaludnienia w gminach powiatu tarnowskiego w 2014 roku



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W gminie Rzepiennik-Strzyżewski liczba kobiet przeważała nad liczbą mężczyzn (101 kobiet na 100 mężczyzn). Zmiany demograficzne mające miejsce w całym kraju można było również zauważyć w gminie Rzepiennik Strzyżewski; wykres przedstawiający piramidę wieku zwraca uwagę na niekorzystne jej zwężanie się w dolnej części, co jest związane z systematycznie malejącym udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym - w roku 2009 było to 24,8%, a w roku 2014 spadło do 21,8% (proces ten przebiega bardziej dynamicznie niż w całym województwie). Na uwagę zasługują również fakt, że liczba kobiet w wieku 85 lat i więcej prawie 3-krotnie przewyższa liczbę mężczyzn.

Wykres 1. Piramida wieku w 2014 r.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

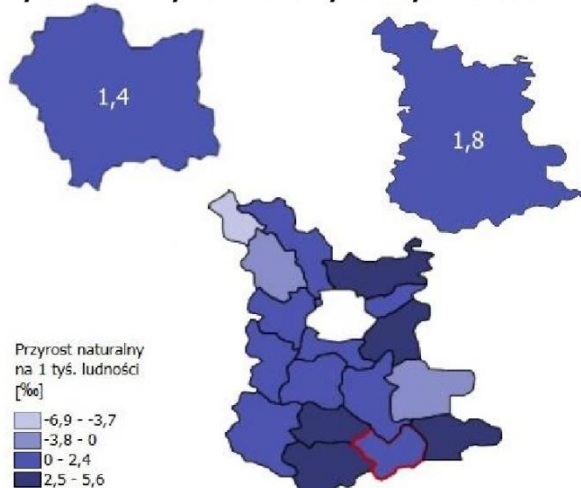


2.1 Zjawiska społeczne

Najbardziej istotnym w kontekście GPR zgodnie z *Ustawą o rewitalizacji* i ministerialnymi wytycznymi są zjawiska społeczne, a w szczególności takie kwestie jak bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego oraz niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Ponadto do obszaru społecznego zostały przypisane również zagadnienia z zakresu demografii. Poniżej zaprezentowano syntetyczny przegląd podstawowych danych:

- W przeciwieństwie do województwa małopolskiego i powiatu tarnowskiego, w gminie Rzepiennik Strzyżewski w ostatnich latach liczba mieszkańców systematycznie malała. Ma to związek z malejącym przyrostem naturalnym, który po skoku w 2012 roku (3,1‰) przyjął wartości ujemne (-0,1‰). Wartość przyrostu naturalnego w gminie w latach 2009-2014 była na ogół niższa od wartości tego wskaźnika dla Małopolski i powiatu tarnowskiego.

Rysunek 2. Przyrost naturalny na 1 tys. ludności w 2014 roku



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

- Podobnie jak w powiecie, w gminie odnotowano korzystne zjawisko malejącego wskaźnika obciążenia demograficznego, czyli liczby osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym. W przypadku Małopolski wskaźnik ten systematycznie wzrastał. Wartość wskaźnika obciążenia demograficznego dla gminy Rzepiennik-Strzyżewski całym analizowanym okresie była wyższa od jednostek referencyjnych.



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Wykres 2. Wskaźnik obciążenia demograficznego: gmina, powiat, województwo



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

- W latach 2011-2014 saldo migracji, czyli różnica pomiędzy liczbą osób przyjeżdżających i wyjeżdżających na stałe z Rzepiennik Strzyżewski, przyjmowało wartości ujemne (maksimum w 2011 roku). Oznacza to dominującą tendencję odpływu ludności z gminy, gdy w tym samym czasie w Małopolsce i powiecie tarnowskim przeważał napływ osób.

Wykres 3. Saldo migracji ogółem na 1 tys. ludności: gmina, powiat, województwo



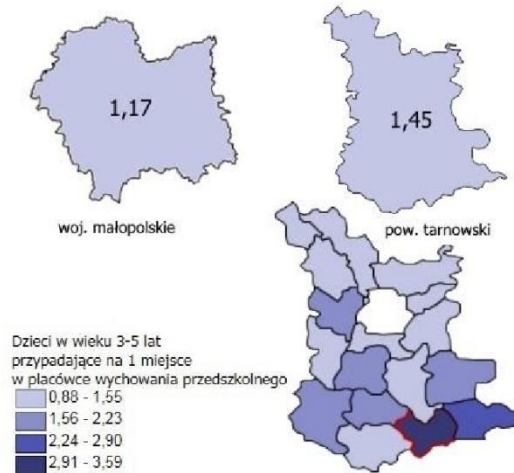
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

- Od 2009 roku na obszarze Gminy funkcjonuje 5 placówek wychowania przedszkolnego: 2 przedszkola i 3 oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.
- Liczba dzieci w wieku 3-5 lat przypadająca na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego od roku 2009 wahała się przyjmując wartości z przedziału 3,1-3,9. W 2014 roku wyniosła 3,6 dziecka na jedno miejsce i była na wyższym poziomie niż średnia liczba dostępnych miejsc dla całego województwa oraz powiatu.



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Rysunek 3. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w 2014 roku



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

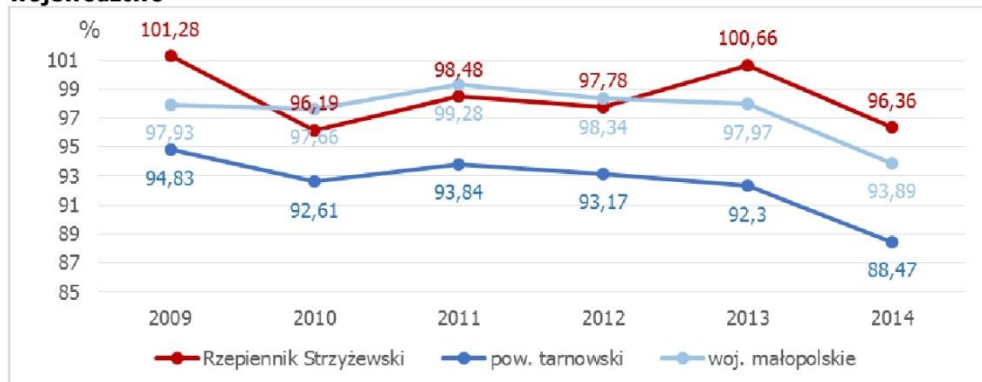
- W latach 2009-2014 liczba szkół podstawowych w Gminie Rzepiennik Strzyżewski utrzymywała się na stałym poziomie 5 placówek. W tym okresie liczba szkół w województwie wahała się, a w powiecie spadła w 2011 roku (w następnych latach bez zmian).
- W 2012 roku do użytku uczniów szkół podstawowych przeznaczone było 76 komputerów, z czego 75 komputerów z dostępem do Internetu. Na jeden komputer z dostępem do Internetu przypadało średnio 6,47 ucznia, czyli mniej: o blisko 3 osoby w porównaniu do Małopolski i prawie 1 ucznia w stosunku do powiatu.
- W 2014 roku współczynnik skolaryzacji brutto² dla szkół podstawowych wyniósł 96,36% i spadł o 4,3 punktu procentowego w porównaniu z rokiem poprzednim. W tym czasie spadek odnotowano również w porównywanych jednostkach terytorialnych i wynosił on odpowiednio 4,08 punktu procentowego dla Małopolski i 3,83 punktu procentowego dla powiatu. W całym analizowanym okresie, z wyjątkiem 2014 roku, współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w gminie Rzepiennik Strzyżewski przyjmował wartości wyższe niż w powiecie.

² Udział wszystkich osób uczących się na danym poziomie do ogółu osób będących w wieku przypisanym temu poziomowi kształcenia



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

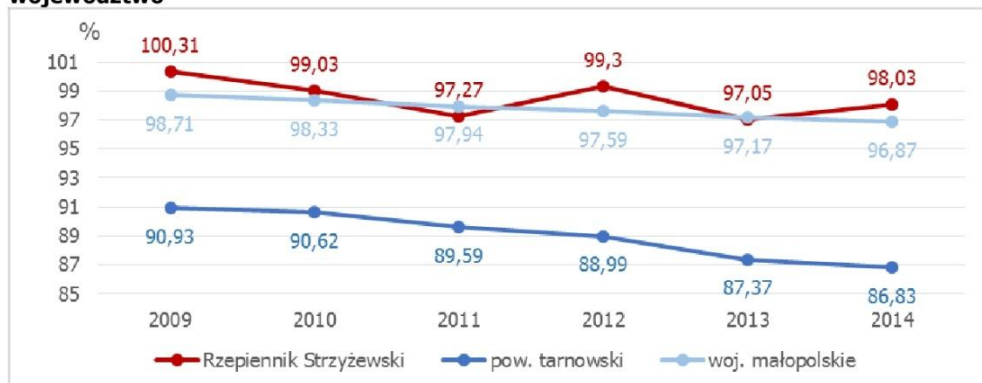
Wykres 4. Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych: gmina, powiat, województwo



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

- Średni wynik sprawdzianu w szkołach podstawowych w gminie Rzepiennik Strzyżewski w 2014 roku wyniósł 66,7%, a w 2013 roku 61,5%. W obu przypadkach wyniki te były wyższe niż średni procentowy wynik dla powiatu, ale niższe niż w województwie małopolskim.
- W latach 2009-2014 liczba szkół gimnazjalnych w gminie Rzepiennik Strzyżewski utrzymywała się na stałym poziomie 3 placówek, natomiast w Małopolsce oraz powiecie tarnowskim w tym okresie odnotowano wzrost liczby szkół.
- W 2012 roku do użytku uczniów szkół gimnazjalnych przeznaczonych było 23 komputery, wszystkie z dostępem do Internetu. Na jeden komputer z dostępem do Internetu przypadało 12,4 uczniów, czyli o ponad 2 osoby więcej w porównaniu ze średnią dla Małopolski i powiatu.
- W 2014 roku współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół gimnazjalnych wyniósł 98,03% i wzrósł o 0,98 punktu procentowego w stosunku do roku poprzedniego. Spadek o niecały punkt procentowy odnotowano natomiast w porównywanych jednostkach terytorialnych. W latach 2009-2014 współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół gimnazjalnych w gminie Rzepiennik Strzyżewski przyjmował wyższe wartości niż w powiecie i województwie (wyjątek z Małopolską w 2011 i 2013 rok).

Wykres 5. Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół gimnazjalnych: gmina, powiat, województwo





Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

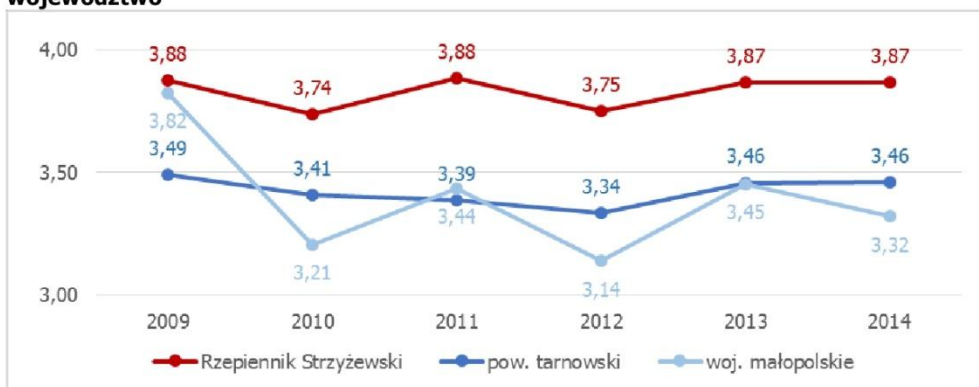
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

- W 2014 roku wyniki egzaminu gimnazjalnego w Gminie Rzepiennik Strzyżewski były wyższe od średniej dla powiatu i województwa, w trzech zakresach przedmiotowych.
- język polski: Rzepiennik Strzyżewski – 71,6%, powiat – 68,0%, województwo – 70,3%,
- matematyka: Rzepiennik Strzyżewski – 52,0%, powiat – 46,7%, województwo – 50,33%
- historia i wiedza o społeczeństwie: Rzepiennik Strzyżewski – 62,2%, powiat – 59,2%, województwo – 61,1%,
- przedmioty przyrodnicze: Rzepiennik Strzyżewski – 54,0%, powiat – 52,9%, województwo – 54,5%,
- język angielski poziom podstawowy: Rzepiennik Strzyżewski – 51,4%, powiat – 61,9%, województwo – 67,9%.

W 2013 roku średnie procentowe wyniki egzaminu gimnazjalnego były wyższe niż wyniki powiecie (wyjątek stanowiła matematyka).

- W gminie Rzepiennik Strzyżewski w 2014 roku wg danych GUS działały 2 kluby sportowe (taka sama liczba w 2012 roku), w których liczba ćwiczących wzrosła ze 107 osób do 111 osób.
- W 2014 roku na terenie gminy działały dwie przychodnie (spadek o jedną w porównaniu do 2013 roku), w których udzielono łącznie 22,6 tys. porad medycznych – spadek o 1 tys. w porównaniu z rokiem poprzednim. Nie odnotowano natomiast żadnych funkcjonujących praktyk lekarskich finansowanych ze źródeł publicznych. Liczba udzielonych porad na jednego mieszkańca oscylowała od 3,7 do 3,9 i była nieznacznie wyższa od liczby porad udzielonych na jednego mieszkańca województwa czy powiatu.

Wykres 6. Liczba udzielonych porad na jednego mieszkańca: gmina, powiat, województwo



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

- Od 2009 roku mieszkańcy Gminy mieli do dyspozycji jedną aptekę, a jej obciążenie liczbą osób w 2014 roku wynosiło 6,8 tys. osób i było wyższe o około 4 tys. osób w odniesieniu do województwa i blisko 3 tys. w stosunku do powiatu.
- W 2014 roku spadła liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej i liczba gospodarstw poniżej



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

kryterium dochodowego. W przypadku województwa i powiatu sytuacja kształtowała się podobnie.

- W latach 2009-2014 udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem przyjmował wartości od 22 do 24,4 (w 2010 roku) i utrzymywał się na wyższym poziomie niż w powiecie i województwie.

Wykres 7. Zasięg korzystania³ z pomocy społecznej



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

- W przypadku wszystkich trzech analizowanych jednostek terytorialnych nastąpił spadek liczby rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci do lat 17 oraz spadek udziału dzieci w wieku do lat 17, które otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (wyjątek w 2014 roku dla gminy Rzepiennik Strzyżewski). Udział ten, dla gminy w latach 2009-2014, był zawsze wyższy od kilku do kilkunastu punktów procentowych od średniej dla województwa oraz średniej dla powiatu.

Wykres 8. Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku: gmina, powiat, województwo



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

- W 2014 roku spadła liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców Gminy oraz ich udział w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnym, z poziomu

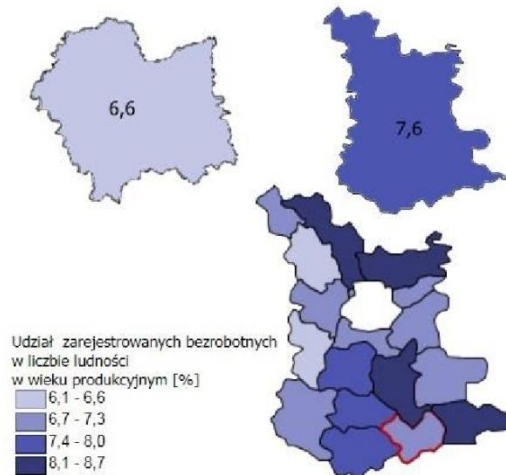
³ Zasięg korzystania z pomocy społecznej to udział osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

351 do poziomu 282 bezrobotnych (tj. udział bezrobotnych z 8,54% do 6,8%). Podobnie prezentowała się sytuacja w województwie małopolskim oraz powiecie tarnowski. Odwrotnie jak w powiecie tarnowski i Małopolsce, mężczyźni stanowili nieznacznie liczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych.

Rysunek 4. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2014 roku



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

- W 2014 roku w gminie Rzepiennik Strzyżewski działały cztery biblioteki (stała liczba od 2009 roku) i jedna z nich była przystosowana dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Od 2010 roku liczba czytelników spadała (wyjątek 2013 rok), natomiast wielkość księgozbioru rosła, co oznacza większą liczbę książek dostępnych dla jednego czytelnika biblioteki. Jednocześnie mieszkańcy gminy Rzepiennik Strzyżewski mieli lepszy „dostęp” do księgozbioru od przeciętnego mieszkańca województwa czy też powiatu - na przestrzeni analizowanych lat liczba woluminów przypadających na 1 tys. ludności była wyższa o około 3 do 4 tys. książek.
- Biblioteki w gminie dysponowały 13 komputerami, z czego 11 było udostępnionych do użytku czytelników, wszystkie komputery były podłączone do Internetu.

2.2 Zjawiska gospodarcze

Kolejnym obszarem, który został wytypowany zgodnie z *Ustawą* do analizy jest obszar gospodarczy. Koncentruje się on na zjawiskach związanych z przedsiębiorczością oraz kondycją lokalnych przedsiębiorstw. Sytuacja gminy Rzepiennik Strzyżewski przedstawia się w tym zakresie w sposób następujący:

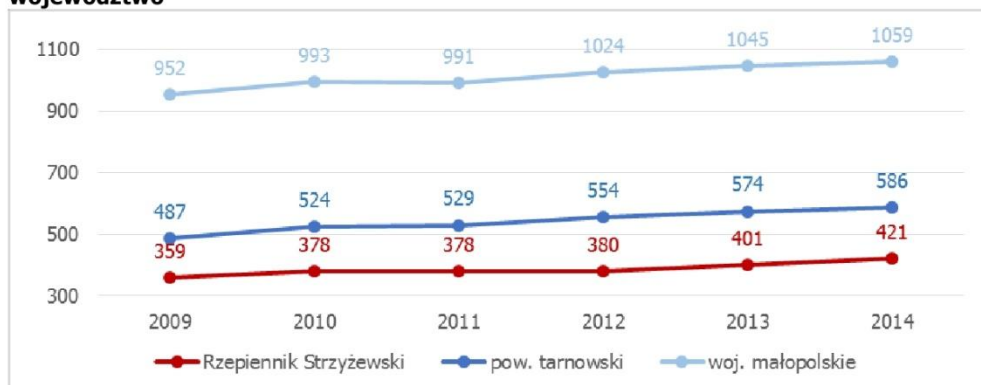
- W 2014 roku na terenie gminy do rejestru REGON było wpisanych 286 podmiotów gospodarczych, od 2009 roku liczba podmiotów systematycznie wzrastała. Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych było w sekcji G, w dziale 47 – *sprzedaż detaliczna* (41 podmiotów) a następnie w Sekcji C, w Dziale 16 – *produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania* (32 podmiotów). Pod względem wielkości dominowały mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające od 0-9 osób. Podobnie prezentowała się sytuacja w województwie i powiecie ,tzn.: liczba



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

podmiotów systematycznie rosła, przeważały podmioty z sekcji G w dziale 47 oraz o wielkości zatrudnienia 0-9 osób. W całym badanym okresie, wskaźnik przedsiębiorczości dla Gminy Rzepiennik Strzyżewski przyjmował wartości niższe niż w województwie i powiecie.

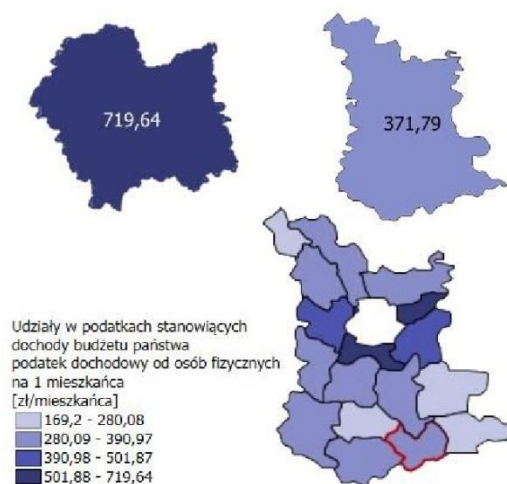
Wykres 9. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności: gmina, powiat, województwo



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

- Ze względu na brak dostępnych danych przedstawiających wprost kondycję finansową mieszkańców Gminy, do analizy wykorzystana została informacja o podatku dochodowym od osób fizycznych⁴, która jest pochodną wynagrodzeń mieszkańców.

Rysunek 5. Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa, podatek dochodowy od osób fizycznych w 2014 roku



⁴ Pozycja z dochodów własnych gmin – udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa, podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT).

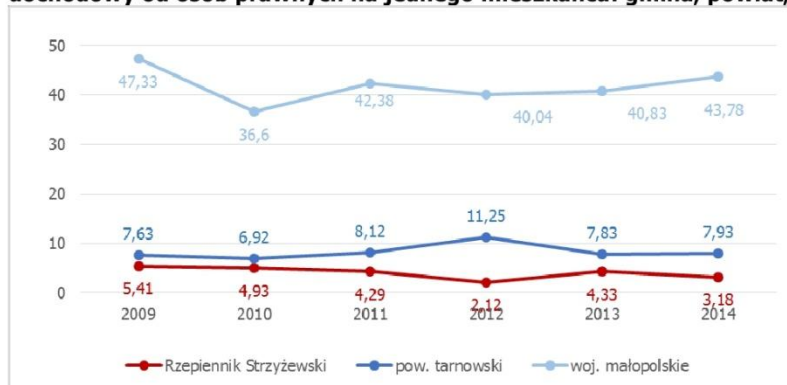


Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

- W 2014 roku pozycja ta w dochodach własnych gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosiła 282,66 zł i była 1,3 razy mniejsza niż średnia dla gmin w powiecie, natomiast przeciętna dla gmin w Małopolsce⁵ jest 2,5 razy większa. Zwrot do budżetu gminy z tytułu podatku CIT w gminie Rzepiennik Strzyżewski na jednego mieszkańca zmalał z poziomu 5,41 zł w 2009 roku do poziomu 3,18 zł w 2014 roku.

Wykres 10. Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa, podatek dochodowy od osób prawnych na jednego mieszkańca: gmina, powiat, województwo



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

2.3 Zjawiska środowiskowe

Kolejnym obszarem zdefiniowanym w *Ustawie i Wytycznych*, w którym należy badać zjawiska kryzysowe, są kwestie związane z jakością środowiska. Obszar ten powiązany jest ze standardami środowiska, w tym z gospodarką odpadami stanowiącymi zagrożenie dla życia, zdrowia lub stanu środowiska. Podstawowe dane dotyczące tego obszaru są następujące:

- Część gminy znajduje się w granicach dwóch parków krajobrazowych: Ciężkowicko-Rożnowskiego Parku Krajobrazowego oraz Parku Krajobrazowego Pasma Brzanki.
- Ponad 75% Gminy to obszary chronionego krajobrazu. Znajduje się tu również 9 pomników przyrody.
- W 2014 roku 20,8% powierzchni Gminy zajmowały lasy, dla województwa wskaźnik ten wynosił 28,7%, a dla powiatu 21,8%.

2.4 Zjawiska przestrzenno-funkcjonalne

Czwartym z wytypowanych obszarów są zjawiska przestrzenno-funkcjonalne, które charakteryzują: wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną oraz stan tej infrastruktury, dostęp i jakość podstawowych usług, dostępność komunikacyjna:

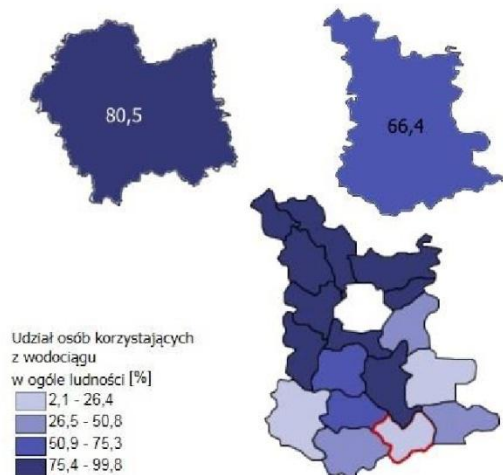
- W 2014 roku udział osób korzystających z wodociągu w ogólnej liczbie ludności wynosił 2,1%, natomiast wartość tego wskaźnika dla Małopolski wynosiła 80,5%, a dla powiatu tarnowskiego 66,4%.

⁵ Z miastami na prawach powiatów.



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

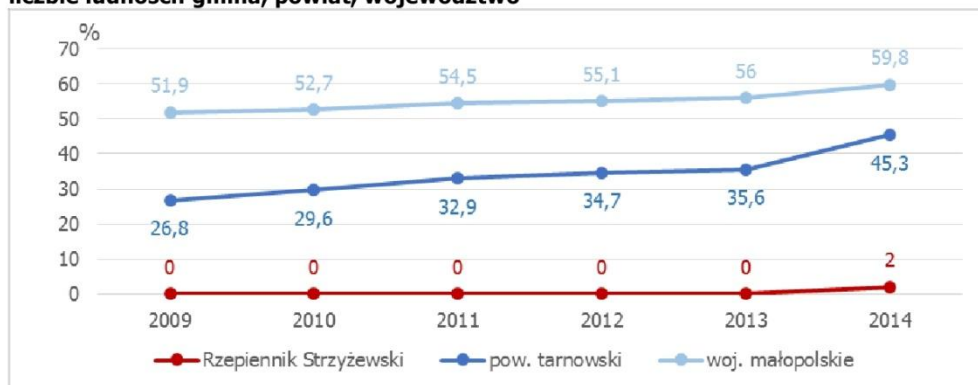
Rysunek 6. Udział osób korzystających z wodociągu w ogóle ludności w 2014 roku



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

- W Gminie Rzepiennik Strzyżewski czynna sieć kanalizacyjna istnieje dopiero od 2014 roku i jej długość wynosi 34,1 km na 100 km². W województwie wartość tego wskaźnika wynosiła 89,0 km na km², a w powiecie 97,5 km na km², rosnąc od 2009 roku. Udział mieszkańców gminy korzystających z sieci kanalizacyjnej wynosił zaledwie 2% (59,8% województwo, 45,3% powiat) – w latach wcześniej zero. W tym samym czasie w powiecie odnotowano wzrost o 18,5 punktów procentowych, a w województwie o 7,9 punktów procentowych.

Wykres 11. Udział korzystających ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności: gmina, powiat, województwo



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

2.5 Zjawiska techniczne

- W Gminie było 1 827 mieszkań w 1 801 budynkach mieszkalnych (wzrost od 2009 roku). Na jedno mieszkanie przypadały blisko 4 osoby. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 96,3m², czyli 25,9 m² na osobę.
- W październiku 2015 roku do rejestru zabytków nieruchomości województwa małopolskiego wpisane były następujące obiekty:



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

- Olszyny – kościół pw. Podwyższenia Krzyża;
- Olszyny – kaplica przydrożna pw. Matki Boskiej Częstochowskiej;
- Olszyny – cmentarz wojenny nr 113 z I wojny światowej, kwatera na cmentarzu rzymsko-katolickim;
- Rzepiennik Biskupi – kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny;
- Rzepiennik Biskupi – kościół filii pw. św. Jana Chrzciciela z dzwonicą;
- Rzepiennik Strzyżewski - zespół dworsko-parkowy i folwarczny;
- Rzepiennik Strzyżewski – zespół kościoła parafialnego pw. Miłosierdzia Bożego;
- Rzepiennik Strzyżewski – cmentarz wojenny nr 114 z I wojny światowej;
- Rzepiennik Strzyżewski – cmentarz wojenny z II wojny światowej;
- Rzepiennik Strzyżewski – budynek mieszkalno-gospodarczy;
- Turza - - kościół parafialny pw. św. Katarzyny.

2.6 Pozycja rozwojowa gminy Rzepiennik Strzyżewski na tle powiatu i województwa

Tabela 1 Porównanie wskaźników charakteryzujących analizowane zjawiska w 2014 r.

Wskaźnik	Rzepiennik Strzyżewski	woj. małopolskie	powiat tarnowski
Gęstość zaludnienia	96	222	142
Wskaźnik obciążenia demograficznego	63,8	59,2	57,7
Kobiety na 100 mężczyzn	101	106	101
Przyrost naturalny na 1 tys. ludności	1,6	1,4	1,8
Saldo migracji na pobyt stały na 1 tys. ludności	-7,9	0,9	0,6
Współczynnik skolaryzacji brutto - szkoły podstawowe	96,36	93,89	88,47
Współczynnik skolaryzacji brutto - szkoły gimnazjalne	98,03	96,87	86,83
Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego	3,59	1,17	1,45
Porady lekarskie ogółem na 1 mieszkańca	3,9	3,9	3,5
Ludność na 1 aptekę (w tys.)	6,8	3,3	3,5
Zasięg korzystania z pomocy społecznej wg kryteriów dochodowych (%) ⁶	21,9	6,4	9,2
Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	56,9	30,7	38,5
Ludność na 1 placówkę biblioteczną (w tys.)	1,7	4,4	3,3
Księgozbiór bibliotek na 1 000 ludności	7 711,8	3 252,4	4 419,6
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1 000 ludności	119	195	163
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	31,2	15,6	19,2
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	6,8	6,6	7,6
Udział pracujących mężczyzn na terenie gminy ⁷	42,2	51,1	48,4
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	421	1059	586
Lesistość ⁸	21,8	28,7	28,4
Udział ludność korzystająca z oczyszczalni w ludności	20,8	62,8	44,8

⁶ Zasięg korzystania z pomocy społecznej to udział osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej w ludności ogółem.

⁷ Dane dla roku 2013.

⁸ Wskaźnik lesistości (lesistość) - stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni geograficznej kraju (danej jednostki terytorialnej: województwa, powiatu, gminy).



*Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji*

Wskaźnik	Rzepiennik Strzyżewski	woj. małopolskie	powiat tarnowski
ogółem			
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności - wodociąg	2,1	80,5	66,4
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności - kanalizacja	2,0	59,8	45,3
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na 100 km ²	34,1	89,0	97,5
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (m ²)	96,3	77,6	93,1
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	25,9	26,1	24,7
Mieszkania na 1 000 mieszkańców	269	336,1	265,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS



3. METODOLOGIA WYBORU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji opracowano diagnozę, która została przeprowadzona na podstawie wiarygodnych i mierzalnych danych pozyskanych z: Urzędu Gminy Rzepiennik Strzyżewski i jednostek organizacyjnych m.in. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzepienniku Strzyżewskim, Gminnej Biblioteki Publicznej w Rzepienniku Strzyżewskim, Turzy, Olszynach i Rzepienniku Suchym oraz Komendy Powiatowej Policji, Głównego Urzędu Statystycznego, Starostwa Powiatowego w Tarnowie. Ponadto w *Diagnozie* wykorzystano wyniki badań ankietowych mieszkańców i liderów lokalnych dotyczących oceny jakości życia i kluczowych problemów, postrzeganych przez mieszkańców, wyniki badania fokusowego i warsztatów rewitalizacyjnych z kluczowymi interesariuszami w gminie Rzepiennik Strzyżewski.

Dla przestrzennego określenia problemów i potencjałów gminę wyznaczono **jednostki urbanistyczne** zgodne z **sołectwami**. Jest to podział naturalny dla mieszkańców gminy wiejskiej. Podział ten umożliwił przeprowadzenie analizy zróżnicowania wewnątrzgminnego.

Rysunek 7 Jednostki urbanistyczne w gminie Rzepiennik Strzyżewski



Źródło: Opracowanie własne

Biorąc pod uwagę, że rewitalizacja ma w pierwszej kolejności służyć poprawie jakości życia mieszkańców, uznano, że kwestie społeczne mają kluczowe i nadrzędne znaczenie dla wyznaczania obszarów zdegradowanych. Dla wyznaczonych obszarów przeprowadzono diagnozę wskaźników opisujących negatywne zjawiska społeczne takie jak: zakres korzystania z pomocy społecznej, ubóstwo, przestępczość, niski poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, dostępność podstawowych usług w dziedzinie oświaty, zdrowia, kultury.

W celu wskazania obszarów wymagających rewitalizacji, na podstawie szeregu wskaźników opisujących problemy społeczne zbudowano tak zwany **wskaźnik syntetyczny**.

Pierwszym etapem budowy wskaźnika syntetycznego jest normalizacja zmiennych w celu sprowadzenia ich do porównywalnej skali tzw. skali niemianowanej, czyli nie związanej z



jednostką miary. Jest to zabieg konieczny z punktu widzenia poprawności obliczeń, ponieważ dzięki niemu różne rozpiętości zmiennych nie będą sztucznie nadawały wagi, czynnikom przyjmującym wartość z wyższych przedziałów. W trakcie normalizacji zmiennych przekształcono również destymulanty w stymulanty. Jako stymulanty, na potrzeby wskazania obszarów zdegradowanych, przyjęte zostały zmienne, których wyższa wartość wstępowała w obszarach gminy kwalifikujących się jako obszary zdegradowane (np. liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 mieszkańców). Natomiast destymulantami były zmienne, których niższa wartość oznaczała bardziej problemowy obszar (np. liczba przedsiębiorstw na 1 000 mieszkańców). Obliczeń dokonano wg następujących wzorów:

$$Z_{ij} = \frac{x_{ij} - \min_i(x_{ij})}{\max_i(x_{ij}) - \min_i(x_{ij})} \quad \text{dla stymulant}$$

$$Z_{ij} = \frac{\max_i(x_{ij}) - x_{ij}}{\max_i(x_{ij}) - \min_i(x_{ij})} \quad \text{dla destymulant}$$

gdzie:

- X_{ij} – to wartość i-tego obszaru (np. sołectwo) dla j-tej zmiennej,
- Z_{ij} – to zmienna po normalizacji.

Syntetyczną miarę, odzwierciedlającą sytuację obszarów w poszczególnych zakresach, utworzono przy użyciu metody sum standaryzowanych. Metoda sum standaryzowanych należy do grupy metod bezwzorcowych porządkowania liniowego, zgodnego ze wzorem:

$$S_i = \sum_{j=1}^k Z_{ij} \quad i = 1, \dots, n$$

Wskaźnik sum standaryzowanych został skonstruowany na bazie wskaźników cząstkowych zaprezentowanych w rozdziale 4. Wskaźniki cząstkowe zsumowano, uznając większe znaczenie niektórych wskaźników cząstkowych poprzez nadanie im wag różnych od 1. Wartość jaką przyjmowała waga dla konkretnego wskaźnika była wynikiem analizy ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców gminy oraz wskazań z warsztatów rewitalizacyjnych. Za szczególnie uciążliwe w gminie Rzepiennik Strzyżewski uznano problemy związane ze starzejącym się społeczeństwem – wskaźnik obciążenia demograficznego i niską aktywnością mieszkańców (liczba NGO na 1000 mieszkańców). Wymienionym kwestiom przyznano wagę 3.

Dla każdego obliczonego dla jednostki urbanistycznej wskaźnika syntetycznego, zasadniczo daną referencyjną jest średni wskaźniki sum standaryzowanych dla całej gminy, obliczony jako średnia arytmetyczna wskaźników syntetycznych dla jednostek. W analizie wzięto również pod uwagę rozrzut wskaźników syntetycznych, biorąc jako wielkość porównawczą 50% wartości maksymalnej wskaźnika syntetycznego.

Najwyższe wartości obliczonego wskaźnika sumarycznego oznaczają największą koncentrację negatywnych zjawisk społecznych na tych obszarach. Za obszar objęty kryzysem społecznym uznano wszystkie jednostki, w których wartość wskaźnika sumarycznego była wyższa niż zmienna referencyjna tym przypadku 50% wartości średniej arytmetycznej wskaźników syntetycznych dla zjawisk społecznych.

Jednostki urbanistyczne, dla których **społeczny** wskaźnik syntetyczny będzie wyższy niż średnia gminna mogą być potencjalnie uznane za zdegradowane, pod warunkiem występowania w nich dodatkowo co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk techniczno-środowiskowych:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw;
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska;



*Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji*

- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych;
- technicznych – w szczególności złego stanu obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, przede wszystkim w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Analizy zjawisk techniczno-środowiskowych dokonano w oparciu o: czynniki techniczne, środowisko gospodarcze, przestrzenne i przyrodnicze. Analogicznie, jak w przypadku zjawisk społecznych, został skonstruowany wskaźnik syntetyczny, a wskaźniki cząstkowe, poddano standaryzacji. Otrzymano sumaryczny wskaźnik czynników techniczno-środowiskowych, który określał koncentrację zjawisk negatywnych.

Ostatnim etapem diagnozy było wskazanie obszarów zdegradowanych, które wykazują kumulację negatywnych zjawisk społecznych, a dodatkowo w analizowanych czynnikach techniczno-środowiskowych wykazują nagromadzenie negatywnych cech. Na bazie wcześniej obliczonych wskaźników sum standaryzowanych skonstruowano **wskaźnik degradacji obszaru**, wyliczony jako suma dwóch wcześniej uzyskanych wskaźników.



4. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNE, PRZESTRZENNE, GOSPODARCZE I INFRASTRUKTURALNE GMINY

Przedmiotem niniejszego rozdziału jest analiza czynników społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i techniczno-środowiskowych gminy Rzepiennik Strzyżewski i wskazanie obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji na obszarze gminy. Analizy dokonano zgodnie z zaleceniami wynikającymi z *Ustawy rewitalizacyjnej*, to znaczy w pierwszej kolejności dokonano pogłębionej analizy zjawisk społecznych, w tym w szczególności związanych z poziomem bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji, niskiego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym czy kulturalnym. Ponadto przeanalizowano pozostałe zjawiska (gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne i techniczno-środowiskowe). Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych z jednoczesnym występowaniem jednego lub więcej negatywnych zjawisk w pozostałych obszarach pozwoliła wskazać i wyznaczyć obszary o największej kumulacji zjawisk kryzysowych.

4.1 Diagnoza zjawisk społecznych

Diagnoza uwarunkowań społecznych w gminie Rzepiennik Strzyżewski opierała się na zestawie wskaźników dotyczących:

- czynników związanych z ubóstwem i wykluczeniem społecznym;
- czynników bezpieczeństwa;
- czynników demograficznych;
- aktywności mieszkańców;
- dostępność do usług wpływających na jakość życia mieszkańców.

4.1.1 Czynniki związane z ubóstwem i wykluczeniem społecznym

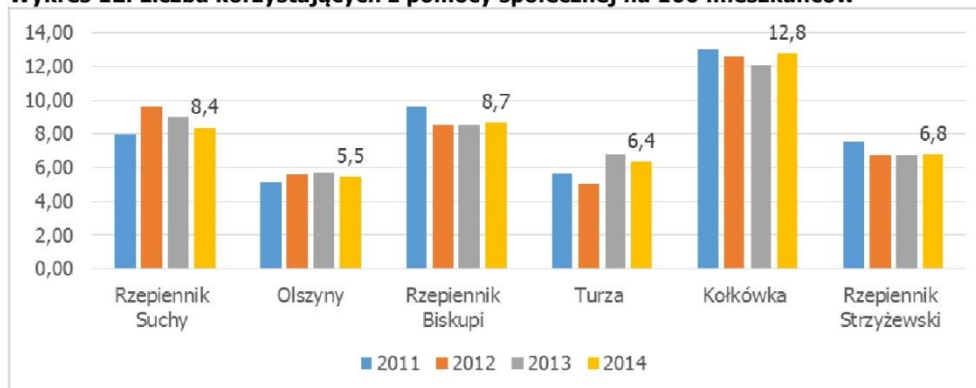
W celu wyznaczenia obszarów zdegradowanych wytypowano listę 12 wskaźników (10 wskaźników pochodzi z informacji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzepienniku Strzyżewskim), które poddano analizie w wymiarze terytorialnym i czasowym. Diagnoza uwzględniała wpływ wszystkich zmiennych, natomiast komentarz analityczny koncentruje się na kluczowych wskaźnikach.

W latach 2011-2014 liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców wahała się od 5,0 do 13,0. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przeliczona na jednego mieszkańca, mówi o skali tego zjawiska i obrazuje sytuację materialno-bytową ludności danej jednostki. W całym badanym okresie negatywnie pod względem omawianego wskaźnika wyróżniało się sołectwo Kołkówka.



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Wykres 12. Liczba korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców

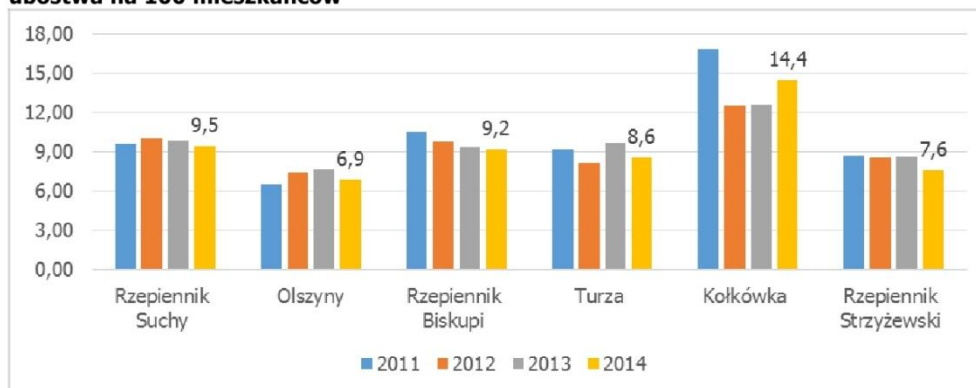


Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzepienniku Strzyżewskim

Jednocześnie należy podkreślić, iż w odniesieniu do całej gminy najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej jest ubóstwo, długotrwała i ciężka choroba, bezrobocie. Natomiast najrzadziej powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w gminie Rzepiennik Strzyżewski jest przemoc i alkoholizm.

Ubóstwo jest pojęciem związanym z niemożliwością zaspokojenia podstawowych potrzeb egzystencjalnych. W przypadkach skrajnego ubóstwa może wystąpić biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. W latach 2011-2014 liczba korzystających ze wsparcia z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców przyjmowała wartości od 6,5 do 16,9. W całym badanym okresie najwyższe wartości tego wskaźnika wystąpiły w sołectwie Kołkówka, a w pojedynczych latach wyróżniały się Rzepiennik Biskupi i Rzepiennik Suchy.

Wykres 13. Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzepienniku Strzyżewskim

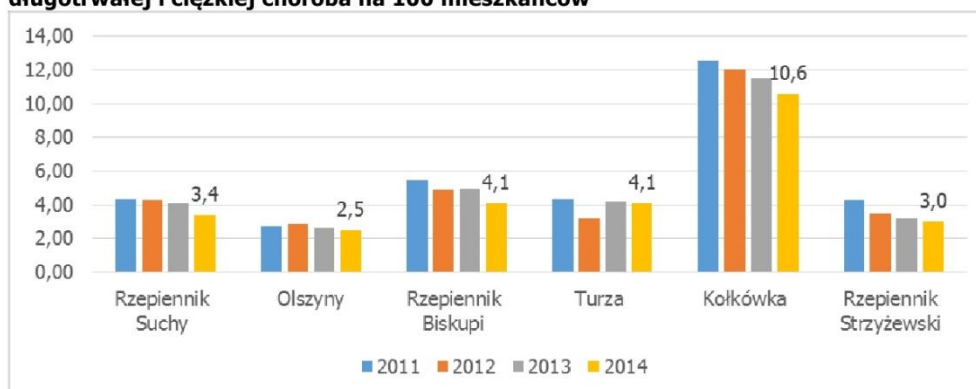
Długotrwała i ciężka choroba członka gospodarstwa domowego dezorganizuje życie rodziny. Niejednokrotnie w związku z podjęciem opieki nad taką osobą, członek rodziny zmuszony jest częściowo lub w całości zrezygnować z pracy zarobkowej. Ponadto osoby przewlekle chore mogą wymagać dodatkowo specjalistycznych zabiegów medycznych oraz drogich leków, które istotnie obciążają budżet gospodarstwa domowego. W latach 2011-



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

2014 liczba osób korzystających z tego powodu ze środków pomocy społecznej na 100 mieszkańców wahała się od 2,5 do 12,5. W całym badanym okresie negatywnie pod względem omawianego wskaźnika wyróżniała się Kołkówka, a także Rzepiennik Biskupi.

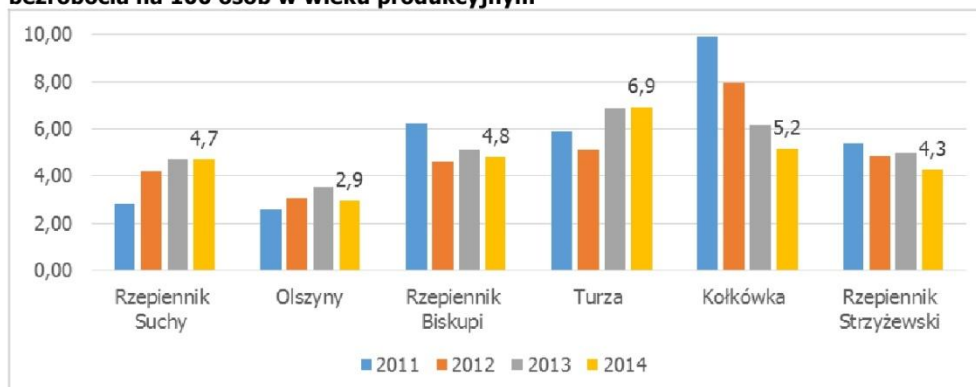
Wykres 14. Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu długotrwałej i ciężkiej choroby na 100 mieszkańców



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzepienniku Strzyżewskim

Osoby mające status bezrobotnych nie są w stanie zapewnić gospodarstwu stałego źródła dochodu z pracy zarobkowej, co może przekładać się na kondycję finansową wszystkich członków danego gospodarstwa domowego. W przypadku liczby korzystających ze wsparcia z powodu bezrobocia na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2011-2014 największą wartość tego wskaźnika odnotowano w sołectwie Kołkówka, a w pojedynczych latach wyróżniały się Rzepiennik Biskupi i Turza. Natomiast w badanym okresie dla całego obszaru wskaźnik przyjmował wartości od 2,6 do 9,9.

Wykres 15. Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu bezrobocia na 100 osób w wieku produkcyjnym



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzepienniku Strzyżewskim

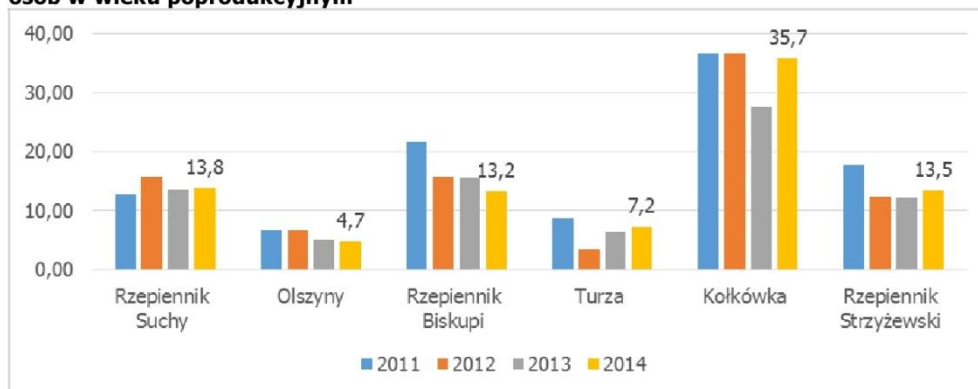
Wśród wskaźników związanych z korzystaniem ze środków pomocy społecznej wysokie wartości przyjmował również wskaźnik akcentujący problemy demograficzne Gminy, czyli wskaźnik dotyczący liczby osób w wieku 65 lat i więcej sięgających po środki pomocy



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

społecznej na 100 osób w wieku poprodukcyjnym. Najgorzej prezentowała się w tym zakresie sytuacja w sołectwach: Kołkówka, Rzepiennik Biskupi i Rzepiennik Suchy.

Wykres 16. Liczba korzystających z pomocy społecznej w wieku 65 lat i więcej na 100 osób w wieku poprodukcyjnym



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzepienniku Strzyżewskim

Decyzja pozostawienia dziecka w domu, pod opieką członków rodziny może wynikać z różnych przesłanek. Natomiast objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym daje możliwość rodzicom aktywnego powrotu na rynek pracy i podjęcia pracy zarobkowej. Najmniej dzieci korzystało z wychowania przedszkolnego na terenach Kołkówki i Rzepiennika Biskupiego.

Wykres 17. Liczba dzieci objętych opieką przedszkolną na jedno dziecko w wieku 3-5 lat



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Rzepienniku Strzyżewskim

Ostatnim wskaźnikiem z zakresu czynników społecznych pochodzącym spoza źródeł Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzepienniku Strzyżewskim jest wskaźnik określający liczbę osób oczekujących na mieszkanie socjalne na 100 mieszkańców. W przypadku przyznania przez sąd mieszkańcy gminy, który znajduje się w trudnej sytuacji materialnej i mieszkaniowej, mieszkania socjalnego, obowiązek zapewnienia lokalu mieszkaniowego spoczywa na gminie zamieszkania tej osoby. Mieszkanie socjalne jest lokalem wynajmowanym po przystępnej cenie głównie przez urzędy gmin. Czynsz za takie lokum jest kilkukrotnie mniejszy niż za mieszkanie o podobnej wielkości wynajmowane przez agencję mieszkaniową lub od prywatnego właściciela. Wysokość czynszu uzależniona jest od



*Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji*

tęgo, ile właściciel musi wydać, by dostarczyć mieszkańcom wszystkich niezbędnych usług. Utrzymywanie przez gminę mieszkań socjalnych jest dodatkowym obciążeniem budżetu. W roku 2014 najwięcej mieszkań socjalnych odnotowano w Kołkówce i Rzepienniku Strzyżewskim.

Rysunek 8. Liczba oczekujących na mieszkania socjalne na 100 mieszkańców w 2014 roku



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Rzepienniku Strzyżewskim



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Tabela 2. Wskaźniki z zakresu społecznego

Sołectwo	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na podstawie danych o rzeczywistej liczbie osób w rodzinach objętych pomocą społeczną na 100 mieszkańców				Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców				Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 mieszkańców				Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Rzepiennik Suchy	7,99	9,60	8,97	8,4	0,44	0,30	0,45	0,15	1,04	1,18	0,90	1,52	2,82	4,22	4,69	4,7
Olszyny	5,16	5,61	5,71	5,5	0,04	0,04	0,04	0,04	0,31	0,27	0,22	0,18	2,61	3,02	3,53	2,9
Rzepiennik Biskupi	10,59	8,57	8,56	8,7	0,39	0,23	0,16	0,16	1,17	1,01	0,86	0,86	6,26	4,61	5,10	4,8
Turza	5,68	5,02	6,81	6,4	0,24	0,32	0,32	0,56	0,16	0,32	0,40	0,32	5,89	5,12	6,85	6,9
Końkówka	13,04	12,57	12,09	12,8	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,91	7,96	6,14	5,2
Rzepiennik Strzyżewski	7,52	6,74	6,71	6,8	0,46	0,46	0,46	0,54	0,99	0,69	1,00	1,01	5,39	4,85	4,96	4,3

Sołectwo	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu niepełnosprawności na 100 mieszkańców				Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu długotrwałej bądź ciężkiej choroby na 100 mieszkańców				Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu przemocy na 100 mieszkańców				Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Rzepiennik Suchy	0,15	0,15	0,30	0,46	4,29	4,28	4,04	3,4	0,15	0,15	0,15	0,15	9,62	10,04	9,87	9,5
Olszyny	0,36	0,44	0,45	0,49	2,76	2,87	2,59	2,5	0,04	0,00	0,04	0,04	6,50	7,43	7,67	6,9
Rzepiennik Biskupi	0,23	0,23	0,24	0,24	5,46	4,91	4,95	4,1	0,00	0,00	0,00	0,00	10,53	9,74	9,35	9,2
Turza	0,16	0,40	0,56	0,72	4,30	3,19	4,17	4,1	0,00	0,00	0,00	0,00	9,16	8,13	9,70	8,6
Końkówka	0,00	0,00	0,55	0,56	12,50	12,02	11,54	10,6	0,00	0,00	0,00	0,00	16,85	12,57	12,64	14,4
Rzepiennik Strzyżewski	1,06	0,84	0,93	0,93	4,25	3,52	3,16	3,0	0,00	0,00	0,00	0,00	8,73	8,58	8,64	7,6



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Sołectwo	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w wieku 65 lat i więcej na 100 mieszkańców w wieku poprodukcyjny				Liczba osób objętych niebieską kartą na 100 mieszkańców				Liczba oczekujących na mieszkania socjalne na 100 mieszkańców	Udział dzieci z danego obszaru objętych opieką przedszkolną w liczbie dzieci 3-5 lat
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2014	2014
Rzepiennik Suchy	12,77	15,69	13,54	15,625	0,00	0,59	0,60	0,30	0,15	156,25
Olszyny	6,73	6,65	5,04	5,698	0,00	0,22	0,31	0,18	0,04	56,98
Rzepiennik Biskupi	21,67	15,68	15,52	51,06	0,00	0,00	0,00	0,71	0,08	51,06
Turza	8,70	3,50	6,29	82,00	0,00	0,00	0,72	0,56	0,08	82,00
Końkówka	36,67	36,67	27,59	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,56	25,00
Rzepiennik Strzyżewski	17,74	12,37	12,22	61,54	0,00	0,54	0,93	0,08	0,08	61,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzepienniku Strzyżewskim



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

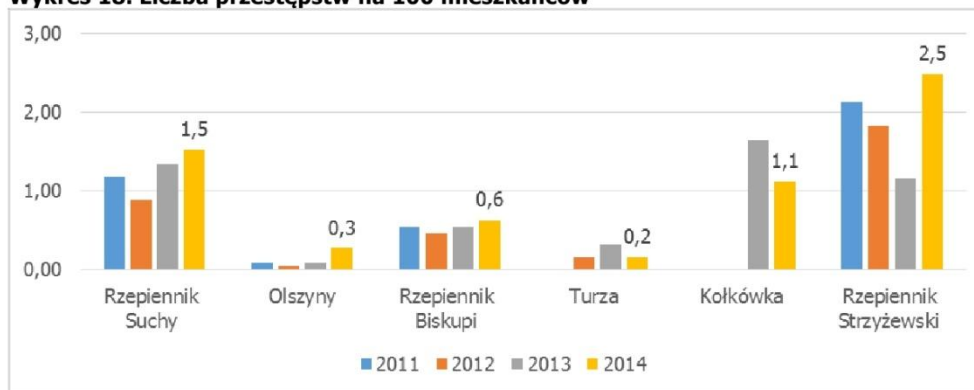
4.1.2 Czynniki bezpieczeństwa

Poczucie bezpieczeństwa jest jednym z podstawowych kryteriów oceny obszaru, w którym się żyje, pracuje i spędza czas. Przestępczość stanowi ważny czynnik wpływający na jakość życia mieszkańców. W celu wyznaczenia obszarów zdegradowanych wykorzystano trzy wskaźniki z zakresu statystyk policyjnych:

- liczbą przestępstwem ogółem na 100 mieszkańców,
- kradzieże i rozboje na 100 mieszkańców,
- wypadki i kolizje drogowe na 100 mieszkańców.

Liczba przestępstw ogółem na 100 mieszkańców pokazuje zagrożenie przestępczością w układzie terytorialnym. Najniższe poczucie bezpieczeństwa w całym analizowanym okresie mogli mieć mieszkańcy sołectwa Rzepiennik Strzyżewski, a w innych latach również Kołkówka i Rzepiennik Suchy.

Wykres 18. Liczba przestępstw na 100 mieszkańców



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Tarnowie

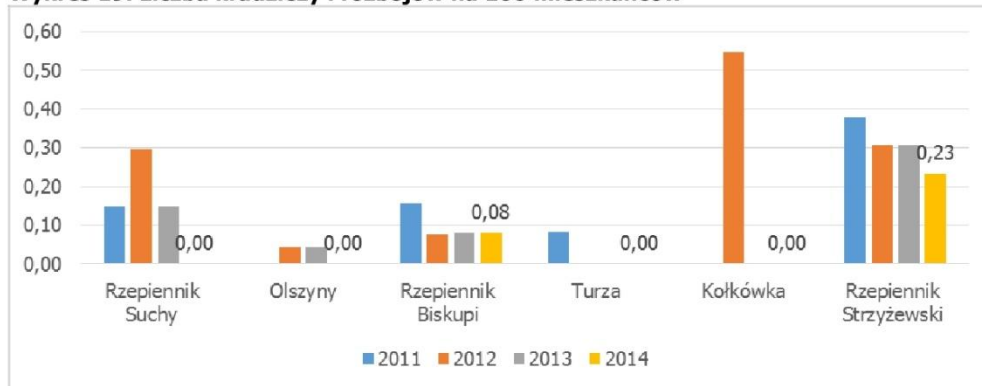
Kradzież według Kodeksu Karnego jest zaborem cudzej rzeczy ruchomej w celu przywłaszczenia. Pod pojęciem zaboru rozumie się fizyczne wyjęcie rzeczy spod władztwa właściciela. Natomiast rozbój jest zaborem cudzej rzeczy ruchomej w celu przywłaszczenia przy użyciu jednego z trzech wymienionych sposobów: używając przemocy wobec osoby, grożąc natychmiastowym użyciem przemocy, doprowadzając człowieka do stanu nieprzytomności i bezbronności⁹. Najczęściej przestępstwa tego rodzaju odnotowywano w Rzepienniku Strzyżewskim, Rzepienniku Biskupim i Rzepienniku Suchym.

⁹ Definicja według słownika pojęć GUS <http://stat.gov.pl/metainformacje/sownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/2365,pojcie.html>



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

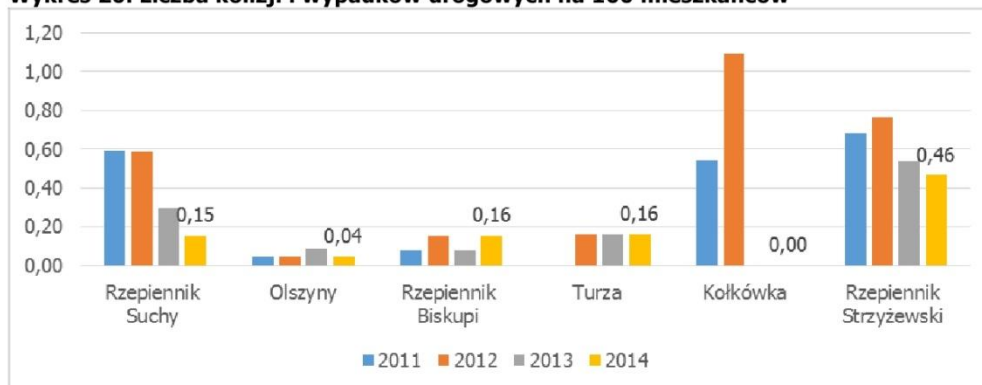
Wykres 19. Liczba kradzieży i rozbojów na 100 mieszkańców



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Tarnowie

Wypadek drogowy jest zdarzeniem w ruchu drogowym, w którym jeden lub więcej uczestników zostało rannych lub poniosło śmierć. Inną formą przestępstwa, które występuje w ruchu drogowym jest kolizja. Jest to zdarzenie w ruchu drogowym w wyniku, którego uszkodzeniu ulega jedynie mienie, a nie osoby w nim uczestniczące. W badanym okresie wskaźnik opisują łącznie definiowane wcześniej zdarzenia przyjmował wartości od poziomu 0 do blisko 1,09 na 100 mieszkańców (Kołkówka). Najwyższe wartości wskaźnika występowały w sołectwach Rzepiennik Strzyżewski, jednak w pozostałych sołectwach też odnotowano analizowane zdarzenia w ruchu drogowym.

Wykres 20. Liczba kolizji i wypadków drogowych na 100 mieszkańców



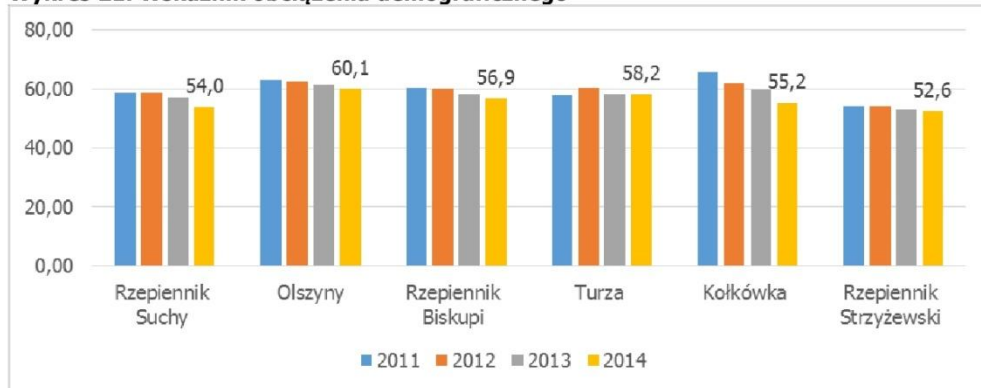
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Tarnowie



4.1.3 Czynniki demograficzne

Ze względu na szeroko dyskutowane problemy demograficzne związane ze starzeniem się społeczeństwa, w analizie zjawisk społecznych uwzględniono również dwa wskaźniki z tej dziedziny: wskaźnik obciążenia demograficznego oraz udział osób starszych. Pierwszy z nich wskazuje na niekorzystną tendencję nadmiernego obciążenia ludności w wieku produkcyjnym – najbardziej niepokojące wskaźniki w tym aspekcie są w sołectwach: Olszyny (2011-2014) oraz Kołkówka i Turza.

Wykres 21. Wskaźnik obciążenia demograficznego



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Rzepienniku Strzyżewskim

Drugi wskaźnik, tj. zwiększający się udział osób starszych, które w przyszłości mogą wymagać odpowiednio dostosowanych placówek do swoich potrzeb, najwyższe wartości przyjmuje również w sołectwach Kołkówka i Olszyny.

4.1.4 Aktywność mieszkańców

Aktywność społeczności lokalnej może mieć istotny wpływ na zmiany zachodzące w jej odtoczeniu. Jednym z przejawów aktywności mieszkańców jest liczba organizacji pozarządowych działających na terenie gminy, reprezentowana przez wskaźnik liczby NGO na 1 000 mieszkańców. Wskaźnik ten można interpretować jako współczynnik aktywności społeczeństwa obywatelskiego – im większa liczba organizacji tego rodzaju, tym bardziej aktywna jest lokalna społeczność. Ze względu na cele analizy (wytypowanie obszarów wymagających rewitalizacji) istotne jest wskazanie sołectw o najniższych wartościach omawianego wskaźnika – są nimi Rzepiennik Biskupi, Turza i Olszyny.



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Wykres 22. Liczba NGO wg rejestru powiatowego na 1 000 mieszkańców w 2014 roku



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Rzepienniku Strzyżewskim

Jedną z podstawowych form uczestnictwa obywatela w życiu publicznym, dostępną dla każdego uprawnionego, jest głosowanie w wyborach. Analiza rozkładu przestrzennego frekwencji w wyborach samorządowych, które miały miejsce w 2014 roku w poszczególnych sołectwach pozwoliła wskazać obszary gminy z najmniejszą aktywnością mieszkańców w tym zakresie – są to sołectwa: Rzepiennik Strzyżewski i Rzepiennik Biskupi.

Rysunek 9. Frekwencja wyborcza w 2014 roku



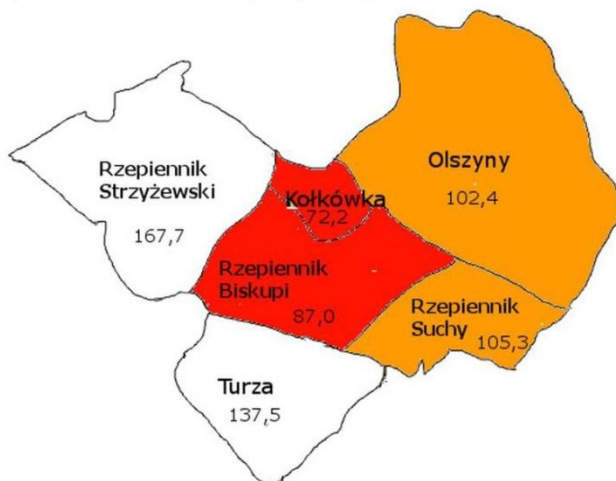
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej

Ostatnim ze wskaźników opisujących aktywność mieszkańców jest liczba aktywnych czytelników korzystających z bibliotek publicznych z danego obszaru. Analizując ten wskaźnik można stwierdzić, że najmniej aktywni są mieszkańcy sołectw: Końkówka i Rzepiennik Biskupi.



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Rysunek 10. Liczba aktywnych czytelników na 1 000 mieszkańców



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Rzepienniku Strzyżewskim

4.1.5 Dostępność do usług wpływających na jakość życia mieszkańców

Jakość życia mieszkańców na danym terenie jest nie tylko wypadkową czynników związanych z bezpieczeństwem, ale również możliwością lokalnego zaspokojenia potrzeb wyższego rzędu. W celu wyznaczenia obszarów zdegradowanych wykorzystano dwa wskaźniki przedstawiające wielkość wydatków inwestycyjnych gminy w poszczególnych sołectwach w latach 2007-2015. Są to:

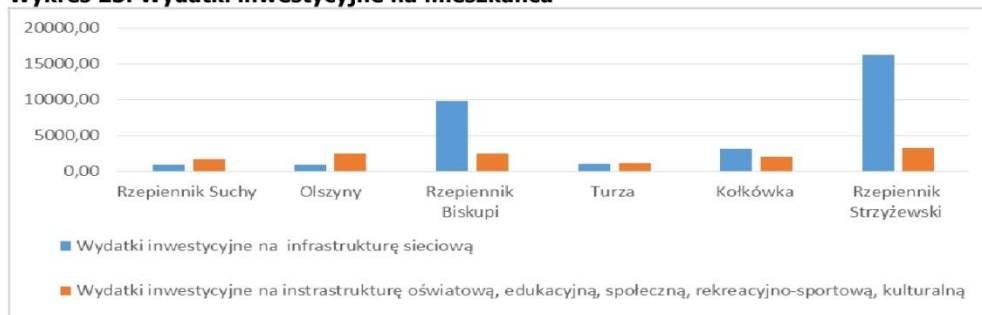
- wydatki inwestycyjne na infrastrukturę sieciową na mieszkańca;
- wydatki inwestycyjne na infrastrukturę oświatową, edukacyjną, społeczną, rekreacyjno-sportową, kulturalną na mieszkańca.

W latach 2007-2015 najmniej środków finansowych skierowano na te cele było w sołectwach Rzepiennik Suchy, Turza i Olszyny, co – szczególnie w odczuciach społecznych – przekłada się na warunki i jakość życia w danej miejscowości.



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Wykres 23. Wydatki inwestycyjne na mieszkańca



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Rzepienniku Strzyżewskim

Tabela 3. Wskaźniki z zakresu czynników bezpieczeństwa

Sołectwo	Liczba przestępstw ogółem na 100 mieszkańców				Kradzieże i rozboje na 100 mieszkańców				Wypadki i kolizje drogowe na 100 mieszkańców			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Rzepiennik Suchy	1,18	0,89	1,35	1,52	0,15	0,30	0,15	0,00	0,59	0,59	0,30	0,15
Olszyny	0,09	0,04	0,09	0,27	0,00	0,04	0,04	0,00	0,04	0,04	0,09	0,04
Rzepiennik Biskupi	0,55	0,47	0,55	0,63	0,16	0,08	0,08	0,08	0,08	0,16	0,08	0,16
Turza	0,00	0,16	0,32	0,16	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16	0,16	0,16
Kołkówka	0,00	0,00	1,65	1,11	0,00	0,55	0,00	0,00	0,54	1,09	0,00	0,00
Rzepiennik Strzyżewski	2,13	1,84	1,16	2,48	0,38	0,31	0,31	0,23	0,68	0,77	0,54	0,46

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Rzepienniku Strzyżewskim

Tabela 4. Wskaźniki z zakresu czynników demograficznych

Sołectwo	Wskaźnik obciążenia demograficznego				Udział osób starszych			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Rzepiennik Suchy	58,69	58,55	57,04	53,99	13,91	15,07	14,35	14,33
Olszyny	62,83	62,50	61,37	60,09	15,22	15,30	15,02	15,20
Rzepiennik Biskupi	60,45	60,10	58,33	56,95	14,04	14,41	13,67	14,26
Turza	57,87	60,36	58,38	58,24	11,19	11,40	11,46	12,08
Kołkówka	65,77	61,95	59,65	55,17	16,30	16,39	15,93	15,56
Rzepiennik Strzyżewski	54,22	54,37	53,01	52,60	14,12	14,85	13,89	13,79

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Rzepienniku Strzyżewskim



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Tabela 5. Wskaźnik z zakresu aktywności mieszkańców

Sołectwo	Liczba zapisanych czytelników do bibliotek z danego sołectwa na 1 tys. mieszkańców	Frekwencja wyborcza	Liczba NGO na 1000 mieszkańców
	2014		2014
	2014	2014	2014
Rzepiennik Suchy	167,68	58,61	3,05
Olszyny	102,24	62,22	0,90
Rzepiennik Biskupi	86,99	54,78	0,78
Turza	137,52	61,32	0,79
Końkówka	72,22	71,71	5,56
Rzepiennik Strzyżewski	105,34	54,10	4,65

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Rzepiennik Strzyżewskim

Tabela 6. Wskaźniki z zakresu dostępności do usług wpływających na jakość mieszkańców

Sołectwo	Wydatki inwestycyjne na infrastrukturę sieciową	Wydatki inwestycyjne na infrastrukturę oświatową, edukacyjną, społeczną, rekreacyjno-sportową, kulturalną
	2007-2014	2007-2014
Rzepiennik Suchy	906,07 zł	1 653,78 zł
Olszyny	911,64 zł	2 502,19 zł
Rzepiennik Biskupi	9 806,41 zł	2 475,44 zł
Turza	974,81 zł	1 157,13 zł
Końkówka	3 130,05 zł	2 008,54 zł
Rzepiennik Strzyżewski	16 328,38 zł	3 214,49 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Rzepienniku Strzyżewskim



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

4.2 Diagnoza zjawisk techniczno-środowiskowych

Analizy zjawisk dokonano w oparciu o czynniki gospodarcze, przestrzenne, techniczne i środowiskowe.

4.2.1 Czynniki gospodarcze

Zgodnie ze wskaźnikami uwzględnionym w *Ustawie o rewitalizacji*, sytuacja kryzysowa w danym obszarze może być również związana z niskim poziomem przedsiębiorczości na analizowanym terenie. Dobrze rozwinięta sfera działalności gospodarczej jest wypadkową wielu czynników: począwszy od kapitału ludzkiego, przez położenie gminy, na wsparciu władz lokalnych kończąc. Poziom przedsiębiorczości jest mierzony liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1 tysięcy mieszkańców. Wskaźnik przedsiębiorczości w sołectwach w 2014 roku wahał się od blisko 6 podmiotów do ponad 30 podmiotów na 1 tysięcy mieszkańców.

Rysunek 11. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1 tysięcy ludności w 2014 r.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Rzepienniku Strzyżewskim

W Gminie Rzepiennik Strzyżewski najniższy poziom przedsiębiorczości odnotowano w sołectwie: Końkówka, a następnie w Rzepienniku Suchym i Turzy.

4.2.2 Czynniki przestrzenne

Czynniki przestrzenno-funkcjonalne charakteryzowane są poprzez: wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną oraz stan tej infrastruktury w danym obszarze. W dalszej analizie wykorzystano dwa wskaźniki z tego zakresu:

- dostępność infrastruktury komunalnej – wodociąg;
- dostępność infrastruktury komunalnej – kanalizacyjnej.

Wskaźniki opisujące dostępność infrastruktury pokazują, jaki procent rejonu wyposażony jest w sieć wodociągową i sieć kanalizacyjną. W 2014 roku w tylko jedno sołectwo w 40% posiadało infrastrukturę komunalną i wodociągową: Rzepiennik Strzyżewski, pozostałe sołectwa nie były wyposażone w tego rodzaju infrastrukturę.



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

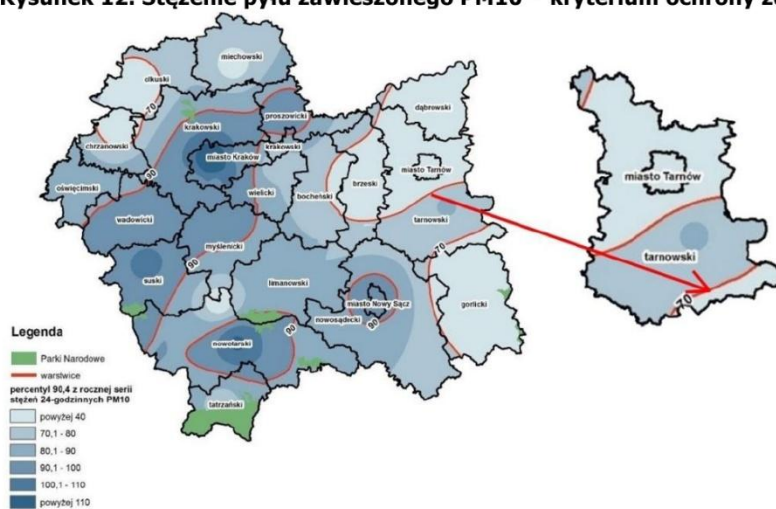
4.2.3 Czynniki techniczno-środowiskowe

Kolejną badaną grupą czynników, o której mowa w *Wytycznych* Ministerstwa są czynniki związane ze stanem technicznym zabudowy znajdującej się na terenie gminy oraz standardami środowiska, w tym gospodarką odpadami stanowiącymi zagrożenie dla życia, zdrowia lub stanu środowiska. W dalszej analizie wykorzystano pięć wskaźników z tego zakresu:

- poziom zanieczyszczenia pyłami z palenisk domowych;
- zagrożenie azbestem;
- liczba dzikich wysypisk śmieci na km²;
- liczba interwencji Ochotniczej Straży Pożarnej na 100 mieszkańców
- liczba zabytków wpisana do gminnego rejestru zabytków na 1 km².

Dodatkowo diagnozę wzbogacono o analizę treści raportu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie pod tytułem *Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2014 roku*. Wskazuje on na przekroczenie emisji PM10 oraz PM2,5 (emisja pyłu zawieszonoego o najdrobniejszych frakcjach mogących łatwo przedostać się do dróg oddechowych) z palenisk lokalnych.

Rysunek 12. Stężenie pyłu zawieszonoego PM10 – kryterium ochrony zdrowia

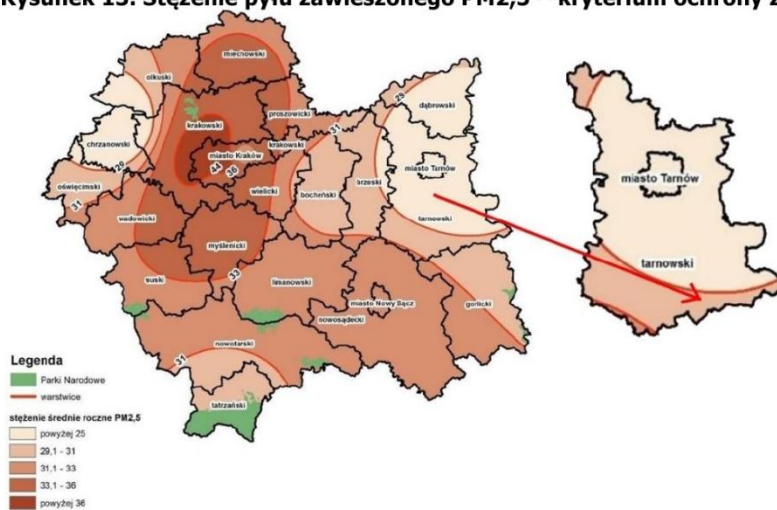


Źródło: *Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2014 roku*, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Rysunek 13. Stężenie pyłu zawieszonego PM_{2,5} – kryterium ochrony zdrowia



Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2014 roku, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie

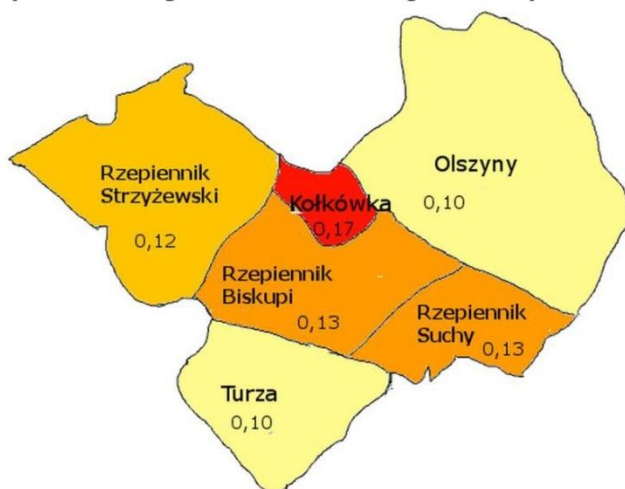
Mieszkańcy całej gminy Rzepiennik Strzyżewski są równomiernie narażeni na emisję pyłów zawieszonych PM₁₀ oraz PM_{2,5}. Wysokie stężenie pyłów zawieszonych ma wpływ na zachorowalność mieszkańców na choroby układu oddechowego, alergie oraz choroby nowotworowe. Częstsze zapadanie na choroby układu oddechowego wiąże się z większą liczbą porad udzielanych przez lekarzy oraz istotnym zagrożeniem dla życia i zdrowia mieszkańców.

Kolejnym wskaźnikiem z analizowanych czynników jest wskaźnik związany z narażeniem mieszkańców na szkodliwe działanie budynków zawierających wyroby z azbestu. Dowiedziono, że azbest ma oddziaływania rakotwórcze, dlatego powinien być niezwłocznie usuwany z budynków, jednakże usuwanie azbestu jest czynnością skomplikowaną i generującą znaczne koszty. W 2014 roku najwięcej osób było wystawionych na niekorzystne działanie azbestu w sołectwie Kołkówka, a następnie w sołectwach Rzepiennik Biskupi i Rzepiennik Suchy.



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Rysunek 14. Zagrożenie azbestem w gminie Rzepiennik Strzyżewski



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Rzepienniku Strzyżewskim

Wskaźnikiem wpływającym również na aspekt środowiskowy gminy jest liczba dzikich wysypisk śmieci na 1 km². Występowanie dzikich wysypisk na danym terenie prowadzi do degradacji środowiska, może wiązać się z narażeniem zdrowia mieszkańców oraz generuje koszty związane z koniecznością ich usunięcia i rekultywacji terenów, na których się znajdowały. W 2014 roku w najmniej korzystnej sytuacji byli mieszkańcy w sołectwie Kołówka, a następnie w sołectwach Rzepiennik Suchy i Turza.

Rysunek 15. Liczba dzikich wysypisk śmieci na 1 km²



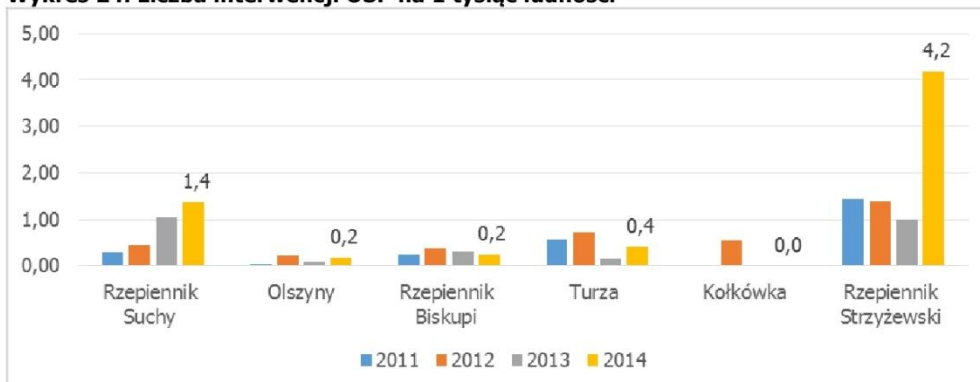
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Rzepienniku Strzyżewskim

Kolejnym wskaźnikiem z zakresu czynników techniczno-środowiskowych jest liczba interwencji Ochotniczej Straży Pożarnej, która może wynikać między innymi ze złego stanu urządzeń grzewczych, wypalania pól oraz innych zdarzeń losowych. W latach 2012-2014 wskaźnik ten przyjmował wartości z przedziału od 0 do ponad 4 interwencji na 100 mieszkańców. W roku 2014 najwięcej interwencji na 1 mieszkańca było w sołectwie Rzepiennik Strzyżewski.



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Wykres 24. Liczba interwencji OSP na 1 tysiąc ludności



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Rzepienniku Strzyżewskim

Ostatnim wskaźnikiem z tej grupy czynników jest liczba zabytków na 1 km². W 2014 roku najczęściej zabytków ujętych w gminnej ewidencji było w sołectwach Turza i Rzepiennik Strzyżewski. Obiekty te – często o funkcjach mieszkaniowych - są bardzo często w złym stanie technicznym, co przekłada się na obraz stanu zasobu mieszkaniowego na obszarze tych części gminy.

Rysunek 16. Liczba zabytków na 1 km² w 2014 roku



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Rzepienniku Strzyżewskim



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Tabela 7. Wskaźnik z zakresu zjawisk techniczno-środowiskowych

Sołectwo	Zjawiska gospodarcze	Zjawiska przestrzenne		Zjawiska techniczne					Zjawiska środowiskowe	
	Liczba przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na 1 tys. ludności	Dostępność infrastruktury komunalnej – wodociągi (%)	Dostępność infrastruktury komunalnej – kanalizacja (%)	Liczba zabytków wpisana do gminnego rejestru zabytków na 1 km ²	Liczba interwencji OSP w danym sołectwie na 100 mieszkańców				Liczba budynków, w których jeszcze nie zdemontowano azbestu na 1 km ²	Liczba dzikich wysypisk śmieci na 1 km ²
	2014	2014	2014	2014	2011	2012	2013	2014	2014	2014
Rzepiennik Suchy	21,34	0,00	0,00	0,00	0,30	0,44	1,05	1,37	0,13	0,28
Olszyny	24,22	0,00	0,00	0,13	0,04	0,22	0,09	0,18	0,10	0,18
Rzepiennik Biskupi	24,29	0,00	0,00	0,24	0,23	0,39	0,31	0,24	0,13	0,24
Turza	23,05	0,00	0,00	0,28	0,57	0,72	0,16	0,40	0,10	0,28
Końkówka	5,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,55	0,00	0,00	0,17	0,45
Rzepiennik Strzyżewski	30,21	40	40	0,26	1,44	1,38	1,00	4,18	0,12	0,19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Rzepienniku Strzyżewskim



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

4.3 Wybór obszarów zdegradowanych wraz z uzasadnieniem

Ostatnim etapem diagnozy jest wskazanie obszarów zdegradowanych, które wykazują kumulację negatywnych zjawisk społecznych oraz dodatkowo w pozostałych analizowanych zjawiskach wykazują nagromadzenie negatywnych cech.

Analizując wskaźniki cząstkowe w obszarze społecznym można zauważyć, że w każdym sołectwie występują z różnym natężeniem negatywne zjawiska z tego obszaru. Na podstawie uzyskanego wskaźnika sum standaryzowanych dla zakresu **społecznego**, jako obszary o szczególnej koncentracji problemów można w pierwszej kolejności wyróżnić: **Końkówkę**, a następnie **Rzepiennik Suchy**, **Rzepiennik Strzyżewski** i **Rzepiennik Biskupi**. W wymienionych obszarach na uwagę zasługiwały problemy związane z ogólnym korzystaniem ze środków pomocy społecznej oraz z powodu ubóstwa, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezrobocia. Niepokojąca jest również kwestia związana z niekorzystnymi zmianami demograficznymi, którą w trakcie konsultacji społecznych podkreślali mieszkańcy gminy. Zwracali oni również uwagę na niewystarczającą liczbę organizacji pozarządowych działających na terenie gminy.

Tabela 8. Wartości wskaźnika sum standaryzowanych dla zjawisk społecznych

Sołectwo	Zjawiska społeczne	Zjawiska techniczno-środowiskowe
Końkówka	42,12	5,28
Rzepiennik Suchy	37,47	4,85
Rzepiennik Strzyżewski	34,02	5,28
Rzepiennik Biskupi	33,61	4,45
Turza	27,40	4,75
Olszyny	26,19	2,90

Źródło: Opracowanie własne na podstawie pozyskanych danych

Opierając się na tak przeprowadzonym postępowaniu badawczym możliwe było wyznaczenie sołectw, które charakteryzują się koncentracją negatywnych zjawisk, tj. noszą znamiona obszaru zdegradowanego w pierwszej kolejności w oparciu o czynniki społeczne, a następnie pozostałe. Biorąc pod uwagę, że czynniki problematyczne związane zarówno ze zjawiskami społecznymi jak i zjawiskami techniczno-środowiskowymi najmocniej odznaczyły się w **4 sołectwach: Końkówka, Rzepiennik Suchy, Rzepiennik Strzyżewski, Rzepiennik Biskupi**, zatem te jednostki urbanistyczne powinny zostać objęte różnymi formami rewitalizacji. Jednostki te biorąc pod uwagę punktację są powyżej średniej dla całej gminy i w skali degradacji osiągnęły poziom bardzo zły i zły.

Tabela 9. Wartości wskaźnika degradacji

Sołectwo	Wskaźnik degradacji	Skala degradacji (stan jednostki urbanistycznej)	Zdiagnozowane problemy w poszczególnych aspektach rewitalizacji				
			społeczny	gospodarczy	przestrzenno-funkcyjny	środowiskowy	techniczny
Końkówka	47,40	Bardzo zły	x	x		x	
Rzepiennik Suchy	42,32	zły	x		x		
Rzepiennik Strzyżewski	39,30		x		x		x
Rzepiennik Biskupi	37,93		x			x	
Turza	32,15	dobry			x		
Olszyny	29,09		x				



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie pozyskanych danych

Rysunek 17. Obszary zdegradowane w Gminie Rzepiennik Strzyżewski



Źródło: Opracowanie własne



5. WSKAZANIE OBSZARU REWITALIZACJI WRAZ Z UZASADNIENIEM

Synteza wyników uzyskanych z przeprowadzonej diagnozy oraz badań ilościowych i jakościowych obecnej sytuacji w Gminie Rzepiennik Strzyżewski, a także **oczekiwania i potrzeby lokalnej społeczności wyrażone podczas warsztatów rewitalizacyjnych**, doprowadziły do **wyodrębnienia obszaru rewitalizacji na terenie gminy**, który cechuje się największą kumulacją negatywnych zjawisk i problemów.

Badania ilościowe obejmowały:

- badania metodą CAWI mieszkańców dotyczącą jakości życia w Gminie Rzepiennik Strzyżewski i poszczególnych sołectwach (liczba wypełnionych ankiet: 157 ankiet, czas badania: 2016.01.21 – 2016.02.29);
- badania metodą CAWI liderów lokalnych dot. problemów i potencjałów sołectwa w Gminie Rzepiennik Strzyżewski (liczba wypełnionych ankiet: 13 ankiet, czas badania: 2016.01.28 – 2016.02.29). Do wyrażenia swoich opinii w badaniach zaproszono osoby mieszkające lub pracujące na obszarze Gminy Rzepiennik Strzyżewski, pełniące w różnych organizacjach i instytucjach zlokalizowanych na terenie gminy znaczące funkcje.

Badania ilościowe przeprowadzono z wykorzystaniem techniki zogniskowanych wywiadów grupowych. Na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizacji przeprowadzono 1 wywiad grupowy, w którym uczestniczyło łącznie 7 osób - członkowie organizacji pozarządowych, pracownik socjalny, urzędnicy, sołtysi. Szeroki udział mieszkańców na każdym etapie wyznaczania obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji gwarantuje, że wybrane obszary są odpowiedzią na rzeczywiste zapotrzebowanie mieszkańców Gminy Rzepiennik Strzyżewski. Trafne dopasowanie do dostrzeganych i wskazywanych przez mieszkańców problemów pozwoli na podjęcie działań naprawczych, które dadzą oczekiwane przez społeczeństwo efekty.

Wyznaczono obszar rewitalizacji o **łącznej powierzchni 82,31 ha** (tj. **1,16%** powierzchni gminy), **zamieszkały przez 424 osoby** (tj. **6,24%** populacji gminy Rzepiennik Strzyżewski). Składa się on z **4 podobszarów**:

- podobszar 1. Kołkówka – zachód;
- podobszar 2. Rzepiennik Suchy - centrum;
- podobszar 3. Rzepiennik Biskupi – centrum;
- podobszar 4. Rzepiennik Strzyżewski – centrum.

5.1 Podobszar 1: Kołkówka - Zachód

Diagnoza przeprowadzona w rozdziale 4, wsparta wynikami warsztatów oraz analizą ankiet zbieranych w trakcie konsultacji społecznych wskazuje na następujące deficyty i potencjały obszaru i jego otoczenia:



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Tabela 10. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały na obszarze Kołkówka

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Największa w całej gminie liczba osób korzystająca z pomocy społecznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców. 2. Duża liczba osób pozostających bez pracy i korzystająca z tego tytułu ze wsparcia pomocy społecznej. 3. Największa w całej gminie liczba osób korzystająca ze wsparcia z powodu długotrwałej bądź ciężkiej choroby. 4. Najwyższy w gminie wskaźnik ubóstwa. 5. Największa w gminie (w przeliczeniu na 100 mieszkańców) liczba seniorów. 6. Zdarzające się przestępstwa, w tym kradzieże i rozboje. 7. Zdarzające się wypadki drogowe. 8. Bardzo niski wskaźnik udziału dzieci z obszaru Kołkówki objętych opieką przedszkolną. 9. Niski udział w kulturze, mierzony wskaźnikiem czytelnictwa. 10. Bardzo wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego, w tym udziału osób starszych. 11. Najwyższa w gminie liczba oczekujących na mieszkania socjalne na 100 mieszkańców. 12. Brak infrastruktury edukacyjnej i społecznej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bardzo wysoka aktywność społeczna mierzona udziałem w wyborach oraz liczbą NGO na 1 000 mieszkańców. 2. Wysokie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców (poza jednostkowymi incydentami).
Pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzennie-funkcjonalne)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bardzo niski wskaźnik przedsiębiorczości. 2. Zbliżone do średniej dla całej gminy wydatki inwestycyjne (dotyczące infrastruktury społecznej i liniowej). 3. Brak wyposażenie w podstawową infrastrukturę komunalną. 4. nierozwiązany problem azbestu. 5. Największa w gminie liczba dzikich wysypisk. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Walory krajobrazowe i turystyczne. 2. Wysokie walory przyrodnicze. 3. Duży potencjał do rozwoju agroturystyki.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych oraz wyników konsultacji społecznych (ankiety, warsztaty)

Jednocześnie podobszar **Kołkówka – zachód** wskazany jako rewitalizowany charakteryzuje się największymi deficytami na obszarze zdegradowanym: **sołectwo Kołkówka**, na którym się znajduje, ale także stwarza realną możliwość kreowania pozytywnych zmian, które wpłyną zarówno na poprawę sytuacji na tym terenie, jak również będą pozytywnie oddziaływać na cały obszar zdegradowany.



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Rysunek 18. Podobszar rewitalizacji Kołkówka - zachód z uwzględnieniem działek (kontekst całego sołectwa oraz przybliżenie)



Źródło: Urząd Gminy Rzepiennik Strzyżewski

Położenie podobszaru: obszar zlokalizowany na działkach nr: 2164, 2163/1, 2162/1, 2163/2, 2161/1, 2162/2, 2161/3, 2070/2, 2070/4, cz. 2070/3, 2062/1, 2062/3, 2062/4, cz. 2140, cz. 2161/4, cz. 2156/4, 2156/1, 2156/2, 2156/3, 2071/2, 2071/4, 2071/3, 2067, 2066, 2059/7, 2059/6, 2167, 2168/2, 2186/1, 2183, 2177, 2169/3, 2169/2, 2176/4, 2176/3, 2176/1, 2171, 2035, 2034, 2036/2, 2037 jednostka ewidencyjna Rzepiennik Strzyżewski, obręb Kołkówka;

Powierzchnia podobszaru: 26,43 ha;

Ludność podobszaru: 88 osób;

Opis podobszaru: obszar położony w północno-zachodniej części miejscowości Kołkówka – najmniejszej miejscowości w gminie. Obejmuje zabudowę mieszkaniową i zagrodową zlokalizowaną przy drodze gminnej. Mieszkańcy mają słaby dostęp do podstawowej infrastruktury, nie ma sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Na obszarze zlokalizowane są dwa ważne dla mieszkańców budynki o funkcjach rekreacyjno-edukacyjnych i społecznych. Pierwszy to remiza OSP, zbudowana w latach 80. ubiegłego wieku. Z uwagi na stan techniczny wymaga gruntownego remontu, konieczna jest jak najszybsza wymiana dachu i utylizacja azbestu. Drugi z obiektów to budynek dawnej szkoły, powstały w latach 60. i rozbudowany w latach 90. Obecnie wykorzystywany okazjonalnie ulega postępującej degradacji. Wymaga gruntownej modernizacji i nadania mu nowych funkcji.

Także otoczenie obiektów wymaga ponownego zagospodarowania oraz uczynienia z tego obszaru – na powrót ważnego miejsca integracji i spędzania czasu przez mieszkańców Kołkówki.

5.2 Podobszar 2: Rzepiennik Suchy - centrum

Diagnoza przeprowadzona w rozdziale 4, wsparta wynikami warsztatów oraz analizą ankiet zbieranych w trakcie konsultacji społecznych wskazuje na następujące deficyty i potencjały obszaru i jego otoczenia:

Tabela 11. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały na obszarze Rzepiennik Suchy

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Spoleczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zauważalny problem alkoholizmu. 2. Relatywnie duża liczba osób korzystających ze wsparcia z racji bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. 3. Występujące zjawiska przemocy domowej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bardzo wysoki udział dzieci z obszaru objętych opieką przedszkolną w liczbie dzieci 3-5 lat. 2. Bardzo wysoki udział w kulturze, mierzony wskaźnikiem czytelnictwa. 3. Wysoka aktywność społeczna mierzona



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

	<p>4. Zauważalny problem ubóstwa.</p> <p>5. Relatywnie wysoka liczba przestępstw.</p> <p>6. Znacząco niższe od średniej dla gminy – wydatki inwestycyjne na infrastrukturę oświatową, edukacyjną, społeczną, rekreacyjno-sportową, kulturalną.</p>	<p>udziałem w wyborach oraz liczbą NGO na 1 000 mieszkańców.</p> <p>4. Duży zasób obiektów, które po modernizacji mogą stać się ważnymi miejscami dla prowadzenia działań sportowych, edukacyjnych, kulturalnych).</p>
<p>Pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzennie-funkcjonalne)</p>	<p>1. Zdecydowanie poniżej średniej dla gminy wydatki na inwestycyjne na infrastrukturę sieciową.</p> <p>2. Brak wyposażenie w podstawową infrastrukturę komunalną.</p> <p>3. Relatywnie niski wskaźnik przedsiębiorczości.</p> <p>4. Relatywnie duża liczba interwencji straży pożarnej.</p> <p>5. Nie w pełni rozwiązany problem azbestu.</p>	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych oraz wyników konsultacji społecznych (ankiety, warsztaty)

Jednocześnie podobszar **Rzepiennik Suchy – centrum** wskazany jako rewitalizowany charakteryzuje się największymi deficytami na obszarze zdegradowanym: **sołectwo Rzepiennik Suchy**, na którym się znajduje, ale także stwarza realną możliwość kreowania pozytywnych zmian, które wpłyną zarówno na poprawę sytuacji na tym terenie, jak również będą pozytywnie oddziaływać na cały obszar zdegradowany.

Rysunek 19. Podobszar rewitalizacji Rzepiennik Suchy - centrum z uwzględnieniem działek (kontekst całego sołectwa oraz przybliżenie)



Źródło: Urząd Gminy Rzepiennik Strzyżewski

Położenie podobszaru: obszar zlokalizowany na działkach nr: 279, 280, cz. 474, 570/2, 570/1, 573, 571/1, 571/2 jednostka ewidencyjna Rzepiennik Strzyżewski, obręb Rzepiennik Suchy;

Powierzchnia podobszaru: 1,57 ha;

Ludność podobszaru: 20 osób;

Opis podobszaru: obszar położony w ścisłym centrum miejscowości Rzepiennik Suchy, obejmujący zabudowania pełniące ważne funkcje społeczne, kulturalne, edukacyjne, rekreacyjne, sportowe i mieszkaniowe (GOK, remiza OSP, szkoła podstawowa z częścią mieszkalną, boisko).

Wszystkie obiekty na obszarze pochodzą z lat 60. i 70. ubiegłego wieku, a ich stan techniczny jest zróżnicowany. Budynek, w którym siedzibę ma OSP i GOK, jest po częściowym remoncie, wymaga jednak wzmocnienia funkcji związanych z tworzeniem oferty kulturalnej dla mieszkańców. Budynek szkolny po termomodernizacji, jednak wymaga pilnych prac remontowych wewnątrz, w tym w szczególności dostosowania obiektu do obecnych wymagań i



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

aspiracji edukacyjnych dzieci i młodzieży z Rzepiennika Suchego. W najgorszym stanie jest przyszkolne boisko o nawierzchni trawiastej, które z uwagi na swój stan techniczny *de facto* nie nadaje się do użytku, jako że zagraża bezpieczeństwu ćwiczących na nim dzieci.

Także otoczenie obiektów wymaga ponownego zagospodarowania i nadania mu społecznie oczekiwanych funkcji oraz uczynienia z tego obszaru – na powrót ważnego miejsca integracji i spędzania czasu przez mieszkańców Rzepiennika Suchego. W tym celu konieczne jest udostępnienie miejsc parkingowych, budowa chodników oraz estetyzacja przestrzeni publicznej (skwer, elementy małej architektury), które podkreślą lokalny charakter miejsca.

5.3 Podobszar 3 Rzepiennik Biskupi - centrum

Diagnoza przeprowadzona w rozdziale 4, wsparta wynikami warsztatów oraz analizą ankiet zbieranych w trakcie konsultacji społecznych wskazuje na następujące deficyty i potencjały obszaru i jego otoczenia:

Tabela 12. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały na obszarze Rzepiennik Biskupi

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Relatywnie duża liczba osób korzystających ze wsparcia z racji bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. 2. Zauważalny problem bezrobocia. 3. Wyższa od przeciętnej dla gminy liczba osób korzystających ze wsparcia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby. 4. Zauważalny problem ubóstwa. 5. Relatywnie dużo osób starszych. 6. Incydentalne problemy z przemocą domową (niebieska karta). 7. Zdarzające się kradzieże i rozboje. 8. Niski wskaźnik udziału dzieci z obszaru objętych opieką przedszkolną. 9. Niski udział w kulturze, mierzony wskaźnikiem czytelnictwa. 10. Niska aktywność społeczna mierzona udziałem w wyborach oraz liczbą NGO na 1 000 mieszkańców. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nieco wyższe od średniej dla gminy – wydatki inwestycyjne na infrastrukturę oświatową, edukacyjną, społeczną, rekreacyjno-sportową, kulturalną. 2. Raczej wysokie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców (poza jednostkowymi incydentami). 3. Dobre relacje wewnątrz wspólnoty lokalnej.
Pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdecydowanie poniżej średniej dla całej gminy wydatki inwestycyjne (dotyczące infrastruktury komunalnej). 2. Relatywnie niski wskaźnik przedsiębiorczości. 3. Brak wyposażenie w podstawową infrastrukturę komunalną. 4. Nie w pełni rozwiązany problem azbestu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobrze funkcjonujący zakład przemysłowy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych oraz wyników konsultacji społecznych (ankiety, warsztaty)

Jednocześnie podobszar **Rzepiennik Biskupi - centrum** wskazany jako rewitalizowany charakteryzuje się największymi deficytami na obszarze zdegradowanym: **sołectwo Rzepiennik Biskupi**, ale także stwarza realną możliwość kreowania pozytywnych zmian, które wpłyną zarówno na poprawę sytuacji na tym terenie, jak również będą pozytywnie oddziaływać na cały obszar zdegradowany.



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Rysunek 20. Podobszar rewitalizacji Rzepiennik Biskupi - Centrum z uwzględnieniem działek (kontekst całego sołectwa oraz przybliżenie)



Źródło: Urząd Gminy Rzepiennik Strzyżewski

Położenie podobszaru: obszar obejmuje nr: 1125/2, 1128/4, 1128/3, 1128/1, 1125/1, 1123/11, 1123/12, 1123/4, 1123/7, 1122/3, 1122/5, 1122/7, 1122/4, 1122/6, 1096/1, cz. 1096/2, 1123/10, 1123/2, 1123/3, 1121/2, 1121/1, cz. 2024/4, 1131/1, 1132/1, 1132/4, 1132/3, cz. 1134, 1123/8, 1118, 1117, 1116, 1115/2, 1115/1, 1120/3, 1120/4, 1277/4, 1277/3, 1271/3, 1271/8, 1271/7, 1134, 1131/2, 980, 981/5, 981/6, 981/8, cz. 2026/6, 2024/2, 884/1, 884/2, 885/1, 885/2, 886/5, 886/4, 886/1, 886/3, 799/1, 799/2, 798/2, 798/3, 893, 894, 895/1, 895/2, 896/1, 896/2, cz. 792, 793/1, 793/3, 793/4, 791, 794/5, 794/3, 794/4, 794/6, 790/2, 790/1, cz. 784, 795/1, 795/4, 795/3, 796/1, 796/2, 797, 782, 781/2, 781/1, 779, 778, 626/6, 626/5, 627, 626/3, 628, 629/2, 631, 636/2, 636/3, 635, 633, 632, 535, 661, 529, 530, 531/1, 534, 521, 547/3, 547/6, 547/4, 547/5, 547/1, 546/3, 546/6, 546/4, 546/5, 546/1, 545/3, 545/6, 545/4, 545/5, 545/1, 542/2, 542/4, 542/3, 543/2, 543/1, 544, 538, cz. 2026/21, 2026/20, 2026/14, 2026/16, 2026/17, 2026/18, 549/6, 549/9, 549/10, 550/3, 550/1, 550/4, 551/6, 551/8, 551/7, 551/3, 551/10, 551/9, 552/3, 552/1, 381/1, 380/1, 379/1, 379/4, 379/5, 380/2, 381/3, 381/5, 381/6, 378/5, 382, 2026/19, 537/3, 537/4, 552/2, 537/1, 378/1, 378/4, 377/10, 377/6, 377/15, 2026/11, 384/4, 385/3, 390/3, 377/14, 377/13, 377/12, 377/3, 377/5, 377/4, cz. 2026/10, cz. 2024/10, 557/1, cz. 557/2, 553/2, 554/1, 553/1, 553/5, 553/7, 553/6, 554/2, 357/1, 357/4, cz. 357/3, 358/2, cz. 358/3, 371/2, 359/1, 359/4, cz. 359/3, 371/3, 371/4, 370/1, 370/4, 370/3, 372/1, 372/2, cz. 367/4, 367/1, 367/3, 376/1, 376/3, 376/6, 376/5, cz. 295/3, 292/1 jednostka ewidencyjna Rzepiennik Strzyżewski, obręb Rzepiennik Biskupi;

Powierzchnia podobszaru: 42,94 ha;

Łudność podobszaru: 282 osób;

Opis podobszaru: obszar położony w miejscowości Rzepiennik Biskupi przy drodze wojewódzkiej nr 980 relacji Gromnik – Biecz, począwszy od działki nr 277/15, do działki nr 1277/8 na wschodzie. Dominuje zabudowa mieszkaniowa oraz zagrodowa oraz budynki pełniące ważne funkcje społeczne, edukacyjne, rekreacyjne i sportowe.

Na wschodnim krańcu obszaru leży szkoła podstawowa, boisko, resztki placu zabaw, tereny zielone, budynek niedziałającego punktu katechetycznego. Obiekty pochodzące z lat 70. i 80. ubiegłego wieku znajdują się w złym (i stale pogarszającym się) stanie technicznym. Budynek szkolny z częścią mieszkalną wymaga gruntownego remontu, w szczególności w zakresie instalacji wewnętrznych i poprawy standardów energetycznych. Bardzo dużym problemem jest także brak jakichkolwiek pomieszczeń przystosowanych do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego (lekcje WF odbywają się na szkolnych korytarzach). Rewitalizacji i dostosowania do potrzeb młodzieży, ale także mieszkańców, wymaga przyszkolne boisko o nawierzchni trawiastej. Obecne jest bardzo zniszczone - nie było remontowane od blisko 20 lat, a jego stan zagraża ćwiczącej na nim młodzieży z uwagi na liczne nierówności. Także w bardzo złym stanie jest plac zabaw, które ze względu na przestarzałe i zaniedbane wyposażenie jest nieatrakcyjny



*Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji*

dla dzieci, a jego stan techniczny zagraża bezpieczeństwu dzieci. W konsekwencji brak jest na terenie Rzepiennika Biskupiego miejsca zabawy oraz atrakcyjnych terenów sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, a także miejsca integracji dla dorosłych mieszkańców miejscowości.

Interwencji wymaga też budynek dawnego punktu katechetycznego. Obiekt wybudowany w latach 80. ubiegłego wieku służył przez kilka lat mieszkańcom miejscowości - nieużywany od 15 lat ulega postępującej degradacji. Konieczna jest jego modernizacja i nadanie mu nowych, społecznie oczekiwanych funkcji, tak aby mógł służyć lokalnej społeczności.

Najpoważniejszym problemem w tkance przestrzennej i technicznej jest dla mieszkańców jest brak dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacji. Konieczne jest też uporządkowanie polityki parkingowej w centrum miejscowości.

W zachodniej części obszaru znajduje się budynek mieszkalny (komunalny) – pochodzący z lat 80. ubiegłego wieku, który do roku 2013 był zamieszkały przez trzy rodziny. Z uwagi na stan techniczny i mało atrakcyjne mieszkania lokatorzy opuścili budynek, a pusty w szybkim tempie ulega degradacji. Budynek stanowi własność komunalną i po przeprowadzeniu rewitalizacji powinno się przywrócić mu dawne funkcje, tym bardziej, iż kilka rodzin w gminie Rzepiennik Strzyżewski oczekuje na mieszkania komunalne i socjalne. Na obszarze znajduje się także budynek OSP Rzepiennik Biskupi wraz z budynkami garażowo-magazynowymi. Remiza pełni ważną funkcję dla mieszkańców miejscowości, jako miejsce spotkań i ważnych wydarzeń społeczno-kulturalnych. Stan obiektu wymaga poddania go modernizacji, w tym w szczególności termomodernizacji, a także dostosowania obiektu do obecnych potrzeb i oczekiwań mieszkańców.

5.4 Podobszar 4: Rzepiennik Strzyżewski - centrum

Diagnoza przeprowadzona w rozdziale 4, wsparta wynikami warsztatów oraz analizą ankiet zbieranych w trakcie konsultacji społecznych wskazuje na następujące deficyty i potencjały obszaru i jego otoczenia:

Tabela 13. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały na obszarze Rzepiennik Strzyżewski

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zauważalny problem alkoholizmu. 2. Występujące problemy związane z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. 3. Najwyższa w całej gminie liczba osób korzystających ze wsparcia z powodu niepełnosprawności. 4. Występujące problemy z przemocą domową (niebieska karta). 5. Najwyższa w całej gminie liczba przestępstw, w tym kradzieży i rozbojów. 6. Największa liczba wypadków i zdarzeń komunikacyjnych (położenie przy drodze wojewódzkiej). 6. Brak przedszkola. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Relatywnie wysoki udział w kulturze, mierzony wskaźnikiem czytelnictwa. 2. Najniższa w całej gminie aktywność wyborcza. 3. Wyższe od średniej dla gminy – wydatki inwestycyjne na infrastrukturę oświatową, edukacyjną, społeczną, rekreacyjno-sportową, kulturalną.
Pozostałe (w tym gospodarze, środowiskowe, przestrzennie-funkcjonalne)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trzykrotnie wyższe od średniej dla całej gminy wydatki inwestycyjne dotyczące infrastruktury komunalnej. 2. Miejscowość częściowo wyposażona w podstawową infrastrukturę komunalną. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Najwyższe w gminie wskaźniki rozwoju przedsiębiorczości. 2. Dobre skomunikowanie miejscowości.



Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

	3. Duża liczba interwencji straży pożarnej (częściowo spowodowana zdarzeniami komunikacyjnymi).	
--	---	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych oraz wyników konsultacji społecznych (ankiety, warsztaty)

Jednocześnie podobszar **Rzepiennik Strzyżewski - centrum** wskazany jako rewitalizowany charakteryzuje się największymi deficytami na obszarze zdegradowanym: **sołectwo Rzepiennik Strzyżewski**, na którym się znajduje, ale także stwarza realną możliwość kreowania pozytywnych zmian, które wpłyną zarówno na poprawę sytuacji na tym terenie, jak również będą pozytywnie oddziaływać na cały obszar zdegradowany.

Rysunek 21. Podobszar rewitalizacji Rzepiennik Strzyżewski - centrum z uwzględnieniem działek (kontekst całego sołectwa oraz przybliżenie)



Źródło: Urząd Gminy Rzepiennik Strzyżewski

Położenie podobszaru: obszar zlokalizowany na działkach nr: cz. 70/11, 69, 70/2, 66, 65, 64/1, cz. 2026/1, 51/2, 52/2, 53/2, 64/2, 79/2, 67, 63/2, 59, 60, 41/2, 40/3, 41/1, 40/1, cz. 2024/10, 2021/5, 2021/4, 2021/6, 2021/7, 2021/8, 2021/9, 2020, 2021/21, 2019, 2021/20, 2021/16, 2015, 2016, 2017, 1882/7, 2008, 1882/2, 2009/3, 2009/1, 2009/2, 2010, 2011, 2012, 2013, cz. 1/7, 1317/3, 1317/2, 1319/13, 1319/12, 1316, 1319/11, 1882/6, 1882/5, 1315, 1319/14, 1314/1, 1319/8, 1313/1, 1320/2, cz. 1320/1, cz. 1252, 1319/6, 1319/7, 1312, 1310, 1304, 1300/2, 1295, 1300/1, 1294, 1301, 1309, 1305, 1306, 1303, 1302, 1289/1, 1296/1, 1291/1, 1286, 1288/1, 1292/5, 1292/4, 1292/1, jednostka ewidencyjna Rzepiennik Strzyżewski, obręb Rzepiennik Strzyżewski i Rzepiennik Biskupi;

Powierzchnia podobszaru: 11,38 ha;

Ludność podobszaru: 34 osoby;

Opis podobszaru: obszar położony na granicy dwóch miejscowości – Rzepiennika Strzyżewskiego i Biskupiego i obejmuje teren przynależny do obu miejscowości. Obszar stanowi ściśle centrum gminy, charakteryzuje go duże nagromadzenie funkcji publicznych (Urząd Gminy, sala widowiskowa Domu Kultury, remiza OSP, kościół, gimnazjum, bank). Dodatkowo znajdują się obiekty o charakterze gospodarczym (sklepy, magazyny, piekarnia) oraz rekreacyjno-sportowym (boiska, tereny zielone).

Obszar charakteryzuje się mocno rozporoszoną i niejednorodną zabudową, pomiędzy obiektami duże przestrzenie niezagospodarowane i nie tworzące charakterystycznego centrum miejscowości. Jediną dominantą architektoniczną jest zabytkowy kościół osadzony na skarpie, pozostałe fragmenty centrum bez wyraźnie zdefiniowanych funkcji.

Obecne centrum gminy to teren na którym w XVIII w ukształtowało się miasteczko (głównie zamieszkałe przez ludność żydowską). Mieścił się tutaj posterunek policji i urząd pocztowy. W XIX w. była bożnica i 18 sklepików – wszystkie prowadzone przez Żydów. Po I wojnie powstał także sklep „polski”. Miasteczko przestało istnieć po holokauście. W miejscu, gdzie kiedyś



*Diagnoza zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Rzepiennik Strzyżewski
wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji*

istniała „miejska” zabudowa, rozwija się obecne centrum administracyjne gminy Rzepiennik Strzyżewski.

Stan budynków na obszarze jest różny – część pochodzi z lat 60. i 70. ubiegłego wieku, część (budynek Urzędu Gminy, sala widowiskowa GOK) są to obiekty stosunkowo nowe lub niedawno rozbudowane.

Mocno psują wizerunek centrum miejscowości obiekty dawnej spółdzielni – zlokalizowane w bezpośrednim centrum są pustostanami lub magazynami. Wymagają odnowienia i zmiany funkcji, najlepiej jako obiekty, w których prowadzona może być działalność gospodarcza, szczególnie taka, która kojarzona jest z centrami miejscowości (np. usługi, gastronomia).

Urządzenia wymaga także przestrzeń publiczna centrum Rzepiennika, jako że dziś brak w niej elementów charakterystycznych dla tego typu miejsca (skwerów, placów z elementami małej architektury, ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej itp.).

Przewodniczący Rady Gminy
Zbigniew Bajorek